K r o n i k a rok 1974:

Témy:

1. Sviatok práce - 1. máj 1974 v Stupave 4
2. Tridsiate výročie SNP v Stupave 7
3. Historické znaky a symboly na MNV v Stupave 2
4. Rada MNV v Stupave deťom 2
5. 25. výročie socialist. poľnohosp. v Stupave 13
6. Oslavy 25. výr.založenia PO SZM v Stupave 7
7. ĽŠU v Stupave spomína 15. výr. svojho vzniku 8
8. Čistota ovzdušia v Stupave 5
9. Sčítanie ľudu, domov a bytov k 1.XII.1970 11
10. Revízny archeolog. výskum rímskej vojen.stanice v St. 3
11. Prejav predsedu MNV 24.IV. v deň výr. PO SZM 4
12. Havária na železničnej stanici v Stupave 2
13. Výstava politický plagát v Stupave 4
14. Zomrel Hrdina ZSSR, generálmajor A.N.Saburov 6
15. Celoobecný socialistický záväzok 4
16. Prejav predsedu MNV dňa 17.XI.1973 6
17. Rezolúcia z Mierovej slávnosti v Stupave 3
18. Základ. kameň novostavby ZDŠ v Stupave 3
19. Zbor pre občianske záležitosti pri MNV v Stupave 6
20. Sobášne obrady 4
21. Miestne národnohistorické pamiatky 4
22. Zvláštnosti počasia roku 1974 4
23. Tridsiate výročie smrti Hrdinu ZSSR kpt. J. Nálepku 8
24. Koncert konzervatoristov z Kijeva 2
25. Plenárne zasadnutie MNV dňa 25.X.1974 22
26. Anton Hollý, grafik, rodák stupavský 2

Sviatok práce - 1. máj 1974 v Stupave.

Jarné mesiace - marec a apríl t.r. boli suché - z rána 1. mája poršalo, ovzdušie sa vyčistilo, príroda ožila. Nálada obyvateľov v tento sviatočný deň prejavovala sa v usmiatych tvárach, v ktorých bola vyjadrená spokojnosť z prvého jarného dažďa a napokon zo sviatočnej pohody v tento sviatok všetkých pracujúcich.

Po niekoľko posledných dní mesiaca apríla boli urobené prípravy na zdarný priebeh osláv Sviatku práce. Závodný klub Cementár v Stupave vydal plagáty a letáčky s týmto obsahom: Súdruhovia, občania! Voláme Vás do prvomájového sprievodu všetkých.

V predvečer 1. mája - t.j. v utorok dňa 30. apríla 1974 bol o 18. hod. pred kultúrnym domom promenádny koncert dychovky, v ktorom účinkovala dychovka ZK Cementár. - Dňa 1. mája o 6. hod. ráno bol slávnostný budíček.

O 8. hod. 30. min. podľa programu bolo zoradenie účastníkov slávnostného sprievodu pred Zdravotným strediskom / Marxova ul./

O 9. hod. začal sa prvomájový sprievod obcou na šport. štadión. Ul. kpt. Nálepku - bola uzavretá za asistencie členov OO VB.

O 10. hod. účastníci sprievodu sa zoradili na ploche športového ihriska - na začiatku manifestácie odznela hymna ČSSR, účastníkov manifestácie privítal preds. MO KSS s. inž. Alex. Hason. Slávnostný prejav predniesol súdr. Jaroslav Sedláček, tajomník ONV okresu Bratislava vidiek.

V závere manifestácie odznela Internacionála.

Na letáku bolo známe heslo: Proletári všetkých krajín, spojte sa! Nech žije 1. máj - sviatok pracujúcich!

V čase zoradovania účastníkov pred zdravotným strediskom bolo už pekné počasie. Do slávnostného sprievodu sa t.r. zaradilo nebývalé množstvo občanov, školskej mládeže a pracujúcich. Bez nadsádzky možno povedať, že v tohtoročnom prvomájom sprievode

bolo vyše tritisíc ľudí - slávnostne - sviatočne oblečených. Vzhľadom na očakávanú veľkú účasť občanov v prvomájom sprievode boli už vopred urobené prípravy na organizačné zvládnutie sprievodu a manifestácie.

Prípravný prvomájový výbor urobil tieto opatrenia:

Predložil organizačný poriadok tohto znenia:

Vážení súdruhovia! V zmysle uznesenia MV KSS a predsedníctva NF v Stupave k organizácii a uskutočneniu prvomájových osláv v našej obci vydáva prvomájová komisia tieto záväzné pokyny pre všetky miestne podniky, inštitúcie a zložky NF:

1. Oslavy 1. mája uskutočnia sa v Stupave dňa 1. mája 1974. Zraz účastníkov osláv je o 8.30 hod. pred zdravotným strediskom.

2. Podniky, závody, školy a ostatní sa budú na zoradisku riadiť pokynmi hlavného usporiadateľa s. J. Šemebru a zoradia sa do sprievodu podľa tohto plánu:

1 - vlajkonosiči - mládež SZM - Zväzarm
2 - miestne školy
3 športovci
4 - MV KSS, DO KSS, Rada MNV a poslanci MNV v Stupave
5 - Jednotka ľudovej milície
6 - Stupavská cementáreň, n. p.
7 - Slovlik, n. p.
8.- Štátny majetok, n. p. Stupava
9 - Ovocinársky štátny majetok, n. p. Stupava
10 - JRD Stupava
11 - Lesný závod Stupava
12 - Štátne rybárstvo, n. p. Stupava
13 - Komunálne služby
14 - AVANA - ÚĽUV
15 - Stavohmoty

16 - Západonábyt - a OPMP /Modra./

17 - STS Stupava

18 - Domov dôchodcov

19 - Požiarnici

20 - ostatní občania

3. Každý podnik si určí a viditeľne označí toľko vlastných usporiadateľov, aby mohol zabezpečiť plynulé zoradenie svojich členov ako aj priebeh 1. májového sprievodu.

4. Vedenie podnikov, škôl a inštitúcií zabezpečia do sprievodu zástavy, heslá, transparenty a obrazy vyjadrujúce úsilie nášho budovania socialistickej vlasti, priateľstva so ZSSR a ostatnými socialistickými krajinami a tým malebnosť a pestrosť sprievodu.

5. Usporiadatelia zo závodov zahlásia s. J. Šemberovi počty účastníkov, zástav, hesiel, transparentov, krojovaných skupín.

6. Občerstvenie pre vlastných členov zabezpečiť pred zoradením po dohode so zástupkyňou RaJ a s. Rigovou na zoradisku. Na štadióne sa bude podávať občerstvenie pre všetkých účastníkov voľne proti zaplateniu.

7. Nositelia vyznamenaní nech si tieto v zmú do sprievodu.

8. Vlajková výzdoba závodov a verejných budov sa uskutoční dňa 30. apríla 1974 a potrvá do 10. mája 1974.

Program prvomájových osláv v Stupave:

6,00 hod.: slávnostný budíček

8,30 hod.: zoradenie účastníkov osláv

9,00 hod.: slávnostný sprievod obcou na miestny štadión

10,00 hod.: Hymna ČSSR - otvorenie 1. májovej manifestácie,
slávnostný prejav
Interancionála

Ústredné heslo 1. mája: Proletári všetkých krajín, spojte sa!

Doporučenie: Vedenia podnikov, závodov a inštitúcií doručia na MNV do 29. apríla 1974 výsledky socialistickej súťaže, práce BSP / Brigád socialistickej práce /, záväzky na počesť 1. a 9. mája ako aj k 30. výročiu SNP, aby sa tieto mohli cestou rozhlasu počas sprievodu propagovať.

Doporučujeme závodom, aby si podľa možnosti zabezpečili do sprievodu hudbu. - Prvomájový výbor v Stupave.

Sprievod prebiehal plynule, organizovane - bola to malebná a pestrá rieka ľudí - občanov Stupavy, ktorí prišli vzdať úctu práci a jej výsledkom - plneniu úloh vyplývajúcich zo záverov XIV. zjazdu KSČ pri výstavbe rozvinutej socialistickej spoločnosti.

Ulice, kadiaľ sa uberal slávnostný sprievod, boli pekne vyzdobené, na verejných a iných budovách boli štátne zástavy, výklady obchodov a okná domov boli slávnostne vyzdobené.

Do kroku pochodujúcich zahrala hudba dychoviek zaradených do slávnostného sprievodu.

Miestny rozhlas doplňoval rezké pochody, hlásateľky miestneho rozhlasu súdružky Mártsa Žolnayová /Drahošová/ a Ant. Ďurajková, učiteľky ZDŠ kpt. Nálepku v Stupave pozdravovali manifestujúcich - a propagovali úspechy pracujúcich závodov, podnikov a miestnych škôl.

Po skončení slávnostného programu účastníci zotrvali na štadióne a v priľahlých častiach parku, kde pri dychovej hudbe a občerstvení trávili chvíle sviatočného predpoludnia.

Mládež vystúpila v športových podujatiach na ihriskách.

Tohtoročný Sviatok práce sa vydaril po každej stránke a účastníci osláv 1. mája v Stupave si na tento deň zachovali pekné spomienky.

Tridsiate výročie Slovenského národného povstania.

Rok 1974 je rokom tridsiateho výročia Slovenského národného povstania. Pracujúci celej našej vlasti už dávnejšie sa chystali dôstojne oslávit toto slávne výročie. Rozvíjala sa najmä pracovná iniciatíva a záväzkové hnutie na všetkých pracovis - kách. Miestne oslavy 30. výročia slávneho Slovenského národného povstania pripravoval Závodný klub Cementár. Plagáty a letáky oboznamovali občanov Stupavy s programom miestnych osláv. Uvádza sa v nich: Vážení súdruhovia, súdružky, občania!
Pozývame Vás na oslavy 30. výročia S N P , ktoré budú dňa 28. augusta 1974 - v stredu. Oslavy zahájime kladením vencov pri pomníku padlých v Slovenskom národnom povstaní.
Program osláv: 28.8. 1974 o 17,00 hod.: Kladenie vencov k pomníku padlých / pred MNV. /
o 18,00 hod.: Koncert dychovej hudby ZK pred Závodným klubom.
o 18,30 hod.: Slávnostná akadémia k 30. výr. Slovenského národného povstania v Závodnom klube Cementár.
Veríme, že prídete vzdať úctu a česť hrdinom Slovenského národného povstania, ktorí neváhali položiť svoje životy za našu dnešnú radostnú prítomnosť.
Česť a sláva hrdinom Slovenského národného povstania!
Závodný klub Cementár, august 1974.
Kladenia vencov k pomníku padlých v SNP zúčastnili sa zástupcovia závodov, úradov a škôl, ktorí sa poklonili pamiatke padlých v SNP a položili k pomníku mnoho krásnych vencov a kytíc.
Slávnostná akadémia začala sa podľa programu o 18,30 hod. v divadelnej sále ZK. Divadelná sála bola obsadená občanmi a mládežou, predstavitelmi závodov, úradov, škôl. Mnohí sa zúčastnili dekorovaní vyznamenaniami z čias 2. svetovej vojny a SNP.

Na začiatku slávnostného programu odzneli hymny ČSSR a ZSSR. Slávnostný prejav povedal priamy účastník SNP súdruh Anton M a t ú š e k , vedúci kádrového a personálneho oddelenia štátnej inšpekcie akosti výrobkov potravinárskeho priemyslu . Pracuje v Bratislave a býva v Malackách. Delegoval ho Okresný výbor Zväzu protifašistických bojovníkov okresu Bratislava vidiek. Vystúpil v spoločenskom úbore, bol dekorovaný viacerými vyznamenaniami z čias 2. svetovej vojny a Slovenského národného povstania.

Myšlienky slávnostného prejavu v ďalšej časti uvádzam.

V príležitostnom pásme poézie a prózy vystúpili členovia dramatického krúžku pri ZK Cementár : súdruhovia Ladislav Kudijovský, Jozef Kišoň, s. MUDr Zuza Nerádová - Suchá a súdr. učitelia miestnej Ľudovej školy umenia.

Dôstojné oslavy 30. výročia SNP utvorili slávnostnú atmosféru v predvečer štátneho sviatku Slovenskej socialistickej republiky, ktorý každoročne slávime dňa 29. augusta.

Občania tiež so záujmom sledovali celoštátne oslavy 30. výročia SNP v Banskej Bystrici a niekoľkí sa týchto osláv aj osobne zúčastnili ako delegáti - členovia ZPB.

Slávnosti 30. výročia SNP spojené s odhalením pamätníka SNP v Bratislave na námestí SNP boli v nedeľu 1. sept. 1974. Zúčastnili sa ich mnohí občania a mládež zo Stupavy. Mnohí program osláv sledovali v priamom televíznom vysielaní.

Miestne závody spomenuli 30. výročie slávneho SNP vhodnou výzdobou, ako aj zhromaždeniami. Na miestnych školách sa školský rok začal slávnostným programom a prejavom o význame Slovenského národného povstania. Výchova na školách sa uskutočňuje v duchu odkazu SNP. Tvorba žiakov - literárna a výtvarná - je motivaná udalosťami spred tridsiatich rokov, aby im priblížila veľkosť a význam tejto historickej epochy slovenského národa.

Vážené súdružky a súdruhovia!

Rok 1974 je významným jubilejným rokom nielen pre nás členov protifašistického odboja, ale aj pre všetkých občanov našej socialistickej vlasti. Oslavujeme v ňom tridsiate výročie slávneho Slovenského národného povstania a zahajujeme oslavy tridsiateho výročia oslobodzovania našej vlasti slávnou Sovietskou armádou.

V Slovenskom národnom povstaní vyvrcholil národnooslobodzovací boj slovenského ľudu proti slovenskému a nemeckému fašizmu, za obnovenie Československej republiky a sociálny pokrok.

V dejinách slovenského národa a národov celej našej vlasti tvorí SNP najsvetlejšiu a najslávnejšiu kapitolu, na ktorú sme všetci právom hrdí. Bol to hrdinský čin, prejav odvahy, pevného rozhodnutia, vysokého uvedomenia - povstať, chopiť sa zbrane v krajine ovládanej fašistickým režimom a okupovanej nacistami, postaviť sa tvárou v tvár po zuby ozbrojenému nepriateľovi, ktorý mal mnohoročné skúsenosti v boji ale i najmodernejšiu bojovú techniku.

V auguste roku 1944 dozrela politická kríza na Slovensku. Bezmocnosť klérofašistického režimu sa najvýraznejšie prejavila pri protipartizánskych akciách slovenského vojska na strednom Slovensku, ktoré skončili zásluhou vojakov a dôstojníkov úplným nezdarom. Naopak popularita a bojové úspechy vtedajších partizánskych jednotiek u pracujúceho ľudu neustále stúpali. Klérofašistická vláda v dôsledku toho dovŕšila zradu a vyslovila súhlas s okupáciou Slovenska nacistami.

Udalosti mali rýchly spád. Partizáni, ktorí sa nachádzali v slovenských horách od roku 1942 - 1943, zišli z hôr, obsadzovali obce i mestá a vyhlásili obnovu Československej republiky. Moc prevzali Slovenská národná rada a novovytvorené orgány v mestách a obciach - národné výbory.

Komunistická strana Slovenska, inšpirátorka protifašistického boja vyšla z ilegality a riadila politický a hospodársky život najmä však bojové akcie vojakov a partizánov.
Slovenského národného povstania sa zúčastnilo 60.000 / slovom šesťdesiattisíc / slovenských vojakov a asi 20.000 /slovom dvadsaťtisíc / partizánov. Bok po boku so slovenskými partizánmi bojovalo vyše 3.000 / tritisíc / sovietskych partizánov, skúsených veliteľov i bojovníkov, ktorí boli vzpruhou i príkladom v boji. Bolo v ňom aj asi 2.000 / slovom dvetisíc / českých bojovníkov, z ktorých asi polovica napriek ťažkostiam prekročila na začiatku povstania moravsko-slovenské hranice, aby sa zúčastnila spoločného boja proti okupantom. Do SNP sa zapojili aj príslušníci do 27 národov a národností. Boli to najmä Francúzi, Juhoslovania, Rumuni, Bulhari, Maďari, ba i Nemci / antifašisti / a mnohí ďalší.
Nikdy predtým sa tak výrazne neprejavila medzinárodná solidarita bojovníkov proti fašizmu a proletársky internacionalizmus.
Komunistická strana ako jediná politická sila vystúpila v SNP s jasným programom a perspektívou vybudovania nového československého štátu na nových sociálne spravodlivých základoch, štátu rovnoprávnych národov Čechov a Slovákov, štátu orientujúceho svoju vnútornú i zahraničnú politiku na Sovietsky zväz. Získala si uznanie i autoritu ľudu, pretože základy položené v slovenskom národnom povstaní sa rozvíjali cez národnú a demokratickú revolúciu v revolúciu socialistickú, zavŕšenú Februárom 1948 a napokon vytvorením socialistického štátu na federatívnych základoch roku 1968.
Celé dva mesiace odolával ľud nacistickým vojskám kým bol donútený stiahnuť sa do hôr a pokračovať odtiaľ v partizánskom boji proti okupantom a domácim zradcom. Slovenské národné povstanie nebolo nikdy porazené-

Slovenským národným povstaním dokázal náš ľud, že sa nikdy nestotožnil so zradou českej a slovenskej buržoázie v období Mníchovského diktátu a s klérofašistickou vládou v rokoch 1939 - 1945.

Slovenskému národnému povstaniu významnú pomoc poskytol Sovietsky zväz, bez ktorého by nebolo toľko slávnych víťaz - stiev a konečnej porážky fašizmu.

Už pred povstaním v slovenských horách boli stovky ruských partizánov, ktorí sa grupovali z utečencov z nemeckých koncentračných táborov. Títo všetci so zbraňou v ruke nastúpili do boja. Veľkou pomocou a mocným popudom pre masový rozvoj partizánskeho hnutia na Slovensku bol príchod výsadkárskych organizátorských skupín zo ZSSR v lete roku 1944. Spolu so sloven - skými výsadkármi prichádzajú aj sovietsku velitelia, ako Veličko, Jegorov, Valjanský, Makarov, Popov, Bielik, Kalina, Šagát, Kvetinskij, Majorov a mnohí, mnohí ďalší. Prinášajú so sebou zbrane, bojový materiál, lieky, ale najmä to najhlavnejšie - pevnú vôľu, nadšenie, odhodlanie a bojový zápal - bojovať a zvíťaziť.

Významná bola i priama pomoc Slovenskému národnému povstaniu zo ZSSR. Na povstalecké územie bola letecky prepravená 2. československá paradesantná brigáda, bol vyslaný 1. čs. stíhací pluk a sovietske letectvo prepravilo partizánom na Slovensku 45.560 kg výzbroje, munície a spojovacích prostriedkov. Na spiatočnej ceste do ZSSR odvážalo do nemocníc stovky ranených vojakov a povstalcov.

Najvýznamnejšou však bola Karpatsko-dukliansku operácia, ktorá do značnej miery ovplyvnila priebeh a výsledky Slovenského národného povstania. Nemecké velenie nielenže nemohlo uvoľniť ďalšie jednotky proti povstalcom, ale naopak, muselo preskupiť

na posilnenie priestoru Jaslo - Krosno - Dukla najmenej deväť ďalších divizií zo záloh hlavného veliteľstva nemeckej armády. Slovenské národné povstanie sa v nemalej miere dotklo i nášho okresu / terajší Bratislava vidiek / i jeho obyvateľov. Občania miest a dedín s nadšením privítali vyhlásenie Slovenského národného povstania. V povstaleckých posádkach boli stovky, ba tisícky mojich spoluobčanov a ďalší tam odchádzali po vyhlásení mobilizácie.

Obyvateľstvo aktívne pomáhalo odboju. Bolo to už v období pred Slovenským národným povstaním, keď poskytovalo úkryt sovietskym utečencom z koncentračných táborov, prevádzalo českých vlastencov cez hranice na územie Slovenského národného povstania, alebo na východ cez Maďarsko do zahraničnej armády. Desiatky, ba stovky tisíc korún nazbierali naši obyvatelia na pomoc povstaniu. Pomoc ilegálnym pracovníkom, zbieranie liekov, ošatenia, zbraní a dopravovania ich do hôr bolo na dennom poriadku. Veľmi úzke kontakty mali obyvatelia nášho okresu s II. Stalinovou brigádou, v ktorej mnohí pôsobili alebo zabezpečovali materiálne vybavenie.

Obrovský význam pre náš okres má existencia a pôsobenie I. partizánskej skupiny Janka Kráľa v katastri nášho okresu. Už v roku 1942 našla táto partizánska skupina veľkú pomoc pri svojej priekopníckej činnosti. Aj občania Stupavy zúčastnili sa bojov v SNP. Pomník SNP pripomína pamiatku padlých z radov miestnych občanov. Pri ňom sa konajú každoročné spomienkové slávnosti SNP.

Vážené súdružky a súdruhovia!

Význam Slovenského národného povstania je ďalekosiahly. Náš prvý robotnícky prezident súdr. Klement Gottwald o ňom povedal: Skutočnosť, že máme republiku novú, že máme štát rovnoprávnych

Čechov a Slovákov, štát pracujúceho ľudu, republiku, v ktorej pracujúci ľud je pánom osudov svojej krajiny a národov v nerozbornom spojenectve s mohutným Sovietskmy zväzom - považujeme za najväčší výdobytok Slovenského národného povstania. Odkaz Slovenského národného povstania musíme strážiť ako oko v hlave. A nielen ho strážiť, ale ďalej rozvíjať odkaz revolučných bojovníkov. Musíme si stále uvedomovať veľké idey a ciele, za ktoré bojovali bojovníci Slovenského národného povstania a ktoré sa dnes, predovšetkým vďaka im, uvádzajú do života v našej socialistickej vlasti.

Oslavy tridsiateho výročia SNP konáme v znamení zvýšenej pracovnej a politickej aktivity pracujúcich pri realizovaní uznesení XIV. zjazdu KSČ a zjazdu KSS a pri uplatňovaní do života uznesení ÚV KSČ a ÚV KSS k ideovým a národohospodárskym otázkam.

Svojou prácou a pracovným nadšením podporujeme tú politiku našej strany a vlády, ktorá zabezpečuje neustály rast hmotnej a kultúrnej úrovne obyvateľstva, blahobyt a spokojnosť občanov v našej krásnej socialistickej vlasti a v realizácii týchto cieľov rozvinula ideály, za ktoré naše národy v Slovenskom národnom povstaní i na druhých frontoch protifašistického odboja bojovali.

Česť a sláva všetkým účastníkom Slovenského národného povstania! Večná pamiatka padlým, ktorí obetovali svoje životy, aby sme my mohli slobodne žiť!

Nech žije nerozborná družba národov a národov ZSSR, ktoré významným spôsobom pomohli nášmu víťazstvu!

Nech žije Komunistická strana Československa - inšpirátorka bojov a víťazstiev nášho ľudu!

Historické znaky a symboly na MNV

v S t u p a v e .

Nad vchodom do budovy MNV je stupavský erb zo 16. stor., ktorý tu bol inštalovaný v čase postavenia tejto budovy obecného úradu roku 1910. Od tých čias občania Stupavy zvykli si na jeho podobu a obsah a prakticky v tejto podobe ho poznali až do roku 1969 - t.j. do roku osláv sedemstého výročia prvej písomnej správy o Stupave. Tento erb však bol inštalovaný v nesprávnej, t.j. prevrátenej polohe, čo zavinilo nesprávnu predstavu o jeho skutočnej podobe. Po získaní autentických materiálov r. 1969 bol tento nedostatok odstránený a občania Stupavy mali konečne možnosť poznať svoj / resp. svoje / erby v ich skutočných, t.j. historických podobách - v obsahu i forme.
Po vyhotovení bronzovej tabule na pamiatku 700. výročia prvej písomnej správy o Stupave / realizovali Umelecké remeslá v Bratislave / roku je bronz. tabuľa inštalovaná na prednej stene budovy MNV - na ktorej je erb Stupavy z roku 1560 v správnom obsahu i podobe vyjadrený v reliéfe - plasticky.
Pri príležitosti tohto sedemstoročného jubilea bola vydaná aj bronzová plaketa, ktorej autorom je prof. Jozef Kostka, akademický sochár, národný umelec, rodák stupavský, t.č. žije v Bratislave, ktorý na uvedenej plakete vyjadril starší erb Stupavy z konca 15. storočia, ktorý je heraldicky jedinečný a vzácny. Farebne bol zverejnený v diele Dr. Jozefa Nováka Slovenské mestské a obecné erby r. 1973 a je umiestnený na prednej strane farebného prebalu publikácie vedľa erbu Bratislavy. Túto publikáciu v Stupave vlastnia MNV, ZDŠ, početní občania. Na farebných pohľadniciach Stupavy je vyznačený tento starší erb Stupavy, čím vedomie o jeho existencii preniklo medzi široké vrstvy spoločnosti.

Model plakety Jozefa Kostku, národného umelca je zatiaľ v sadre, umiestnený v kancelárii predsedu MNV a bude v orig. veľkosti odliaty do bronzu pre potreby MNV v Stupave.
V súčasnosti je zhotovený art-protis v rozmeroch 130x200 cm, ktorého autorom je akademický maliar Anton Hollý, rodák stupavský, vyhotovený v umeleckých dielňach v Brne a ktorého obsahom je starší erb Stupavy z konca 15. stor. T.č. je vlastníctvom autora, v budúcnosti bude výzdobou obradnej siene MNV v Stupave, po jej reinštalácii roku 1974.

Signum J U D I C A T U S

K historickým symbolom, ktorý sa nachádza v budove MNV v Stupave patrí berla - rezbárska práca, symbol sudcovskej moci tunajšieho richtára, ktorá je t.č. výzdobou steny v miestnosti predsedu MNV v Stupave. Text na tomto znaku moci - Signum JUDICATUS je dobre čitateľný, podobne ďalší údaj - Recte 1780 -
Polovica textovej časti je nečitateľná - bola zničená odrazením, nedbalou manipuláciou s touto pamiatkou.
V kruhu, kružnica a deliaca čiara čiernou farbou vyznačené - je stupavský erb / mladší - t.j. zo 16. stor. / - v správnej podobe a obsahu, t.j. v pravej polovici tlčík v červenom poli, v ľavej polovici v šikmej polohe plávajúca rybka / pstruh /- pole zlatej / žltej / farby.
Druhý obrazec v kruhu nemožno už identifikovať, farba z neho je odrazená.
Uvedené znaky a symboly, ktoré sa v budove MNV v Stupave nachádzajú, sú vzácnymi historickými pamiatkami na dávno minulé časy, kedy Stupava jestvovala a plynul tu život a práca miestneho obyvateľstva.-
Podľa záznamu z 26. mája 1972 - kedy som mal berlu v ruke - zapísal Vojtech Erdélyi - 15. sept. 1974.

Rada MNV v Stupave deťom.

Akcia školských orgánov Národ deťom na zlepšenie podmienok školského prostredia našla ohlas aj na Miestnom národnom výbore v Stupave. Rada MNV z iniciatívy predsedu MNV v akcii Národ deťom zabezpečila v spolupráci s Ministerstvom národnej obrany v Prahe od čs. ľudovej armády lietadlo značky MIG - 19 pre areál Materskej školy I. v Stupave na Ružovej ulici, ktorá je v novom sídlisku / sú tu družstevné bytovky a štátne a v období 5. päťročného plánu postaví sa v tomto sídlisku ďalších 483 bytov v štátnej a družstev. výstavbe./
Lietadlo bolo dovezené v dňoch 20. a 21. mája 1972, dopravu uskutočnili troma nákladnými autami Štátnych lesov v Stupave. Lietadlo inštalovali na ploche areálu Materskej školy I. ako objekt na dekoráciu pekne upraveného okolia školskej budovy na radosť najmladších detí predškolského veku, ktoré MŠ I v Stupave navštevujú.

Tretia Materská škola v Stupave.

Nedostatok miest v doterajších dvoch materských školách donútil funkcionárov MNV k tomu, aby v akcii Rozum do hrsti v spojení s osvedčenou akciou " Z " umožnili aj pre ďalšie rodiny zaškoliť ďalšie deti predškolského veku. V asanačnej oblasti pre 1. sídlisko bola prestahovaním uvoľnená budova na Rohu ul. kpt. Jána Nálepku a Marxovej ulice. V priebehu minulého roku ako opustená budova bola značne poškodené, skoro všetky okná v budove boli povytlkané. Samotná budova však bola z kvalitného materiálu, murivo tehlové, zdravý krov a nepoškodená škridlová krytina na nej. V tom čase asanácia budovy nebola ešte naliehavá a výstavba sídliska nebola tiež na dosah ruky, bolo nutné rozmýšľať, ako získať miesta pre zaškolenie ďalšieho počtu detí. Miestny národný výbor v Stupave rozhodol sa túto budovu renovo-

vať a upraviť pre potreby materskej školy.
S prácami sa začalo na jar roku 1974. Iniciatívu prevzal MNV a jeho poprední funkcionári na čele so súdruhom Jozefom Martinkovičom, predsedom MNV. Projekt renovácie budovy vrátane inštalácie vodovodu, ústredného kúrenia a ďalšieho vybavenia budovy vypracoval vedúci odboru pre výstavbu pri MNV súdr. Michal Adamovský. Organizáciu prác viedol súdruh Štefan Neradovič, tajomník MNV, obstarávanie zariadenia školky mal na starosti súdr. Štefan Horecký, účtovník, vedúci odboru fin.-plánovacieho v spolupráci s riaditeľkou MŠ I súdr. Zl. Brbuchovou.
Práce na renovácii budovy prebiehali plynule. Odborné práce vykonávali murári - dôchodcovia, pomocné práce vykonávali so záujmom rodičia detí, ktorí sa uchádzali o zaškolenie svojich detí do MŠ.- Podľa upraveného plánu mala byť táto materská škola otvorená k 1. sept. 1974. Práce sa však predlžili, ku kolaudácii budovy došlo však 19. septembra 1974 a napokon dňa 23. septembra 1974 bola táto materská škola otvorená. Úradné označenie je Tretia materská škola v Stupave, je do nej zaškolené 50 - slovom päťdesiat detí predškolského veku. Riaditeľkou školy je súdr. Matilda Bocanová, okrem nej tu pôsobia tri ďalšie kvalfikované učiteľky: súdr. Marianna Rybová, Marianna Bullová a Anna Belešová. Okrem týchto sú tu správne zamestnankyne: s. Emília Púrová, školníčka. Stravovanie detí v tejto MŠ je zabezpečené na MŠ I. - donáškou jedla je s. Mária Veselá. V budove je aj kuchyňa, ktorá slúži ako rozdeľovňa hotových jedál - a tu sa umýva riad a príbor. Školku má na starosti detský lekár MUDr. Lupták. - Renovovaná budova má pekne upravené okolie vrátane dvor, na úprave dvora sa zúčastnili učiteľky MŠ a členovia Združenia rodičov tejto novej materskej školy.- Renovovaná budova kvalitne opravená, s upraveným okolím je dokladom úsilia MNV o pomoc zamestnaným rodičom zaškolením ich detí v MŠ 3.

Dvadsiatepiate výročie socialistického poľnohospodárstva.

ROK 1974 je rokom významných výročí v našej socialistickej Československej republike. Naši poľnohospodári hodnotia uplynulé štvrťstoročie kolektívneho poľnohospodárstva. Aj tunajšie družstvo Jednotné roľnícke družstvo Stupava dňa 31. mája 1974 zvolalo slávnostnú členskú schôdzku, ktorá sa uskutočnila v sále hostinca zv. u Maroša. Na tejto slávnostnej schôdzke boli prednesené referáty, ktorých obsah je závažný, lebo retrospektívne spomínajú významné udalosti, ktoré osvetľujú začiatky a postupný rozvoj ako aj upevnenie tohto socialistického poľnohospodárskeho útvaru v obci.

Slávnostná členská schôdzka sa začala v predpolud. hodinách a otvoril ju predseda JRD súdr. František Kubrický, oboznámil prítomných s programom slávnostného zasadnutia:

Vážené súdružky a súdruhovia! Dovoľte mi, aby som otvoril dnešnú slávnostnú členskú schôdzku, ktorá sa koná pri príležitosti 25. výročia socialistického poľnohospodrástva v SSSR a súčasne mi dovoľte, aby som na dnešnej slávnostnej schôdzke privítal medzi nami súdruhov Karola Šindelára, zástupcu OV KSS, s. Kršku, zástupcu Okresnej poľnohospodárskej správy okresu Bratislava - vidiek ako aj Vás všetkých.

Dnešná slávnostná členská schôdzka sa koná s týmto programom:

1. Referát zástupcu OV KSS s. K. Šindelára
2. Referát pri príležitosti 25. výročia socialistického poľnohospodárstva a rozvoji JRD prednesie predseda JRD súdr. Fr. Kubrický.
3. Odovzdanie pamätných medailí a čestného uznania členom JRD.
4. Kultúrny program.
5. Záver.
6. Spoločné posedenie a občerstvenie.

V slávnostnom prejave predseda JRD súdr. Fr. Kubrický uviedol: Vážené súdružky a súdruhovia! Schádzame sa na slávnostnú členskú schôdzku JRD pri príležitosti 25. výročia založenia jednotných roľníckych družstiev a v období, kedy Komunistická strana Československa, naša robotnícka trieda, pracujúci našej vlasti pripravujú sa osláviť 30. výročie Slovenského národného povstania, pražské povstanie a 30. výročie oslobodenia Československej republiky sovietskou armádou. Slovenské národné povstanie patrí k najslávnejším stránkam novodobých dejín českého a slovenského národa. Bolo hrdinským činom slovenského ľudu, ktorý pod vedením Komunistickej strany uskutočnil najväčšiu ozbrojenú akciu československého odboja v druhej svetovej vojne. Bolo revolučným činom pracujúcich, ktorý predstavuje začiatok našej národnej a demokratickej revolúcie a je východiskovým bodom základných mocensko-politických premien v Československu. Slovenské národné povstanie sa rozvinulo ako neoddeliteľná súčasť spoločného mnohonárodného zápasu ľudu európskych krajín proti fašizmu a jeho domácim prisluhovačom za slobodu, pokrok, za priateľstvo medzi národmi. Pre robotnícku triedu, roľníctvo a vlasteneckú inteligenciu stalo sa Povstanie veľkou životnou školou a skúškou. Ľud sa v nej učil nielen bojovať, ale i vládnuť a spravovať svoje veci, začal tvoriť a formovať svoje osudy, inšpirovať sa jeho revolučným optimizmom. Taký je tiež základný odkaz a poučenie z našich revolučných dejín. Je to vykryštalizovaná skutočnosť a skúsenosť generácií, ktoré prežili potupu Mníchova, ale aj zovšeobecnená skúsenosť tých, čo v auguste roku 1944 pozdvihli náš ľud k takému slávnemu revolučnému činu, aké bolo Slovenské národné povstanie.

Keď si kladieme otázku, v čom bol a je dejinný význam SNP, celkove môžeme povedať, že tak svojimi politickými cieľmi, predo -

všetkým prebojovanými a zakotvenými výsledkami otváralo novú kapitolu života našich národov.
Na oslobodenom území bolo vyhlásené obnovenie ČSR ako spoločného štátu rovnoprávnych národov Čechov a Slovákov.
Začali sa klásť základy ľudovodemokratického zriadenia. Začali legálne pôsobiť národné výbory ako politicko-mocenské orgány, ako predzvesť, že v krajine bude vládnuť ľud.
Len čo sa odmlčali zbrane, začali sme odstraňovať stopy po vojne a budovať novú republiku. Nastal neľútostný boj pracujúcich za spravodlivejší zajtrajšok, za obnovenie vlasti. Preto sa aj VIII. zjazd strany, ktorý bol v marci r. 1946, prvý po víťaznej vojne, stal zjazdom budovateľov.
O 3 roky neskoršie koncom mája bol zvolaný IX. zjazd strany s heslom " So súdruhom Gottwaldom vpred k socializmu! "
Na tomto zjazde Klement Gottwald vytýčil úlohu získať dedinu pre socializmus, kde konkrétne hovoril: " Dedinský úsek práce a politiky strany bude mať v budúcich rokoch neustále väčší význam. Lebo tak stojí otázka, nebude u nás socializmu bez prechodu dediny k socializmu. A nebude u nás prechod dediny k socializmu bez zväzku robotníckej triedy so základnou masou malých a stredných roľníkov. "
Pod týmto heslom vytýčenej úlohy IX. zjazdu KSČ začali sa budovať jednotné roľnícke družstvá na celom území ČSR.
Preto aj my sa schádzame na tejto slávnostnej členskej schôdzi, aby sme oslávili 25. výročie založenia JRD a pripomenuli si, že vytýčené úlohy Komunistickej strany, ktorá v našom štáte má vedúcu úlohu sme čestne splnili v prospech pracujúceho ľudu.
Po IX. zjazde KSČ, ktorý sa konal v dňoch 25. - 29. mája roku 1949 v Prahe, začali sa aj v našej obci budovať JRD, vtedy len menšinové, I. typu.

Prví priekopníci tohto družstva boli: Alojz Maroš, Vít Haramia, Rudolf Rác, František Kostka, Štefan Jánoš, Albert Malec a iní, ktorí prešli zo strojového družstva a začali aktívne pracovať. Neskoršie do tohto družstva vstúpili i ďalší členovia tiež z radov roľníkov, ako Jozef Benca, Fusek, František Klimo.

Po vyhlásení zákona v novembri r. 1954 pre posilnenie poľnohospodárstva pracovnými silami vstúpili do JRD členovia aj z iných pracovísk, ako Ján Brbuch, Šbast. Uher, František Kubrický, 3 rodiny presídlencov z Rumunska a viac družstevníčok z domácnosti, takže počet členov JRD vzrástol na 52.

Družstvo hospodárilo na 513 ha poľnohospodárskej pôdy s rastlinnou a živočíšnou výrobou s dobrými hospodárskymi výsledkami do roku 1958, kedy sa rozšírilo na celoobecné. Dosahované výsledky v roku 1957 boli 20.- Kčs na pracovnú jednotku, v roku 1958 na 22.- Kčs za PJ a 4 kg naturálií boli dokladom toho, že malý a stredný roľník pri takomto hospodárení mal lepšie výsledky ako súkromne hospodáriaci roľník.

Len malý príklad Vám uvediem:

Albert Malec so ženou za hospodársky rok 1957 dostal len na doplatky viac ako 15.000.- Kčs a 59 q pšenice. Vít Haramia za toto obdobie dostal 16.000.- Kčs a 61 q obilia. Jozef Benca sám prehlásil, že toľko obilia ešte za súkromného hospodárenia nemal. Dosahované výsledky na družstve, ktorému bol predseda Rudolf Rác a neskoršie František Kubrický boli podkladom pre rozšírenie členskej základne pre malých a stredných roľníkov. Tak už na jeseň r. 1957 sa družstvo rozšírilo na celoobecné / ide o družstvo v Stupave. / V bývalom Máste sa založilo nové družstvo JRD Mást, ktoré začalo samostatne hospodáriť roku 1958.

Toto družstvo začalo hospodárenie na 917 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho ornej pôdy 700 ha s členskou základňou 132 členov.

Stavy hospodárskych zvierat na začiatku roku 1958 boli nasled.:

1. jan. 1958 stav hov. dobyt.	plán	skut. ku koncu r.:
hovädzí dobyt. 176 kusov	283 ks	327 ks
z toho kráv 58 kusov	116 ks	86 ks
ošípané 155 kusov	514 ks	504 ks
z toho prasn. 27 kusov	70 ks	65 ks
kone -- -	60 ks	72 ks
kravy na záhum. -- -	-	24 ks

Stavby na ustajnenie zvierat ku koncu roku 1958 boli nasledovné:

2 kravíny adaptované na 150 kusov
1 kravín nový na 99 kusov
5 teľatníkov adapt. na 100 kusov
3 ošipárne adaptov. na 400 kusov
2 matečníky adapt. na 60 kusov
1 koniareň na 40 kusov
2 nové hydinárne na 1000 kusov.

Strojový park ku koncu roka bol nasledovný:

Dva traktory, jedno nákladné auto, dva elektromotory, 19 ks obilných sejačiek, jeden rozhadzovač priemyselných hnojív a 6 ks vyorávačov zemiakov.

Trvale činných bolo 183 členov a rodinných príslušníkov, z toho štyria zamestnanci. Vekové rozvrstvenie bolo následovné: jeden člen a jeden zamestnanec do 25 rokov, 55 členov a 2 zamestnanci od 25 - 45 rkov, 90 členov a 1 zamestnanec od 46 - 60 rkov, 33 členov nad 60 rokov. Spolu ako som hovoril 183 členov a štyria zamestnanci.

Nedostatočné výrobné prostriedky, roztrieštená živočíšna výroba v prvom roku rozorané medze značne zvyšovali náklady na výrobu. I napriek tomu družstvo hospodárilo dobre, keď celkové tržby činili 2,322.886.- Kčs. Po odpočítaní nákladov ostalo na rozde-

lenie 778.449.- Kčs, čo činilo na 1 PJ 14,30 Kčs a 3,95 naturálie, spolu 18,25 Kčs.

Skúsenosti a dosiahnuté výsledky za jeden rok mali nám byť vzpruhou do roku 1959 už z toho dôvodu, že sme mali adaptácie čiastočne urobené, Zvýšil sa nám strojový park, organizácia práce a skúsenosti z predošlého roku, ktoré sme mali, to všetko nasvedčovalo tomu, že výsledky hospodárenia mali byť lepšie. Bolo tomu naopak, výsledok hospodárenia roku 1959 bol pasívny a 417.787.- Kčs, ktoré doplatil štát na vybraté zálohy pre členov, ktoré boli vyplácané v sume 8.- Kčs. Celková hodnota PJ dosiahnutá za rok 1959 bola 2,46 Kčs a hodnota naturálií na 1,43 Kčs.

Z uvedeného je vidieť, že výsledkom hospodárenia sa žiadon družstevník nepotešil. Družstvo však robilo opatrenia na plnenie úloh na rok 1960. Opatrenia sa ukázali byť účinné, takže plán na rok 1960 bol splnený, družstvo mohlo vyplácať plnú pracovnú jednotku v sume 16.- Kčs plus naturálie. Rok 1960 bol pre naše družstvo rozhodujúci. Od toho roku každým rokom úlohy plnilo a každým rokom až doteraz vyplatilo viac odmien ako plánovalo.

Vážené súdružky a súdruhovia, víťazstvo socialistických výrobných vzťahov na slovenskom vidieku a rozmach celého nášho národnoho hospodárstva umožnilo rýchly rozvoj výrobných síl v poľnohospodárstve. XII. a XIII. zjazd KSČ mohol preto vytýčiť ako rozhodujúce smery ďalšieho rozvoja poľnohospodárstva a jeho efektívnu intenzifikáciu a zavádzanie priemyselných metód organizácie práce a výroby.

Naše socialistické poľnohospodárstvo vstupuje do novej významnej etapy rozvoja výrobných síl, v ktorej sa ešte výraznejšie prejavujú prednosti vytvorenia novej dediny socialistickou

prestavbou. XIV. zjazd našej strany jednoznačne potvrdil, že základom poľnohospodárskej politiky našej strany zostáva sústavne upevňovať robotnícko-roľnícky zväzok, prehlbovať socialistické výrobné vzťahy a preto vytýčil XIV. zjazd strany jednu z hlavných úloh poľnohospodárstva - kryť prírastok spotreby z domácej výroby.

Využitie najnovších poznatkov vedy, veľkovýrobnej technológie a techniky vyžaduje, aby zjazdové uznesenia dôsledne plnili, prekračovali v koncentrácii a špecializácii poľnohospodárskej výroby.

XIV. zjazd KSČ zdôraznil, že hlavnou a najvhodnejšou cestou k ďalšej koncentrácii výroby je spájanie síl a prostriedkov poľnohospodárskych podnikov rozvíjaním kooperačných vzťahov. Touto cestou možno pružne reagovať na požiadavky stále sa vyvíjajúcej veľkovýrobnej technológie a techniky.

K realizácii zjazdových uznesení pristúpilo aj naše družstvo. Mal byť vytvorený mikrorajón JRD Borinka, JRD Marianka a JRD Mást, ktorý mal navzájom prevádzať špecializáciu a kooperovať, čo však pre naše družstvo nebolo vhodné. Kooperačná rada týchto družstiev po vypracovaní kooperačných plánovnavrhla správam JRD, že vhodnejšie by bolo zlúčiť sa v jednom družstve a špecializáciu si urobiť ako jeden celok. Na bývalom JRD Mást chov kráv, výkrm ošípaných a výkrm býkov, v JRD Borinka odchov jalovíc a kravín prvôstok a v JRD Marianka odchov prasiat.

Správy družstva Borinka, Marianka a Mást po dôkladnom prejednaní plánov družstva jednoznačne súhlasili so zlúčením v jeden celoka tak isto i členské schôdze týchto JRD.

Dňa 6. januára 1972 bola zlučovacia schôdza všetkých troch družstiev, na ktorej nebolo vidieť, že by tieto tri družstvá spolu nevedeli hospodáriť. Vzniklo nové JRD Stupava.

Podľa navrhovanej koncepcie bol vypracovaný CVFP / celoročný výrobný plán /. ktorý bol aj splnený.

Už prvý rok hospodárenia nám ukázal, že zlúčenie týchto družstiev bolo správne. Zvýšila sa produktivita práce v rámci špecializácie a tým sme dokázali, že rozhodnutie všetkých troch družstiev kráčať spoločnou cestou má na tomto výsledku najväčší podiel.

Celkové hospodárenie našich družstiev od roku 1958 chcem len stručne objasniť, aby sme videli ekonomický rast našich družstiev prehľadnými tabuľkami za roky 1958 a 1971, napokon s prehľadom o výsledku hospodárenia v zlúčenom družstve za minulý rok a tým si lepšie uvedomili naše úspechy pri zvyšovaní životnej úrovne našich družstevníkov.

Jednotné roľnícke družstvo Marianka

Ukazovateľ:	skutočnosť r. 1958 v 1000.-Kčs	skutočn. r. 1971 v 1000.-Kčs	Index r.1971/58
Hrubá rastlinná produkcia	328	421	128%
Hrubá živočíšna produkcia	112	541	491%
Hrubá poľnohosp. produkcia	440	962	219%
Tržby celkom	339	1782	525%
z toho za RV	167	236	141%
z toho za ŽV	138	521	377%
z toho za ostat. tržby	34	1025	3014%
dosiahnutý Ø ha výnos obilia	18,7q	27q	144,3%
dodávka obilia	240q	400q	166,6%
dodávka mlieka v 1000 litroch	15	81	540%
dodávka jatoč. ošípaných	50q	110q	220%

dodávka jatoč.HD	10q	60q	600%
dosiahnutá výška PJ v peniazoch	13.-Kčs	23.-Kčs	176,2%
vyplatené odmeny členom zarok	126.000.-Kčs	657.000.-Kčs	521%
Priemerná mazda na 1 pracov za mes.	307.-Kčs	2,053.-Kčs	668%
Hodnota základných prostriedkov v 1000.-Kčs	455	1,819	399,7%

Jednotné roľnícke družstvo Borinka

Ukazovateľ:	skutočn. r.58 v 1000.-Kčs	skutočn. r. 71 v 1000.-Kčs	Index r. 71/58
Hrubá rastlinná produkcia	807	850	105.3%
Hrubá živočíšna produkcia	269	748	278%
Hrubá poľnohosp. produkcia	1076	1598	148,5%
Tržby celkom	1000	1578	157,8%
z toho za RV	360	394	109,4%
z toho za ŽV	356	728	204.4%
z toho za ostat. tržby	284	456	160.6%
dosiahnutý Ø ha výnos obilia	17.4q	23.4q	134.4%
dodávka obilia	470q	1790q	380.7%
dodávka mlieka v 1000 litroch	59	174	294.9%
dodávka jatoč. ošípaných	55q	—	---
dodávka jatoč. HD	67q	260q	388%
dosiahnutá výška PJ v peniazoch	15.- Kčs	pevné odmeňovanie	
vyplatené odmeny členom za rok	378.000.-Kčs	648.000.-Kčs	171.4%
Priemerná mzda na 1. prac. za mes.	620.-Kčs	2090.-Kčs	337%

Hodnota základných prostriedkov v 1000.-Kčs	1348	2915	216.2%

Jednotné roľnícke družstvo M á s t

Ukazovateľ:	skutočn. r. 58 v 1000.-Kčs	skutočn. r.71 v 1000.-Kčs	Index r. 71/58
Hrubá rastlinná produkcia	2108	3404	161.4%
Hrubá živočíšna produkcia	476	4440	932.4%
Hrubá poľnohosp. produkcia	2584	7844	303.5%
Tržby celkom	2323	12739	548.3%
z toho za RV	1008	1257	124.7%
z toho za ŽV	563	4012	712.5%
z toho za ostat. tržby	752	7470	993.3%
dosiahnutýØ ha výnos obilia	14q	27.9q	199.2%
dodávka mlieka v 1000 litroch	83	471	567.6%
dodávka obilia	1664q	32218q	193.3%
dodávka jatoč. ošípaných	167q	1215q	727.5%
dodávka jatoč. HD	92q	670q	728.2%
dosiahnutá výška PJ v peniazoch	14.5 Kčs	pevné odmeňovnie	
vyplatené odmeny členom za rok	778.000.-Kčs	4,841.000.- Kčs	622.2%
priemerná mzda na 1. prac. za mes.	425.-Kčs	2.689.-Kčs	632.7%
Hodnota základných prostriedkov	1.806	18.356	1.016.3%

Jednotné roľnícke družstvo Stupava

Plnenie hlavných ukazovateľov na zlúčenom JRD Stupava za roky 1972 - 1973:

Ukazovateľ:	skutočnosť za rok 1972 v 1000.- Kčs	skutočnosť za rok 1973 v 1000,- Kčs	Index r. 1973/72
Hrubá rastlinná produkcia	5.171	5.734	110.3%
Hrubá živočíšna produkcia	6.215	6.522	104.9%
Hrubá poľnohosp. produkcia	11.386	12.256	108.2%
Trhová poľnohosp. produkcia	6.792	8.011	117.9%
Tržby celkom	15.893	18.844	118.5%
z toho za RV	1.985	3.094	155.8%
z toho za ŽV	5.409	6.245	115.4%
Ostatné tržby	8.499	9.505	111.8%
Ø ha výnosy obilia	25.%Q	29.7q	117.8%
dodávky obilia	50 vag.	50 vag	100%
dodávka mlieka v 1000 litroch	788	821	104.1%
dodávka ošípaných	1.493q	1.598q	107.1%
dodávka jatoč. HD	1.174q	1.083q	92.2%
vyplatené odmeny celkom	5.850	6.174	105.5%
Priemerná mzda na 1. prac. za mes.	2.611.- Kčs	3.198.-Kčs	122.3%
Hodnota z. prostr.	24.045	25.984	108%

Teraz mi pripadá len to, aby sme si pripomenuli zakladanie našich družstiev, aj to pod koho vedením sa družstvo rozvíjalo a ktorí členovia boli priekopníkmi našich družstiev.
JRD Borinka bolo založené roku 1951 ako menšinové, v roku 1958 sarozšírilo na celoobecné, ktoré samostatne hospodárilo do ro-

ku 1971, kedy sa zlúčilo s JRD Marianka a JRD Mást.
Predsedovia tohto družstva boli Jozef Martinkovič, Viliam Kovalovský, František Pír, Štefan Bordáč, s. Krištofič a po nich do zlúčenia družstva Ján Kovačič.
JRD Marianka bolo založené roku 1957 ako celoobecné, ktoré samostatne hospodárilo do roku 1971, kedy sa zlúčilo s JRD Borinka a JRD Mást. Prvým predsedom tohoto družstva bol Ján Drahoš, potom bol Anton Bubnič a po ňom znova až do zlúčenia bol jeho predsedom Ján Drahoš.
JRD Mást bolo založené v septembri r. 1957 ako celoobecné, hsopodárilo samostatne až do zlúčenia roku 1971. Prvým jeho predsedom bol Štefan Javor, neskoršie Štefan Suchý a poňom od roku 1960 František Kubrický.
Pod spomenutými funkcionármi spolu so správou družstva a revíznou komisiou sa družstvá upevňovali, konsolidovali, takže mohli prejsť na vyššiu formu hospodárenia, pričom boli schopné plniť úlohy vytýčené našou stranou a vládou.
Vzhľadom na ťažké úlohy po založení družstiev, ktorých heslom bolo " Keď sme si družstvo založili, musíme ho vedieť aj udržať a zveľadiť, " musíme vyzdvihnúť prácu týchto funkcionárov, ktorí to vedeli aj v týchto ťažkých podmienkach dokázať.
Za túto obetavú prácu musíme v mene správy a v mene našom, čo najsrdečnejšie poďakovať za priekopnícku prácu, ktorú až doteraz vykonávali. Správa družstva na poslednom zasadaní hodnotila prácu všetkých členov družstiev od ich založenia, či už z Berinky. z Mariánky laebo zo Stupavy a za ich svedomitú prácu im vyslovuje úprimnú vďaku, čo Vám mám z tohto miesta tlmočiť.
Podľa smerníc správa družstva pri tejto príležitosti navrhla udeliť dvadsiatim trom pracovníkom čestné uznania za ich mnohoročnú svedomitú prácu a štyrom pracovníkom medailu k 25. výročiu

založenia družstiev / JRD. /

K tomuto chcem len toľko pripomenúť, že na udelenie medailí a čestných uznaní sme dostali od nadriadeného orgánu kvótu, ktorú sme museli dodržať. Ja si však myslím, že čestné uznanie by si zaslúžili všetci členovia JRD, ktorí v ňom od jeho založenia vytrvalo pracujú.

V ďalšej časti programu vystúpili žiaci Základnej deväťročnej školy kpt. Nálepku v Stupave, v ktorom vyjadrili svoju vďaku družstevníkom k významnému jubileu socialistického poľnohospodárstva u nás.

Po vyčerpaní programu nasledovalo spoločné posedenie družstevníkov a pozvaných hostí s príslušným občerstvením pri zábavnej hudbe.

Organizačným nedostatkom bolo, že na túto slávnostnú schôdzku družstevníkov zabudlo sa na pozvanie zástupcov MNV v Stupave.

Oslavy 25. výr. založenia PO SZM.

V roku 30. výročia Slovenského národného povstania naša spoločnosť venuje aj mimoriadnu pozornosť 25. výročiu založenia Pionierskej organizácie SZM, ktoré pripadá na deň 24. apríla 1974. Na tento deň sa tunajšia pionierska organizácia dlho pripravovala. Dňa 24. apríla / streda / t.r. bola v predpoludňajších hodinách slávnosť v ZK Cemetár, na ktorej sa zúčastnili pionieri ZDŠ a boli pozvaní aj prví pionieri a ich vedúci. Na začiatku slávnosti predniesla skupinová vedúca súdr. V. Husáriková, učiteľka ZDŠ prejav, v ktorom spomína aj začiatky PO vStupave.
Vážené súdružky a súdruhovia!
PO SZM pri realizácii svojich úloh vychádza z pozitívnych prvkov viacročnej tradície PO ČSM. Poučila sa však i z negatívnych prvkov svojej činnosti, ktoré vznikali v krízovom období v roku 1968. V tomto období sa na území našej socialistickej republiky prejavila v oblasti mimoškolskej výchovy detí a mládeže nejednotnosť. Často sme sa v tomto období stretávali s názormi, ktoré popierali makarenkovskú požiadavku kolektívnosti, robilo sa sektárstvo i v činnosti PO. Táto živelnosť a nejednotnosť podporovaná liberalistickým spoločenským ovzduším mala negatívny vplyv nielen z hľadiska ideologického ale i z hľadiska pedagogicko - psychologického. Nesprávne vplývala na život a vývoj dieťaťa - hlavne na rozvoj jeho charakterových vlastností.
XIV. zjazd KSČ stanovil SZM a PO na významné miesto pri formovaní socialistických čŕt mladých ľudí, pri rozvíjaní ich zdravej iniciatívy aktívnej mládeže. PO sa pri uskutočňovaní týchto záverov stala jedným z významných činiteľov socialistickej výchovy najmladšej generácie. Štruktúru bývalej PO ČSM bolo treba prebudovať, obsah ideovo a námetovo aktualizovať tak, aby vyhovoval celospoločenskému vývoju. Celoslovenské komferencie a I. zjazd

SZM potvrdil, že nová koncepcia PO SZM musí v podstate nadväzovať na štruktúru minulej PO ČSM avšak je potrebné v tejto masovej detskej organizácii vytvoriť základ k novému ideovému pôsobeniu, ktorý sa opiera o zásady modernej, socialisticky orientovanej pedagogiky. Okrem ideovo-politického pôsobenia nový systém PO SZM rozvíja výchovu detí v oblasti mravnej, rozumovej, estetickej, polytechnickej, telesnej a brannej. Tým nadväzuje na zásady výchovnej pôsobnosti v rámci socialistického školstva. Je správne, že nový výchovný systém PO SZM je rozpracovaný tak, aby nadväzoval na výuku v škole. Ak porovnávame plán učiva s plánom práce PO SZM, vidíme, že PO SZM nielenže kvantitatívne rozširuje celú túto oblasť o nové poznatky, ale súčasne sa snaží o ich zaradenie do komplexného rozvoja dieťaťa.
V 1.-5. ročníkoch sa toto vzájomné pôsobenie prejavuje v oblasti výchovných predmetov / hudobná, telesná a polytechnická. / Je vzájomne výhodné základné vedomosti získané v škole rozvíjať v v činnosti PO SZM. Bolo by však nesprávne, ak by sme tento fakt chápaliako prejav duplicity. Týmto spôsobom je možné dosiahnúť najoptimálnejších výsledkov, ktoré sa prejavia nielen v oblasti práce PO SZM, ale kladne sa musia prejaviť v školskej výučbe. Táto vzájomná spolupráca, dôvera i porozumenie sú podmienkou pre dobrú spoluprácu pri všetkých oblastiach výchovy. Dôležitým predpokladom pre rozvinutie dobrej spolupráce medzi školou a PO SZM je nielen snaha a iniciatíva ale i teoretická príprava. Je totiž nemysliteľné ak sa má spolupráca využiť pre vlastnú praktickú činnosť, aby učiteľ nepoznal aspoň v základných rysoch podmienky práce PO SZM, aby sa nezoznámil so základnými úlohami pionierskej činnosti. Ak chceme vytvárať nové prostriedky a metódy práce s deťmi v škole i mimo nej, tak ako nám to ukladajú i uznesenia z plenárnych zasadnutí ÚV KSČ z júla 1973, je nutné vyžadovať u

celej učiteľskej verejnosti v ročníkoch 1. - 9. znalosť základných princípov práce PO. Je to celkom prirodzená požiadavka na učiteľa socialistickej spoločnosti, ktorá predom vylučuje akúkoľvek formálnosť. Výchovný systém PO SZM je z hľadiska vekových odlišností rozdelený do troch skupín: iskry / 6.-9 rokov / mladší pionieri / 9 - 11 rokov / a starší pionieri / 12 - 15 rokov./ Z hľadiska plnenia kednotlivých úloh je celý výchovný systém tiež rozdelený do troch častí: prvá je záväzná pre všetkých pionierov, druhá je výberová a plní ju vždy celý oddiel, tretia je výberová, ale s tým rozdielom, že ju plní jednotlivec individuálne. Pri plnení táchto úloh sa predovšetkým pamätá na všestranný rozvoj dieťaťa. Týmto sa vlastne líši štruktúra výchovného systému PO SZM od jednostrannej výchovy v rámci PO ČSM, ktorej chýbala dynamičnosť a príťažlivosť vlastnej práce. Odlišuje sa i od tzv detských a mládežníckych organizácií, ktoré vznikali v nedávnych krízových rokoch, kedy sa tieto organizácie špecializovali, napr. Junák výhradne na turistiku, Sokol predovšetkým na telesnú výchovu. Štruktúra PO SZM patrí medzi najmodernejšie na celom svete. Dôkazom toho je i skutočnosť, že podľa našich nových skúseností sa podobné detské organizácie prebudovávajú podľa našich nových skúseností. PO SZM je organizácia dobrovoľná, masová, jednotná a vnútorne diferencovaná. Riadi sa vedeckým svetonázorom robotníckej triedy, marxizmom-leninizmom. Vychováva vo svojich členoch ušľachtilé osobné vlastnosti, predovšetkým čestnosť, pracovitosť, statočnosť. Vychováva v nich aktívnych budovateľov a obrancov vlasti. Vedú ich k socialistickému vlastenectvu a proletárskemu internacionalizmu. Svoju činnosť organizuje predovšetkým vo voľnom čase detí. Hlavné ciele PO SZM vyplývajú zo sústavy všeobecných cieľov socialistickej výchovy mladej generácie. To znamená, že cieľ, ktorý sleduje výchovný

systém PO SZM a škola je totožný, iba cesty vedúce k nemu budú rôzne. Je postavený na všetkých zložkách komunistickej výchovy. Musíme vychovávať bez fráz, osobným príkladom, hrou, súťažami, pretekami, besedami, výletmi a inými spoločenskými podujatiami. Ide nám o to, aby sme skoordinovali plán práce medzi školou a PO SZM a vytvorili jednotný výchovný zámer. Okrem týchto hlav - ných úloh jestvuje tu množstvo ďalších podnetov pre vzájomnú spoluprácu, napr. dostatočne využívať prostriedky, ktorými disponujú obe organizácie / telocvičňa, športové potreby, turis - tické materiály atď., / aby sme účinne využívali i čas a vyvarovali sa časovej preťaženosti v niektorých dňoch.

Náročnosť na učiteľa v dnešnej socialistickej spoločnosti neustále vzrastá. Okrem vyšších nárokov na odbornú prípravu sa neustále zvyšujú nároky i na pedagogickú stránku výchovy. Znamená to neustále prehlbovanie osobnej angažovanosti a politickej uvedomelosti. Jednou z nich je aj maximálna spolupráca medzi školou a PO SZM.

Spojenie školy so životom sa nedá chápať ako program, ktorý sa uskutočňuje v rámci vyučovania. Je nutné, aby sa naše súčasné školstvo účinne orientovalo i na mimoškolské výchovné prostriedky / napr. rozhlas, televízia, PO SZM atď./ Jedine pôsobenie všetkých výchovných zložiek našej spoločnosti môže vytvárať účinný výchovný proces, môže aktívne pretvárať žiaka v jedinca, ktorý sa dokáže správne a jednoznačne orientovať.

Pri príležitosti nastávajúceho 25. výročia trvania pionierskej organizácie by sme si mali všetci vytýčiť cieľ ešte účinnejšie pracovať s touto organizáciou, lebo jedine dobré súdružské vzťahy môžu priniesť prospech PO SZM, škole, ale predovšetkým deťom, teda budúcej generácii našej socialistickej spoločnosti.

Vedenie našej PS si vysoko váži spoluprácu s vedením školy ako

i s učiteľmi, ktorí sa aktívne zapájajú do jej činnosti či už ako oddieloví vedúci, alebo vedúci záujmových krúžkov PO.
V tomto roku si pripomíname 25, výročie založenia PO. Toto výročie je príležitosťou k obzretiu sa za vykonanou prácou.
Predovšetkým sa pozrime trochu do prvých rokov našej PS.
Podľa zistených údajov PO na našej škole bola založená v roku 1949. Prvý pionierský sľub bol dňa 30. apríla 1949.
V tento deň skladalo pionierský sľub 69 pionierov.
Prvý pionierský vedúci bol zväzák Emil Toman, ktorý s úspechom absolvoval kurz pre pionierskych vedúcich a bol poverený funkciou vedúceho pionierskej skupiny. T.č. žije v Karvinej.
Prvou pedagogickou vedúcou bola s. Otília Erdélyiová, učiteľka strednej školy, ktorá bola i vedúcou Pionierskeho kult. propagačného oddelenia SÚV ČSM v Bratislave. T.č. učiteľka ZDŠ.
Prvým predsedom skupinovej rady bol žiak Jozef Haramia, t.č. inžinier v Energetických závodoch Vojany, okr. Trebišov.
K najaktívnejším pionierom v prvých rokoch PS patrili Jozefína Haršániová, Helena Holubeková- vydatá Koreňová, ktorá bola i prvou odd. vedúcou a v tomto škol. roku túto funkciu opäť prijala v našej PS.
Miroslav Šembera bol členom mičurinského a letec. krúžku. T.č. právnik, pracuje na Okresnom súde v
Jozefína Bartalská, vyd. Počuchová, bola členkou krúžku mladých mičurincov, t.č. učiteľka ZDŠ v Záhorskej Bystrici.
Jaroslav Husárik bol v rokoch 1951-53 predsedom SR a predsedom krúžku mladých mičurincov. T.č. inžinier, pracuje v Bratislave.
Krúžok mladých mičurincov pod vedením s. O. Erdélyiovej v roku 1952 získal v celoslovenskej súťaži diplóm za najlepší krúžok.
V roku 1949 i spevácky krúžok pod vedením s O. Erdélyiovej, rod Besedovej získal v krajskej súťaži 3. miesto.

Na začiatok činnosti našej PS to boli pekné výsledky. Iba pre našu škodu je, že dokumenty pripomínajúce tieto úspechy toho času na škole nemáme. Prvú kroniku PS sme prepožičali OV SZM a dodnes nám nebola vrátená.

K 25. výročiu PO SZM vyhlásili na celoštátnom stretnutí pionierov v Hradci nad Moravicou celoročné pionierske putovanie " Budovať a brániť socialistickú vlasť vždy pripravený. " Toto putovanie zahrnuje všetky oblasti pionierskej činnosti a je obrazom našej práce PS. Myslím, že stačí len konštatovať, že s výsledkami tohto putovania sme spokojní a vyslovujeme vďaku súdr. učiteľkám, oddielovým vedúcim za aktívnu účasť na tomto putovaní. I z tejto akcie PO je vidieť, že poslanie dnešnej socialistickej školy nie je len vzdelávanie ale i výchova v duchu spcialistických ideí. Mnohí naši učitelia túto socialisticky orientovanú výchovu chápu i v tom, že účinne pomáhajú PO SZM. Nie je to malá úloha, treba ju realizovať v celom komplexe neustále.

Splnením podmienok celoštátneho putovania P 25 uvijeme kyticu vďaky našej vlasti a KSČ za šťastný život a radostnú budúcnosť.

Po prejave nasledoval ďalší program, v ktorom boli udelené diplómy prítomným prvým pionierom a pionierskym vedúcim.

Po skončení programu delegácia pionierov odobrala sa na MNV, kde bola prijatá predsedom MNV súdr. J. Martinkovičom.

Popoludní tohoistého dňa bol pri pomníku kpt. Jána Nálepku, Hrdinu ZSSR slávnostný sľub nových pionierov. Po organizovanom nástupe odzneli prejavy k pionierom / s. Lachkovičová ako skupinová vedúca a s. V. Erdélyi za ZDŠ kpt. Nálepku.- /

Nastúpeným pionierom pred zhromaždením žiakov ZDŠ, zástupcov MNV a patronátneho závodu a rodičov uviazali pionierske šatky funkcionári MNV, patronát. závodu a členovia BSP, nad ktorými oni prevzali aj patronát.

Prvý sľub pionierov pred pomníkom kpt. Jána Nálepku Hrdinu ZSSR - v deň 25. výročia založenia PO mal slávnostný rámec. Po skončení programu bolo usporiadané spoločenské posedenie mladých pionierov v telocvični školy.

Program slávnosti 25. výročia založenia PO bol dobre pripravený a mal dobrý priebeh. Bola to dôstojná oslava práce PO pri výchove uvedomelej socialistickej mládeže.

Ľudová škola umenia v Stupave spomína
15. výročie svojho vzniku.

Ľudová škola umenia v Stupave pripravila dôstojné spomienkové oslavy pri príležitosti 15. výročia svojho vzniku, ktoré boli dňa 8. mája 1974. Na tento deň sa dôkladne pripravovali, aby verejné vystúpenie žiakov školy ukázalo úroveň práce učiteľov predstaviteľom orgánov verejnej správy, pozvaných hostí a širokej miestnej verejnosti.

Aj pozvánka na kvalitnom kriedovom papieri nasvedčovala vážnosť podujatia školy. V nej sa uvádza: Pri príležitosti 15. výročia založenia Ľudovej školy umenia v Stupave pozývame Vás na KONCERT žiakov ĽŠU, ktorý sa koná dňa 8. mája 1974 o 19. hodine v Závodnom klube Cementár. Usporiadateľ: Ľudová škola umenia v Stupave a ZRPŠ pri ĽŠU.

V pozvánke je uvedené aj zloženie Zboru učiteľov v Ľudovej škole umenia v Stupave: Drahomíra Horváthová, riaditeľka ĽŠU. Hudobný odbor: Mária Buznová - klavír, Miloslava Ďurecová - akordeon, Mária Hledíková - spev, Alexander Kóša - husle, Július Kvietik - akordeon, Hana Krajčovičová - hudobná výchova, Magdaléna Šimkovičová - klavír, Peter Drlička - klarinet, ext. Tanečná výchova: Helena Bolfová, Drahomíra Václavová, ext. učit. Literárno-dramatický odbor: Oto Šimkovič, ext. učit.

Koncert sa uskutočnil za veľmi peknej účasti obecenstva. V úvode programu riaditeľka školy Drahomíra Horváthová predniesla prejav, v ktorom sa spomínajú významné udalosti školy od jej začiatkov.

Vážené súdružky, vážení súdruhovia, milí hostia.

V tomto roku ĽŠU spomína 15. výročie svojho založenia v Stupave. Je to vhodná príležitosť, aby sme spomenuli na jej začiatky a retrospektívne aj na jej činnosť za uplynulých 15 rokov. I keď 15 rokov nie je dlhá doba, predsa však v živote školy táto doba priniesla pre žiakov a jej učiteľov mnohé poznatky.

Spomenieme si na našu prácu, jej výsledky, na klady, ktoré sa v priebehu pätnástich rokov dosiahli i na nedostatky, ktoré nepriaznivo pôsobili na prácu školy.

Záujem o zriadenie Ľudovej školy umenia v Stupave je staršieho dáta a vďaka úsiliu niektorých tunajších občanov, ktorého výsledkom bolo založenie pôvodne Hudobnej školy v Stupave, ktorá začala svoju činnosť v roku 1959. Za veľmi ťažkých podmienok a bez akéhokoľvek vybavenia začala svoju činnosť v starej budove ZDŠ kpt. Nálepku s jedným starým klavírom, ktorý škola zdedila po bývalom majiteľovi tunajšieho veľkostatku.

Prvými učiteľmi na hudobnej škole boli: Hugo Dunaj, ktorý vykonával funkciu riaditeľa školy a s ním tu pôsobili ako učitelia Katarína Kupkovičová a Pavol Gubala. V tomto zložení škola jestvovala jeden a pol roka. Do školy bolo zapísaných asi 40 žiakov. Dokumentácia z tohto obdobia sa nezachovala. Z menovaných dvaja učitelia odišli na iné pracoviská a tu zostala len jedna učiteľka, ktorá udržiavala triedu klavíru v počte 24 žiakov. Tento nepriaznivý stav, ktorý sa na hudobnej škole utvoril, bol v Stupave prijatý s nevôľou a bol verejne kritizovaný.

V dôsledku toho Odbor školstva ONV okresu Bratislava vidiek zabezpečil novú riaditeľku školy súdr. Drahomíru Horváthovú, ktorá nastúpila miesto na tunajšej hudobnej škole dňa 9. februára roku 1961. V priebehu školského roka bola prijatá na školu nová učiteľka Gabriela Trivaňová, ktorá pokračovala vo vyučovaní klavírnej hry a riaditeľka školy mohla znovu obnoviť vyučovanie v hre na husle a akordeóne, čo vyučovala do konca školského roku 1961.

V nasledujúcom školskom roku 1961/62 nastúpili na školu ďalší učitelia pre hru na klavír a akordeón, boli to Magdaléna Šimkovičová a Gustáv Beseda.

V tomto školskom roku bolo na škole zapísaných 93 žiakov. V tom čase sa škola nachádzala v budove vtedajšieho hasičského skaldu, kde je v súčasnosti umiestnená osobitná škola. Táto budova bola postupnou adaptáciou prispôsobená skromným potrebám školy. Každým ďalším rokom stúpal záujem o vyučovanie na hudobnej škole a tým rástol aj počet žiakov ĽŠU.

V škol. roku 1962/63 prebehla reorganizácia základného hudobného školstva a hudobné školy sa premenovali na Ľudové školy umenia. Tieto svojou novou náplňou vo vyučovacom procese sa stali významným činiteľom v našej spoločnosti a neustále viac a viac uskutočňovali cieľavedomý proces o zvýšenie hudobného a kultúrneho povedomia nášho ľudu.

Po uplynutí spomínaných začiatkov škola začala dosahovať prvé výsledky, keď v škol. roku 1962/63 obsolvovali školu žiaci v hre na klavír - Verona Binderová a v hre na akrodeón - Dagmar Szabóová, Marta Ríglerová a Ferdinand Jančo. Z nich prvé dve boli prjaté na Konzervatórium v Bratislave a v Žiline a v súčasnosti pôsobia ako učiteľky na ĽŠU v Nitre a v Malackách.

V hudobnom školstve v ČSSR majú prvé miesto ĽŠU, ktoré v oblasti kultúry stvárňujú našu školskú mládež, kde sa pri dôslednej práci učiteľov odhaľujú talenty, ktoré majú možnosť pdchádzať na vyššie typy hudobných škôl po absolvovaní ĽŠU.

Naša socialistická spoločnosť vytvorila všetky predpoklady pre zveľadenie hudobnej výchovy, estetického cítenia, ktoré boli vytvorením ľudových škôl umenia v roku 1962 sprístupnené všetkým deťom, ktoré prejavia záujem, v jednotlivých odboroch na ĽŠU.

Naša škola tieto ciele sa snaží zabezpečovať odbornou organizáciou práce, dbá na dobré kontakty s rodinou prostredníctvom ZRPŠ, ktoré na škole jestvuje od roku 1962 a v priebehu rokov od svojho založenia plní svoje poslanie spoluprácou s učiteľmi a vede-

ním Ľudovej školy umenia.

Jeho zakladajúcim členom a prvým predsedom bol súdr. Vojtech Erdélyi, ktorý počas svojej činnosti vytvoril podmienky pre nadviazanie družobných vzťahov medzi ĽŠU v Stupave a ĽŠU v Orechove - okres Brno venkov. Družba medzi našimi školami trvá už 12 rokov a i keď nebola vo svojej náplni niekedy dôkladne využitá, nebola ničím narušená. Vznikla na jar roku 1962 a už v prvom roku bola aktívna. Bolo zorganizované verejné vystúpenie žiakov obidvoch škôl v budove vtedajšieho kina Život v Stupave. Po absolvovaní prvého spoločného koncertu žiakov v Stupave bol uskutočnený koncert s tou istou náplňou v Orechove, odkiaľ naši žiaci priniesli prvý dosiahnutý úspech na verejnom vystúpení mimo našej obce. Pri vzájomných stretnutiach prerokovali učitelia oboch ĽŠU vyučovaciu problematiku, zaoberali sa rozbormi odbornej literatúry, vymieňali si navzájom pedagogické poznatky a skúsenosti, ktoré napokon uplatňovali a uplatňujú vo svojej vyučovacej práci. Dobrá rozhľadenosť a stúpajúca odborná úroveň učiteľov obidvoch škôl boli predpokladom pre dobrú prácu na školách a dosahovanie lepších vyučovacích výsledkov. Z tohto miesta ďakujem za spoluprácu bývalému riaditeľovi ĽŠU v Orechove súdr. R. Zavadilovi, ktorý je už na dôchodku a nášho 15. výročia založenia ĽŠU sa nemohol zúčastniť pre zdravotné dôvody. Naše družobné vzťahy naďalej pokračujú a rozvíjajú sa s terajším riaditeľom ĽŠU súdr. Kleinom, ktorý pokračuje v založených tradíciách družobnej činnosti a spolupráce medzi našimi školami. Družba medzi obidvoma školami je na prospech obom školám v každom smere, či sú to výmenné koncerty žiakov alebo vzájomné odovzdávanie pedagogických skúseností učiteľov. Spoluprácou našich škôl všetpujeme svojim žiakom bratské vzťahy Čechov a Slovákov formou chápania hudobnej tvorby a poznávania kultúry českého

a slovenského národa.

Od roku 1963 boli vytvorené v hudobnom odbore ďalšie triedy v hre na klavír tri triedy, v hre na husle a violoncello jedna trieda, v hre na akordeón dve triedy, v hre na dychové nástroje jedna trieda.

V roku 1963 mala tun. ĽŠU 103 žiakov
v roku 1964 148 žiakov
v roku 1965 165 žiakov
v roku 1966 191 žiakov
v roku 1967 223 žiakov / V tomto roku bol založený odbor tanec.vých./
v roku 1968 208 žiakov
v roku 1969 205 žiakov
v roku 1970 218 žiakov
v roku 1971 205 žiakov
v roku 1972 184 žiakov
v roku 1973 240 žiakov
v roku 1974 246 žiakov.

Na výchove a vyučovaní týchto žiakov v priebehu rkov 1963 - 1974 zúčastňoval sa učiteľský zbor v tejto zostave:

Drahomíra Horváthová, riaditeľka školy - klavír,
Mária Buznová, učiteľka - klavír,
Anna Dömeová, učiteľka - klavír a hudobná výchova,
Magdaléna Šimkovičová, učiteľka - klavír;
Gabriela Krajčovičová, učiteľka - akordeón,
Mária Královská, učiteľka - akordeón;
Karol Šípoš, učiteľ - husle,
Alžbeta Brunnerová, učiteľka - violoncello;
Ján Tomek, učiteľ - dychové nástroje,
Helena Bolfová, učiteľka - tanečná výchova.

Od školského roku 1968/69 nastal pohyb v základnom učiteľskom

zbore. Odišli súdr. K. Šípoš a súdr. J. Tomek. Nahradili ich súdr. Alexander Kóša - husle a Oto Kulíček - dychové nástroje. Neskoršie prišli s. Karol Mihalský - dychové nástroje, súdr. Yveta Kmeťková - hudobná výchova, súdr. Hana Krajčovičová, s. Dagmar Szabóová, s. Dagmar Gabrišková, s. Július Kvietik, s. Miloslava Ďurecová a s. Mária Hledíkoví, ktorí doplnili učiteľský zbor a nahradili učiteľov, ktorí odišli na iné pracoviská.

Škola pri svojom rozširovaní a utváraní jednotlivých odborov postupuje podľa vypracovaného plánu Odborom školstva ONV okresu Bratislava vidiek z roku 1970, ktorý zabezpečuje nielen kvalifikované kádre učiteľov, ale súčasne riadi výber nadaných žiakov zo ZDŠ zo Stupavy a okolia. Plán činnosti bol vypracovaný na základe stúpajúceho záujmu o vyučovanie na ĽŠU.

Našou školou užívané priestory pre vyučovanie v tomto období boli po stránke bezpečnostnej a hygienickej nevyhovujúce a preto boli krajským hygienikom úradne uzavreté. Preto sa škola v roku 1969 presťahovala do terajšej budovy. / Budovu používal Domov dôchodcov. /

V priebehu dvoch posledných rokov sa urobila plánovaná údržba v v budove školy. V roku 1972 bolo kompletne doriešené hygienické zariadenie, škola bola napojená na miestny vodovod a odvodnenie do žumpy. V tom istom roku sa stavebne upravili učebne tak, aby v budúcnosti pri rozširovaní odborov na škole boli tieto pripravené a zodpovedali požiadavkám.

V roku 1973 sa pokračovalo na dokončení celkovej úpravy budovy školy. Finančná čiastka vynaložená na dokončovacie práce bola 150.000.- Kčs. V súvislosti s adaptáciou školy vedenie školy plánovalo vybavenie školy vyučovacími pomôckami a školským zariadením pre jednotlivé odbory.

Cieľom tohto úsilia bolo neustále zlepšovanie prostredia pre žiakov a učiteľov, aby sa neustále zvyšovala pozornosť k potrebám mladej generácie, jej správnemu politickému a odbornému vedeniu pri výchove a vzdelávaní.

V tomto roku ĽŠU v Stupave dovršuje svoje 15 ročné pôsobenie v obci. Počas tohto obdobia bolo na škole zapísaných 922 žiakov a s riadnym absolutóriom ju zakončilo 103 žiakov.

V tomto školskom roku škola má tri učebné odbory:

hudobný odbor má 185 žiakov,

tanečný odbor má 45 žiakov,

literárno-dramatický odbor má 45 žiakov.

V tomto školskom roku školu navštevuje 246 žiakov. Učiteľský zbor sa skladá z deviatich interných učiteľov a troch externých učiteľov.

Hudobný odbor na škole sa rozšíril o triedu hlasovej výchovy ako spevácka trieda. Táto trieda jestvuje od 1. februára 1973 a vedie ju s. Mária Hledíková, učiteľka, t.č. trieda má 24 ž. Žiaci už počas krátkej doby vykazujú dobré výsledky, čo dokazujú aj prvé miesta získané na okresnej súťaži hudob. odborov.

V tomto škol. roku bol utvorený aj literárno-dramatický odbor. Jeho celková činnosť je riadená a pripravovaná tématicky, žiaci sa zapájali do internej a verejnej činnosti školy. Zriadením literárno-dramatického odboru na ĽŠU chceme oživiť bohatú históriu divadelníctva v Stupave. LD obor na ĽŠU jestvuje od 1. septembra 1973 a vedie ho s. Oto Šimkovič, učiteľ.

Cieľom každého učiteľa na škole je skvalitniť prácu a zlepšovať výchovno-vyučovací proces na škole. Toto úsilie učiteľov podporuje aj ZRPŠ. Terajšie ZRPŠ je organizácia, ktorá sa podieľa s učiteľmi a vedením školy na zveľadení celej činnosti školy.

Podporuje mimoškolskú činnosť, návštevy žiakov na divadelných predstaveniach v SND a na koncertoch Slovenskej filharmónie. Pomoc škole poskytuje aj patronátny závod Doprastav 5 v Stupave, ktorý poskytuje autobus na prepravu žiakov v dňoch pracovného pokoja.

ĽŠU rozvíja spoluprácu so ZDŠ, v tomto škol. roku usporiadla pre žiakov ZDŠ dva výchovné koncerty venované k 25. výročiu založenia PO SZM.

V závere prejavu riad. školy poďakovala za pomoc a spoluprácu Odboru školstva ONV Bratislava vidiek, Miestnemu národnému výboru v Stupave, školskej a kultúrnej komisii pri MNV, ako aj zástupcom patronátneho závodu a ZRPŠ pri ĽŠU.

Odbor školstva na oslave 15. výročia založenia ĽŠU zastupoval s. Vladimír Konečný, školský inšp., MNV zastupoval s. Štefan Neradovič, tajomník MNV. Prítomný bol zástupca patronátneho závodu. Všetci menovaní predniesli pozdravy jubilujúcej ĽŠU. Za školskú a kulúrnu komisiu predniesla pozdrav s. Júlia Koželová. ZRPŠ zastupoval jeho predseda inž. Jaroslav Husárik, ktorý program slávnosti viedol.

Na programe bola prítomná delegácia družobnej školy z Ořechova na čele s jej riaditeľom súdr. Kleinom.

V slávnostnom programe vystúpili žiaci ĽŠU zo Stupavy s veľmi dobre pripravenými vystúpeniami.

Jubilejná slávnosť bola dobre organizovaná, mala veľmi dobrý priebeh. Zúčastnili sa jej obyvatelia Stupavy a rodičia žiakov ĽŠU z priškolených obcí. Účastníci jubilejnej oslavy s uznaním hodnotili prácu učiteľov ĽŠU a slávnostnú atmosféru, ktorá dobre pripraveným programom a kvalitnými vystúpeniami žiakov bola vytvorená.-

Čistota ovzdušia.

S rozvojom priemyselnej výroby v Stupave najmä výstavbou cementárne v Stupave postupne sa zhoršovali podmienky životného prostredia zaprašovaním ovzdušia, ktoré v šesťdesiatych rokoch postupne každoročne sa zväčšovalo. Otázka čistoty ovzdušia v Stupave stala sa vysoko aktuálnou a zaoberal sa s ňou aj MNV na verejných pohovoroch s občanmi, na zasadaniach Rady i Pléna MNV. S otázkou zaprašovania ovzdušia zaoberali sa predovšetkým pracovníci Cementárne, ktorých tento nepriaznivý stav finančne zaťažoval a sami mali vážny záujem na odstránení tohto nedostatku. I keď v Stupave prevládajú severojužné vetry, ktoré prach miestnej cementárne odnášali do polí, značnú časť roka fúkajú vetry od západu, ktoré prach chrliaci komín cementárne roznášali nad Stupavou. Prach sa usadzoval na strechách domov, na cestách, na hodníkoch, na dvoroch a v záhradách. Samozrejme na odevoch chodcov - a značnú časť zaprášeného vzduchu vdychovali občania Stupavy.- Nebolo divné, že sa občania Stupavy domáhali nápravy.- Dnes - t.j. 16. júla 1974, - keď tento záznam uvádzam do miestnej kroniky, vyššie uvedený stav patrí už minulosti. Podľa správy vypracovanej súdr. Martnom Macákom, pracovníkom Cementárne, situácia vo veci čistoty ovzdušia v Stupave sa podstatne zlepšila nasledujúcimi opatreniami, ktoré sa v správe uvádzajú:
Ekonomické zdôvodnenie odprášenia rotačných pecí elektrostatickými odlučovačmi / filtrami /.
Montáž elektrostatických odlučovačov na zachytenie cementárskeho prachu z rotačných pecí podmieňujú v zásade dva dôležité faktory, a to:

1. všeobecné znečisťovanie ovzdušia a okolia pevnými exhalátmi z rotačných pecí, miera znečistenia presahuje vysoko povolenú hranicu podľa zákona 35/1967 Zb.

2. v dôsledku vypúšťania exhalátov do ovzdušia vyplýva podniku povinnosť zo zákona 35/1967 Zb. vyplácať príslušnému ONV poplatky za exhalácie.

Tieto poplatky majú stúpajúcu tendenciu a to najmä tým, že značným opotrebovaním jestvujúceho odprašpvacieho zariadenia / mechanické odlučovače SBA - Milevsko / sa ročné množstvo úletu sústavne zvyšuje.

V roku 1967, kedy vstúpil v platnosť zákon 35/1967, predstavovala čiastka, ktorú musel podnik zaplatiť z titulu vypúšťania exhalácií do ovzdušia sumu 580.000.- Kčs.

V roku 1971 bude už táto čiastka za poplatky reprezentovať sumu 831.000.- Kčs.

Okrem uvedeného poplatku nárokujú si miestne Štátne majetky náhradu škody vo výške 179.000.- Kčs. za zníženú produkciu poľnohospodárskych kultúr v oblasti najviac postihnutej exhalátmi pri jestvujúcich odprašovačoch.

Množstvo úletu odchádzajúceho do ovzdušia vyjadrené v kilogramoch činí 770 kg/h.

Ročné množstvo takto vypusteného úletu do ovzdušia činí 5 587 t.

Vzhľadom na technický stav jestvujúcich odlučovačov, ktoré sú už značne opotrebované a s tým súvisiacu zhoršenú účinnosť bolo by žiadúce najneskoršie v roku 1972 vymeniť celé zariadenie za nové, čo však z ekonomického hľadiska je nerentabilné. Nerentabilné by bolo i z hľadiska účinnosti, pretože pri najlepších podmienkach zariadenie vykazovalo účinnosť 91%, čo je ešte hlboko pod prípustnou normou t.j. 0,15 gr/m3.

Túto hodnotu je možno dosiahnúť jedine pri použití elektrostatických odlučovačov, ktoré dosahujú účinnosť 99,6 % a viac.

Zariadenie elektrostatických odlučovačov sa plánuje z dovozu od fy ELEX - A. G. Zürich, Švajčiarsko za maximálnej kooperácie

domácich podnikov.

Rozhodnutie o tom, že zariadenie sa zakúpi od fy ELEX vzišlo na základe výhodnej ponuky na výkon a účinnosť celého zariadenia a maximálnej kooperácie s domácimi podnikmi, výhodného termínu dodávky a priaznivej ceny dodávky zariadenia.

Zahraničný dodávateľ zaručuje účinnosť u dodávky elektrostatických filtrov na 99,6 % resp. max. úlet 0,1 gr/m3.

Po zabudovaní elektrostatických odlučovačov na zachytávanie odpraškov z rotačných pecí zníži sa celkový úlet z doterajších 770 kg/h na 24 kg/h t.j. o 746 kg/h.

Za týchto podmienok nebude odvádzať ročné poplatky podnik za vypúšťanie pevných exhalácií nakoľko úlet 24 kg/h je hlboko pod prípustnou normou. Okrem týchto čisto ekonomických ukazovateľov zlepší sa celkový stav z hľadiska hygiény práce a pracovných podmienok.

Znížením úletu zlepší sa životné prostredie občanov Stupavy a jej okolia.

Zachytené odprašky budú môcť byť použité pre skvalitnenie poľnohospodárskej pôdy nakoľko tieto obsahujú značné množstvo vápenca a alkálií a sú považované ako hnojivý vápenec.

Odprašky sa bežne predávajú poľnohospodárskym podnikom ako voľne ložené v cene 86.- Kčs/t, alebo ako balené za cenu 116.-Kčs/t.

Pri výpočte rentability vychádzame z týchto podkladov:

1. zachytené ročné množstvo odpraškov po zabudovaní elektrostatických filtrov 6 102 t.
2. u uvedného množstva bude asi 1/3 expedovaná v balenom stave, t.j. 2 000 t.
3. cena za 1 tonu voľne ložené 86.- Kčs, cena za 1 tonu balené 116.- Kčs
4. ročný poplatok za exhalácie 831. 000.- Kčs

5. investičný náklad elektrostat. odlučovačov 9,963.000.- Kčs.
6. výška hodnoty dovozu bez súťažného príspevku 2,100.000.- Kčs.

Výpočet rentability:

a, Z odpredaja 6 102 t odpraškov získa podnik čiastku / 2.000 t x 116 Kčs a 4 000 t x 86 Kčs / 576.000.- Kčs

b, znížením úletu na 24 kg/h nebude podnik v zmysle zákona 35/1967 platiť žiadne poplatky t.j. znížia sa mu náklady o čiastku 831.000.- Kčs

c, odpadnú požiadavky poľnohospodárskych podnikov za náhradu škôd na poľnohospod. kultúrach v hodnote 179.000.- Kčs.

Podnik získa vo výkonoch za odpredaj odpraškov 576.000.-Kčs.

V nákladovej sfére sa znížia výdavky v hodnote 1 010.000.- Kčs.

Celková ročná bilancia podniku sa zlepší o čiastku 1 586.000.- Kčs.

V investičnej sfére budú náklady na výstavbu elektrofiltrov predstavovať 50 % celkových inv. nákladov t.j. 4 981.000.- Kčs.

Ďalších 50 % bude hradených zo štátneho fondu ochrany ovzdušia. Za predpokladu, že náklady na údržbu a prevádzku elektrostatických odlučovačov sú približne jednaké ako u jestvujúceho zariadenia vychádza, že návratnosť investície bude v priebehu 7 rokov.

Fa ELEX A.G., Zürich, Švajčiarsko dodala elektrozariadenie a kompletnú výkresovú dokumentáciu na výrobu elektrofiltrov. Mechanickú časť podľa dokumentácie fy ELEX vyrobili a dodali v kooperácii Slovenské energetické strojárne / SES / závod v Tlmačoch.

Švajčiarska dodávka bola realizovaná v decembri roku 1971.

Mechanickú časť / závod SES Tlmače / dodali roku 1972.
Zmontované na peci č. 2 v mesiaci apríli roku 1973.
Zmontované na peci čís. 1 v mesiaci júni roku 1973. Dodávka bola dokončená a uvedená do prevádzky v júni roku 1973.
Dlhoročný problém vynaloženým úsilím pracovníkov Cementárne n.p v Stupave bol k spokojnosti pracujúcich cementárne a obyvateľstva Stupavy vyriešený.
Odvtedy z komína cementárne uniká už len malé množstvo prachu. Prašnosť sa znížila na minimum. Je už len vecou pracovníkov závodu, ako budú organizovať odber exhalátov, aby sa zabezpečila v odbere plynulosť a do ovzdušia neunikal tento materiál, ktorý možno hospodárne využívať.-
Vybudovaním tohto účinného zariadenia zlepšili sa v Stupave podmienky, čistota ovzdušia stala sa vecou závodu, Miestneho národného výboru a obyvateľov Stupavy.

Sčítanie ľudu, domov a bytov
k 1. decembru 1970.

Sčítanie ľudu je v živote obce vždy významnou udalosťou. Pretože pôsobím v Stupave od 1. sept. 1948, zúčastnil som sa aktívne sčítania ľudu v Stupave v rokoch 1950, 1961 a tiež v roku 1970. V miestnej kronike boli správy o počte obyvateľstva už v predošlých obdobiach, neboli však dostatočne presné a úplné. Sčítací hárok z roku 1961 na sčítanie ľudu, domov a bytov bol štvorstranný, na prvej strane bol návod na vyplnenie a v rámčeku miesto pre základné údaje: okres, obec, osada, popisné číslo domu, ulica, orientačné číslo, druh obydlia, poradové číslo sčítacieho hárku v dome.
Na druhej strane listu: A. Údaje o osobách, ktoré o polnoci z 28. februára na 1. marca 1961: boli v byte / obydlí / hlásené na trvalý pobyt .... / b, / boli v byte / obydlí / dočasne prítomné. Tabuľka A mala na druhej a tretej strane sčítacieho hárku celkom 29 rubrík.
Na štvrtej strane hárku v oddel. B boli údaje o byte so 16 kolonkami. Na tejže strane v oddel. C boli údaje o ubytovaní mimo bytu. V oddel. D Údaje o dome s 8. kolonkami, v oddel. E Prehľad o byte a o sčítaných osobách. Oddiely D a E vypĺňuje sčítací komisár.
Sčítanie k 1. decembru roku 1970 bolo taktiež dôkladne pripravované a tlačivo na sčítanie bolo ešte zložitejšie než predošlé. Predpokladalo vyspelosť obyvateľstva a tlačivá mali vyplniť občania / hlavy domácnosti / samostatne.- Stupava pri tomto sčítaní bola rozdelená na sčítacie obvody a ja som mal obvod z časti Mariánskej ulice, Mierové námestie / pri kostole / a časť ul. kpt. Nálepku. Sčítací komisári boli v októbri zvolaní na inštruktáž o pripravovanom sčítaní. Pre sčítacích komisárov

zo Stupavy bola inštruktáž na MNV v Stupave, kde dňa 6. novembra 1970 dostali tlačivá a potrebný materiál na sčítanie.

- Sčítací hárok bol rozmeranejší. Vydal ho Federálny štatistický úrad Slovenský štatistický úrad. Na titulnej strane boli tieto časti: v rámčeku základné údaje: okres, obec, popisné číslo domu, ulica, číslo orientačné. U príbytkov bez domového čísla bližšie označenie. U pohyblivých obydlí druh obydlia.

V úvodných informáciách sa hovorí: Podľa vládneho uznesenia č. 157/1965 vykoná sa ku dňu 1. decembra 1970 sčítanie ľudu, domov a bytov. Sčítací hárok je povinný vyplniť užívateľ bytu / obydlia / alebo v jeho zastúpení niektorý dospelý člen domácnosti za všetky osoby bývajúce v byte / obydlí / a za osoby v rozhodný okamih sčítania prítomné. - Sčítacie orgány sú povinné zachovávať mlčanlivosť o všetkých údajoch, zapísaných do sčítacieho hárku. Sčítací hárok vyplňte vo všetkých otázkach presne a pravdivo. Vedomé uvedenie nesprávnych údajov je trestné. Sčítací hárok vyplňte čitateľne a perom alebo písacím strojom. Pred vyplnením sčítacieho hárku si prečítajte pripojené vysvetlivky. A ďalšie informácie. Sčítací hárok mal viac oddielov. V oddieli A - Údaje o byte so 16 časťami. V oddiele B Ubytovanie mimo bytu s dvoma časťami. V oddiele C Údaje o dome s deviatimi časťami. Na druhej a tretej strane V oddiele D Údaje o osobách s 33 kolonkami. Na tejže strane v oddel. E Údaje o spoločnom hospodárení. V oddel. F Prehľad o sčítaných osobách / zostaví sčítací komisár / - so 41 kolonkami.

Na štvrtej strane v oddel. G - Dochádzka do zamestnania, školy alebo učenia s desiatimi kolonkami. Sčítací hárok podpísali: užívateľ bytu, sčítací komisár a sčítací revízor. / Tlač L 1 /

Okrem sčítacieho hárku mal sčítací komisár ďalšie tlačivá pre sčítanie ľudu k 1. decembru 1970: Sčítací lístok / Tlač L 2 . /

Bol určený pre osoby sčítané v ubytovacích a lôžkových liečebných zariadeniach. Každý, kto strávi polnoc z 30. novembra na 1. decembra 1970 v ubytovacom alebo lôžkovom liečebnom zariadení, alebo nájde v ňom po tejto polnoci svoje prvé ubytovanie, je povinný vyplniť tento sčítací lístok a v priebehu 1. decembra ho vrátiť správe zariadenia. Sčítací lístok form A 4 mal na dvoch stranách 33 časti pre odpovede.

Ďalším tlačivom / Tlač L 3 / bol Domový list form. A 4, ktorý vypĺňal sčítací komisár. Na prvej strane listu bola I. Charakteristika budovy s 12 časťami. Na druhej strane listu bol prehľad o bytoch a sčítaných osobách. Prvá časť mala 40 kolonieк, druhá 41 kolonieк.. Podpisoval sčítací komisár.

Nasledujúcim tlačivom / Tlač L 3a / bol Prehľad o bytoch a sčítaných osobách v dome č. p., na prvej str. so 41 kolonkami, na druhej so 40 kolonkami.

Ďalším tlačivom, ktoré mal sčítacé komisár k dispozícii bolo Zoznam osôb - ktorým chýba rodné číslo, alebo uvedené rodné číslo je chybné / Tlač L 10 /

Okrem uvedeného mal sčítací komisár ďalšie tlačivo pre svoje potreby Vysvetlivky k vyplneniu sčítacieho hárku /ŠEVT 63 457 /

Ďalším tlačivom bola brošura Inštrukcie pre sčítacie orgány / Tlač L III / a k tomu Dodatok : Opravy textu " Inštrukcie pre sčítacie orgány. Ďalším doplnkom boli Hlavné zásady pre stanovenie, kde sa vyplní sčítací hárok, sčítací lístok a domový list / bl.č. 804 /

Po prevzatí potrebných tlačív sčítací komisár vyzvrojený potrebným materiálom vybral sa na obchôdzku svojho sčítacieho obvodu, aby skontroloval rozloženie domov a bytov. Napokon pri ďalšej obchôdzke navštívil byty a odovzdal užívateľom bytov potrebné tlačivá s príslušným poučením, k čomu odovzdal aj ďalšie tlačivo / leták / s týmto textom: Sčítanie ľudu, domov, bytov - ČSSR - 1. XII. 1970. V dňoch 26. novembra až

6. decembra Vás navštívi sčítací komisár!
Vašou občianskou povinnosťou je správne a včas vyplniť sčítací hárok! Úplným a pravdivým vyplnením sčítacieho hárku sa budete podieľať na vytvorení potrebných podkladov pre ďalší rozvoj ekonomiky a celej spoločnosti - teda aj vaše obce, vášho mesta a vášho okresu! Okresná komisia pre sčítanie ľudu, domov a bytov. / Zn. tlačiva ŠEVT - 63 469 V - 1668/1/70
Dňa 1. decembra nastúpili sčítací komisári do svojich obvodov a začali prácu vo svojich obvodoch. Po návšteve všetkých bytov a skontrolovaní a najčastejšie vlastnoručnom vyplnení všetkých dokumentov odovzdali materiály kompletne vyplnené svojim sčítacím revízorom, aby títo zosumarizovali prehľady a MNV mohol takto vypracovaný materiál odovzdať Okresnému oddeleniu Slovenského štatistického úradu Bratislava vidiek - v Bratislave.-
Okresné oddelenie Slovenského štatistického úradu Bratislava vidiek dokumentom číslo Ok-239/1971 datovaným v Bratislave dňa 31. mája 1971 Predbežné výsledky zo sčítania ľudu, domov a bytov v okrese Bratislava vidiek k 1. decembru 1970. Počet výtlačkov 140. Výtlačok číslo 49. Počet listov 67. Vypracoval: Albert Matlovič, Mária Kamenická. Kontroloval: Peter Blaho. Brošura na stranách 3 - 117 uvádza prehľadné tabuľky podľa obsahu v tomto poradí: Tab.1 Bývajúce a prítomné obyvateľstvo. Tab.2 Vekové zloženie obyvateľstva. Tab.3 Základné údaje o osobách ekonomicky aktívnych. Tab.4 Národnostné zloženie obyvateľstva. Tab.5 Spoločne hospodáriace domácnosti a ich veľkostná skladba. Tab.6 Celkový počet domov a bytov a ich obývanosť. Tab.7 Trvale obývané domy podľa druhu a doby výstavby. Tab.8 Vek bytového fondu. Tab.9 Trvale obývané byty podľa veľkosti. Tab.10 Skladba bytov podľa veľkosti a obsadenia bytu. Tab.11 Trvale obývané byty podľa vybavenia. Tab.12 Predmety dlhodobej

spotreby a rekreačné možnosti v domácnosti. Grafy 6 listov.
Tab. 1a Bývajúce a prítomné obyvateľstvo, muži - ženy, hustota obyvateľstva:
Okres spolu: Bývajúce obyvateľstvo spolu 155 268, muži 76 971, ženy 78 297; % žien z úhrnu obyv.: 50,4. Dočasne prítomné spolu 5 091, z dôvodu zamestnania 1 403, štúdia-učenia 1 693. Hustota bývajúceho obyv. na km2 110. Výmera v km2 1 416,34.
V uvedenom Stupava Bývajúce obyvateľstvo spolu 6 519, muži 3 225, ženy 3 294, % žien z úhrnu obyv. 50,5. Dočasne prítomné spolu 135, z dôvodu zamestnania 109, štúdia, učenia 6. Hustota bývajúceho obyv. na km2 101. Výmera v km2 64,58.
Tab. 2 Vekové zloženie obyvateľstva:
Stupava , úhrn bývajúcich obyvateľov 6 519. V tom osoby v približnom veku - 0 2: 354, - 3 - 5: 332, - 6 - 15: 1 135, 16 - 34: 2 010, - 35 - 59: 1 784, 60 a viac: 903, nezistené: 1.
Tab. 2b Vekové zloženie obyvateľstva:
Stupava, úhrn bývajúceho obyv.v r. 1970: 6 519.
V tom % obyvateľstva vo veku: 0 - 15: 27,9; 16 - 59: 58,2.
60 a viac 13,9.
Porovnanie s rokom 1961:
Tabulka 1a:
Bývajúce a prítomné obyvateľstvo, muži - ženy, hustota obyv.:
Okres spolu: Bývajúce obyv.: 147 460, muži 73 317, ženy 74 143, % žien z úhrnu obyv.: 50,3. Dočasne prítomné spolu 4 702, z dôvodu zamestnania 1 210, štúdia - učenia 1 293. Hustota bývajúceho obyvateľstva na km2 104. Výmera v km2 1 416, 34.
V uvedenom Stupava: Bývajúce obyvateľstvo 5 953, z toho muži 2 975, ženy 2 978, % žien z úhrnu obyv: 50,0. Dočasne prítomné spolu 52, z dôvodu zamestnania 16, štúdia, učenia 2. Hustota bývajúceho obyv. na km2 92. Výmera v km2 64,58.

Tab. 2b Vekové zloženie obyvateľstva:
Úhrn bývajúceho obyvateľstva v roku 1961: 5 953, v tom % obyvateľstva vo veku 0 - 15: 30,6 %, 16 - 59: 57,5 %, 60 a viac 11,9 %.
Tab. 3A Základné údaje o osobách ekonomicky aktívnych:
Stupava - osoby ekonomicky aktívne spolu: 3 075, % žien 44,4.
Pracujúci v poľnohospodárstve spolu: 270, % z úhrnu osôb ekonomicky aktív.: 8,8.
Osoby ekonomicky aktívne pracujúce absol. 1 565, % 50,9. v okrese mimo obce bydliska absol. 408, % 13,3. Mimo okresu bydliska, absol. 1 102, % 35,8.
Porovnanie s rokom 1961:
Stupava - osoby ekonomicky aktívne - spolu 2 553. Osoby ekonomicky aktívne pracujúce v obci bydliska: 1 600.
Tabulka 4b.
Národnostné zloženie obyvateľstva:
Okres spolu. Bývajúce obyvate"lstvo spolu 155 268, národnosti českej 1 678, slovenskej 135 961, poľskej 65, nemeckej 201, maďarskej 16,213, ukrajinskej/rusínskej/ 77, ostatné a neznámé 1 073.
Porovnanie s rokom 1961:
Bývajúce obyvatelstvo spolu 147 460, národnosti českej 1 515, slovenskej 129 156, poľskej 36, nemeckej 232, maďarskej 15 180, ukrajinskej 69, ostatné a neznámé 1 272.
V tom Stupava - spolu 6 519, bývajúce obyvateľstvo národnosti českej 85, slovenskej 6 382, poľskej 2, nemeckej 2, maďarskej 33, ukrajinskej/rusínskej/ 4, ostatné a neznámé 11.
Porovnanie s rokom 1961:
Stupava spolu 5 953, bývajúce obyvateľstvo národnosti českej 84, slovenskej 5 841, poľskej 3, nemeckej 4, maďarskej 13, ukrajin-

skej/rusínskej/ 5, ostatní a nezistené 3.

Tabulka 4c

Národnostné zloženie obyvateľstva v percentách:

Okres spolu 100,0. Bývajúce obyvateľstvo národnosti českej 1,1, slovenskej 87,6, poľskej 0,0, nemeckej o,1, maďarskej 10,5, ukrajinskej /rusínskej / 00, ostatné a nezistené 0,7,

Porovnanie s rokom 1961:

Okres spolu 100, 0. Bývajúce obyvateľstvo národnosti českej 1,0, slovenskej 87,6, poľskej 0,0, nemeckej 0,2, maďarskej 10,3, ukrajinskej / rusínskej / 0,0, ostatné a nezistené 0,9.

V tom Stupava - celkom 100,0. Bývajúce obyvateľstvo národnosti českej 1,3, slovenskej 97,9, poľskej 0,02, nemeckej 0,02, maďarskej 0,5, ukrajinskej / rusínskej / 0, 06, ostatné a nezistené 0,2.

Porovnanie s rokom 1961:

Stupava celkom 100,0. Bývajúce obyvateľstvo národnosti českej 1,4, slovenskej 98,1, poľskej 0,0, nemeckej 0,1. maďareksej 0,2, ukrajinskej, /rusínskej / 0,1, ostatné a nezistené 0,1.

Tabuľka 5b:

Spoločne hospodáriace domácnosti a ich veľkostná skladba za rok 1970 - a, absolútne:

Stupava - Počet spoločne hospodáriacich domácností s počtom členov v domácnosti - spolu 1 928.

S jedným členom 232, s dvoma 418, s troma 415, so štyrmi 424, s piatimi 250, so šiestimi 113, so siedmimi a viacerými 73.

Tabulka 5c Spoločne hospodáriace domácnosti a ich veľkostná skladba za rok 1970 - b, v percentách:

Stupava - 100,0, s jedným členom 12,0, s dvoma 21,7, s troma 21,5, so štyrmi 22,0, s piatimi 13,1, so šiestimi 5,9. so siedmimi a viacerými 3,8.

Tabulka 6a

Celkový počet domov a bytov a ich obývanosť za rok 1970:

Stupava, počet domov celkom 1 245. z toho trvalo obývaných 1 198, len občas obývaných 9, z nich slúžiace na rekreáciu 9, neobývaných 38.

Počet bytov spolu 1 799. Z toho trvalo obývaných 1 763, neobývaných 36.

Tabulka 7b

Trvalo obývané domy podľa druhu a doby výstavby

a/ absolútne

Stupava spolu 1 198, podľa druhu rodinné domčeky 1 112, poľnohospodárske usadlosti 7, bytové domy 57, ostatné budovy včítane provizór. stavieb 22. Podľa doby výstavby - pred rokom 1900 - 185, 1900 - 1945: 469, 1946 - 1960: 338, 1966 - 1970: 97, nezistené : - .

Porovnanie s rokom 1961:

Stupava spolu 1 103. Podľa druhu - rodinné domčeky 968, poľnohospodárske usadlosti 87, bytové domy 40, ostatné budovy včít. provizórnych stavieb 8. Podľa doby výstavby - pred rokom 1900 269, 1900 - 1945: 458, 1946 - 1960: 357, 1961 - 1965: - , 1966 - 1970: -, nezistené 19.

Tabulka 7c

Trvalo obývané domy podľa druhu a doby výstavby

b/ v percentách

Stupava spolu 100,0. Trvlo obývané domy, podľa druhu - rodinné domčeky 92,8, poľnohosp. usadlosti 0,6, bytové domy 4,8, ostatné budovy včít. provizór. stavieb 1,8. Podľa doby výstavby pred rokom 1900: 15,4, 1900 - 1945: 39,2, 1946 - 1960: 28,2, 1961 - 1965: 9,9, 1966 - 1970: 7,3, nezistené: -.

Porovnanie s rokom 1961:

Stupava spolu 100,0. Trvalo obývané domy podľa druhu - rodinné domčeky 87,8, poľnohospodárske usadlosti 7,9, bytové domy 3,6, ostatné budovy včít. provizór. stavieb 0,7.
Podľa doby výstavby - pred rokom 1900: 24,4, 1900 - 1945: 41,5, 1946 - 1960: 32,4, 1961 - 1965: -, 1966 - 1970: -? nezistené:1,7

Tabuľka 8b

Vek bytového fondu za rok 1970
Stupava - Byty v trvalo obývaných domoch - spolu 1 763, doba výstavby: pred rokom 1900: 292, 1900 - 1945: 589, 1946 - 1960: 498, 1961 - 1965: 251, 1966 - 1970: 133, nezistené: -.
Podiel / % / bytov postavených v dobe:
pred rokom 1900: 16,6, 1900 - 1945: 33,4. 1946 - 1970: 50,0.
/ Poznámka: Od konca druhej svetovej vojny bolo postavených v Stupave toľko bytov do roku 1970 - koľko ich bolo v Stupave do konca druhej svetovej vojny. /

Tabuľka 8c

Vek bytového fondu.
Stupava - počet trvalo obývaných domov 1 198, bytov 1 763.
Z toho byty postavené do roku 1900: 292, 1900 - 1945: 589, 1946 - 1960: 498, 1961 - 1970: 384. nezistené: -.
Porovnanie s rokom 1961:
Stupava - počet trvalo obývaných domov 1 103, bytov 1 541.
Z toho byty postavené do roku 1900: 386, 1900 - 1945: 658, 1946 - 1960: 497, 1961 - 1970: -. nezistené: -.

Tabuľka 9a

Trvalo obývané byty podľa veľkosti
Stupava - spolu 1763, len obytná kuchyňa 20, garzónka alebo dvojgarzonka 44, 1 izba a kuchyňa 376, dve izby a kuchyňa 651, tri a viac izieb 672. Celkový počet obytných miestn od 8 m2 -

3 984. Plocha - celková v tisícoch m2: 110, obytných miestností 71 tisíc m2.

Porovnanie s rokom 1961:

Stupava - spolu 1 541, len obytná kuchyňa 91, garzonka slebo dvojgarzonka -. 1 izba a kuchyňa 527, dve izby a kuchyňa 650, tri a viac izieb 273. Celkový počet obytných miestn. od 8 m2 2 819, Celková plocha v tisícoch m2 neud., plocha obytných miestností 55 tis. M2.

Tabuľka 10 a

Skladba bytov podľa veľkosti a obsadenia bytu za rok 1970

Stupava - podiel / % / bytov - len obytná kuchyňa 1. 1, garzoniera alebo dvojgarsoniera 2,5, jednoizb.: 21,4, dvojizb. 36,9, tri a viac izieb - 38,1.

Priemerný počet spoločne hospod. domácností na 1 byt 1, 1, bývajúcich osôb na 1 byt 3,7, m2 na celkovú plochu bytu 62,7, m2 na podlahovú plochu obytn. miestností na 1 byt - 40, 1, m2 podlahovej plochy obytn. miestn. v byte na 1 osobu - 10,8, bývajúcich osôb na 1 bytovú miestnosť - 1,6.

Tabuľka 11a

Trvalo obývané byty podľa vybavenia v percentách za rok 1970

Stupava - Trvalo obývané byty vybavené - ústredným alebo etážovým kúrením 17,2, kúpeľňou alebo sprchovacím kútom 45,7, vodovodom 51,4, prípojkou na kanalizač. sieť - 15,5, elektrinu 100,0, plynom zo siete 56,3, ohrievanie vody elektrinou 4,9, plynom 25,9; kuchynským sporákom elektrickým 7,5, plynovým 53,6, teplá voda z mimoriadneho zdroja 9,0.

Tabuľka 12 a

Predmety dlhodobej spotreby a rekreačné možnosti domácnosti v % za rok 1970

Stupava - predmety dlhodobej spotreby - elektrická práčka - 79,1, chladnička 71,4, kuchynská linka 17,4, kuchynský robot 9,5, vysavač 54,0, televízor 81,0; -
Rekreačné možnosti - rodinný domček alebo rekreačná chata - 1, 1 záhradka 3,2, motocykel 15,5, osobné auto 13,2.

Výsledkom sčítania ľudu, domov a bytov v roku 1970 boli podrobné a úplné prehľady na jednotlivé otázky týkajúce sa života obyvateľov. Sú názorným dokumentom o životnej a kultúrnej úrovni obyvateľstva obce / mesta, okresu, kraja i celej ČSSR /, ktorú náš ľud dosiahol v dobe výstavby socializmu a vyspelej socialistickej spoločnosti vedený Komunistickou stranou Československa vo federatívnej ČSSR.
Na základe prístupných dokumentov bolo možné zostaviť aj túto informáciu pre kroniku obce, aby v budúcnosti bolo možné porovnávať dosiahnuté výsledky s výsledkami dosiahnutými k tomuto sčítaniu ľudu v roku 1970.

Revízny archeologický výskum rímskej stanice
v S t u p a v e .

Na základe úspešného výsledku komisionálneho rokovania, ktoré sa uskutočnilo na MNV v Stupave dňa 22. mája 1973, ktoré z iniciatívy MNV v Stupave zvolal Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, stredisko v Bratislave pristúpilo sa roku 1974 ku konkrétnym úlohám. Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied v Nitre svojím prípisom zo dňa 22. marca 1974 oznámil Miestnemu národnému výboru nasledovné:
Vážení súdruhovia! Dovoľte, aby sme Vám oznámili, že tunajší ústav v spolupráci so Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody začne plánovaný revízny archeologický výskum rímskej stanice v Stupave 12. mája t.r. Výskum povedie dr. Títus Kolník CSc. a prom. hist. Jozef Bujna s technickým pracovníkom Vlastimilom Kalužákom.
Výskum sa plánuje od mája až do septembra. Prosíme, aby ste našim pracovníkom vychádzali láskavo v ústrety, najmä pokiaľ ide o zabezpečenie pracovných síl. Plánuje sa pracovať asi s desiatimi robotníkmi.
Ďakujeme za pochopenie, Doc. Dr. Bohuslav Chropovský DrSc, v.r. riaditeľ. - Vybavuje Dr. Eva Kolníková CSc., ved. protohist. a histor. oddelenia.
Prípis registrovaný na MNV v Stupave dňa 27. 3. 1974, značka 596/74. Na vedomie predseda MNV.
S príchodom mesiaca mája dňa 3. mája 1974 navštívili Stupavu zástupcovia Archeologického ústavu v Nitre, súdr. Dr. Títus Kolník, súdr. Jozef Bujna, prom, hist., súdr. O. Rajnič, technik.Slovenské národné múzeum v Bratislave zastupovali súdr. Dr. Alojz Habovštiak, riaditeľ Archeol. ústavu SNM, Dr. Ľudmila Kraskovská, odborná spolupracovníčka a súdr. Nettich, pracovník SNM v Bratislave.

Pretože v uvedený deň / piatok / bolo zasadnutie Rady MNV, menovaní zástupcovia inštitúcií vyhľadali poslanca, tajomníka školskej a kultúrnej komisie pri MNV Vojtecha Erdélyiho, ktorý menovaných prijal v kancelárii ZDŠ, kde prerokovali prípravné práce na začatí revízneho archeologického výskumu v Stupave.- Po predbežnej prehliadke lokality konštatovali, že sa podľa dohovorov z mája 1973 neurobili opatrenia na vyčistenie, ale naopak pribudli ďalšie navezené kontáre a pne vyklčovaných stromov zo susedných záhrad. Pravou úlohou teda bude vyčistenia areálu, aby sa mohlo prikročiť k práci.
Menovaní oznámili termín príchodu do Stupavy, ktorý ustálili na deň 16. mája 1974 / štvrtok./ V tento deň privezú z Nitry dielce montovaného baráku, v ktorom uskladnia pracovné náčinie, a zariadenú maringotku pre pracovníkov SAV. Na tento deň budú potrebovať štyroch robotníkov, ktorí pomôžu postaviť montovaný barák na ploche lokality. Maringotku mienia postaviť v ul. 4. apríla. Prítomní pamätali na dve mená robotníkov z čias výkopu prof. Dr. V. Ondroucha, na Rudolfa Daráša a Ferd. Obermára. Súčasne oznámili, že plocha rímskej stanice bola v roku 1941 odkúpená a je majetkom Slovenského národného múzea.
Po prerokovaní potrieb a po získaní ďalších informácii porada sa skončila. V uvedený deň poslanec V. Erdélyi oznámil výsledok rokovania predsedovi a tajomn. MNV, aby začiatok prác vzali na vedomie. Súčasne zašiel za predsedom Miestnej organizácie Zväzu invalídov v Stupave súdr. Jánom Brbúchom a požiadal ho, aby záujemcom z radov členov miestnej organizácie požiadal o nastúpenie do práce.- Súdr. J. Brbuch bol o veci informovaný už v priebehu zimných mesiacov a o veci v organizácii už rokovali. O prácna revíznom archeologickom výkope prejavili záujem. Vzhľadom na to, že z MNV neboli o začiatku prác informovaní, poslanec

V. Erdélyi v spolupráci s preds. MO zväzu invalidov navštívili členov organizácie, ktorí prejavili záujem o prácu a z nich traja sa prihlásili do práce na deň 16. mája 1974.
V uvedený deň pred 11. hodinou predpoludním výprava zložená z nákladného auta a maringotky s osádkou dorazila do Stupavy, kde sa prihlásili na MNV, ktorí mali už informácie o ich príchode.- V uvedenú hodinu prišiel na MNV aj poslanec V. Erdélyi, ktorý privítal s. Jozefa Bujnu, ako vedúceho výpravy. Poinformoval ho o situácii a tiež o návrhu na umiestnenie maringotky. Po prehliadke miesta v Rímskej ulici, pri dome súdr. Brbucha - zvolil druhú možnosť - vo dvore, resp. v záhrade za Osobitnou školou, ktorá je t.č. v budove za hasičským skladom, približne naproti MNV.- Z prihlásených robotníkov dostavili sa v určený čas súdr. Štefan Mundok, súdr. Vít Haramia, člen Rady MNV a jeho manželka súdr. Haramiová, ktorí ochotne nastúpili do práce. Ešte v tento deň v pomerne krátkom čase postavili montovaný barák na lokalite, kde odborné práce urobil majster stolár, ktorého doviezli z Nitry s výpravou.-
Súvislé práce na výkope začali sa dňa 20. mája / pondelok /.
Súdr. J. Bujna navštívil aj súdr. J. Brbucha, ktorý býva v Rímskej ulici v blízkosti lokality a ktorý mu prisľúbil sústavnú pomoc pri zabezpečovaní pracovných síl.
V pondelok k večeru dostavil sa súdr. J. Bujna k súdr. V. Erdélyimu a oznámil, že sa práce na výkope začala a tiež ako budú v práci pokračovať.- Lokalitu bude treba oplotiť, vyčistiť.
V pondelok súčasne konštatoval, že vo výkope na lokalite ho niektorý záujemca predbehol.- Po informácii u ľudí, ktorí v pondelok pracovali na poli v blízkosti lokality zistil, že títo ľudia videli v piatok a v sobotu kopť miestneho občana Alojza Šablicu. S nelúbosťou konštatoval opovážlivosť, čo bolo potrebné oznámiť aj na MNV, aby sa urobili opatrenia a tento postup zakázali.

Prejav predsedu MNV v Stupave súdr. Jozefa Martinkoviča dňa 24. apríla 1974 pri prijatí delegácie pionierov v deň 25. výročia založenia Pionierskej organizácie SZM.

Milí pionieri, pionierski vedúci, súdružky a súdruhovia!

Vítam Vás na Miestnom národnom výbore a som rád, že ste naše pozvanie prijali a že sa v deň významného výročia našej pionierskej organizácie schádzame na Miestnom národnom výbore.
Od založenia našej pionierskej organizácie uplynie práve dnes dňa 24. apríla t.r. dvadsaťpäť rokov. Toto významné výročie sa spomína v roku ďalšieho jubilea 30. výročia slávneho Slovenského národného povstania a blížiaceho sa 30. výročia oslobodenia našej vlasti hrdinskou Červenou armádou.
Nástup do 25. výročia založenia Pionierskej organizácie Socialistického zväzu mládeže prebieha v období, ktoré veľmi priaznivo ovplyvňujú úspechy mierovej politiky Sovietskeho zväzu a všetkých socialistických krajín.
Komunistická strana Československa považuje Pionierskú organizáciu Socialistického zväzu mládeže za dôležitého činiteľa pri výchove detí. Vytvýra všetky podmienky pre jej ďalší rozvoj.
XIV. zjazd KSČ stanovil Socialistickému zväzu mládeže a Pionierskej organizácii SZM významné miesto pri formovaní socialistických charakterových rysov mladých ľudí, na rozvíjaní ich zdravej iniciatívy, aktívnej účasti na socialistickej výstavbe a v záujmovej činnosti mládeže a detí.-
Pionierska organizácia socialistického zväzu mládeže sa pri uskutočňovaní týchto úloh stala jedným z významných činiteľov socialistickej výchovy najmladšej generácie. Pomáha deťom začleňovať sa do života socialistickej spoločnosti.
ÚV KSČ na svojom zasadnutí v júli roku 1973, ktoré rozpracovalo uznesenia XIV. zjazdu strany na úseku socialistickej výchovy

mladej generácie, ocenil prácu Pionierskej organizácie SZM a pionierskych vedúcich ako aj miesto, ktoré organizácia zaujala v živote našich detí. Obrátil pozornosť celej našej spoločnosti, stranických orgánov a spoločenských organizácií na výchovu detí a mládeže. Vytvoril predpoklady pre ďalší všestranný rozvoj činnosti detí v Pionierskej organizácii SZM.

S podporou celej spoločnosti a osobitne socialistickej školy sa darí budovať ideovo a organizačne pevnú, hmotne zabezpečenú organizáciu československých detí, upevňovať jej spojenie s pracujúcimi, všeobecne vštepovať deťom návyky kolektívneho života a do značnej miery uspokojovať ich záujmy a záľuby.

V organizácii sa plne osvedčuje výchovný systém Pionierskych plameňov a Pionierskych ciest, ktorý vychádza zo skúseností získaných za 25 rokov činnosti pionierskej organizácie.

Pionierska organizácia SZM sa stala zálohou nových členov Socialistického zväzu mládeže.

V súčasnosti je Pionierska organizácia miliónovou armádou. Socialistický zväz mládeže nie je osamotený pri starostlivosti o Pionierskú organizáciu. Pod vedením KSČ pomáha rozvíjať detské hnutie celá naša spoločnosť.

Naša socialistická vlasť žije teda v znamení osláv 25. výročia založenia Pionierskej organizácie. Najmladšej zmene našej spoločnosti dostáva sa veľkého uznania. Oslavujeme teda 25. narodeniny Vašej organizácie.

V Stupave sa po prvý raz uviazali pionierske šatky tunajším pionierom dňa 30. apríla roku 1949. Pýšime sa aj tým, že Pionierska skupina pri tunajšej ZDŠ kpt. Jána Nálepku bola prihlásená ako tretia na Slovensku. Pri svojom zrode mala šikovných a obetavých pracovníkov a tiež osvedčených komunistov.

Za uplynulých 25 rokov aj tunajšia PO vykonala záslužnú prácu

pri výchove tunajších žiakov.
Stretávam sa s Vami denne pri vašej ceste do školy a domov, sledujem Vás pri hrách, pri rozličných podujatiach, na brigádach, informujem sa o Vašej práci v škole.
Som rád, že chodíte upravení, že dbáte na pokyny svojich rodičov a vašich súdruhov učiteľov. Pri konštatovaní týchto skutočností si myslím, že v Stupave vyrastá socialisticky uvedomelá mládež. Vieme, že v tunajšej Pionierskej organizácii je Vás 779 organizovaných detí, aj to, že Vás bude ešte viac.
Dozvedel som sa, že svojou činnosťou patríte medzi popredné pionierske organizácie v našom okrese. Dosahujete pekné výsledky pri celoštátnych pionierskych hrách a športe. Každá Vaša medaila, diplóm a hlavne dobré vysvedčenie nás na Miestnom národnom výbore teší. Svojimi činnosťami v škole, v PO pripravujete sa pre život v rozvinutej socialistickej spoločnosti. Pomaly budete dospelými a budete vykonávať zodpovedné úlohy v živote našej socialistickej spoločnosti. Pripravujte sa na tieto úlohy zodpovedne!
Dnes máte svoj sviatok. Vaša Pionierska organizácia dostala mnoho blahoželaní. Dovoľte mi, aby som Vám aj ja v mene Miestneho národného výboru Vám čo najsrdečnejšie blahoželal k dosiahnutým úspechom.
Želám Vám, aby ste vo Vašej skupine úspešne dokončili trasy P - 25. Dokončili - a získali tak veľa poznatkov o našej Stupave, o robotníckom hnutí, o spolupráci so závodom Cementáreň. Správne volíte si trasy po revolučných chodníčkoch našej minulosti. Zaslúžia si pozornosť.
Teším sa z Vášho priateľstva s pionierm z Orechova i s pionierm zo Sovietskeho zväzu, s ktorými úspešne rozvíjame družbu.
Teším sa, že ste prijali hodnotné záväzky pri slávnostných prí-

ležitostiach a že tieto ste aj splnili.
Záverom želám Vám pri tejto slávnostnej udalosti dobré zdravie, úspechy v škole a veľa radosti v práci vo vašej pionierskej organizácii, spokojnosti a šťastia vo Vašom osobnom živote.

/ Potlesk prítomných . /

Po slávnostnom prejave predseda MNV súdr. Martinkovič zotrval s pionierm v srdečnom rozhovore.
V závere prijatia odovzdal predseda MNV pionierom, pionierskym vedúcim a riadit. školy jubilejné odznaky Stupavy, vydané k oslavám sedemstého výročia prvej písomnej správy o Stupave.
Predpoludňajšia časť programu osláv 25. výročia založenia PO sa prijatím u predsedu MNV skončila.

Havária na železničnej stanici v Stupave.

V sobotu dňa 14. marca 1971 - ráno o pol siedmej hodine zobú - dzal nezvyklý rachot a lomoz obyvateľov Stupavy v okolí železničnej stanice. Bol to čas príchodu železničného spoja. V tento deň lokotraktor / ako nazývajú tento druh železničnej lokomotívy / ťahal za sebou vozne v tomto poradí: jeden služobný vozeň, jeden osobný vozeň a osem ložených vozňov, naplnených zväčša struskou pre Stupavskú cementáreň. V takejto a podobnej zostave prichádzajú vlaky z Devínskeho Jazera do Stupavy denne. Rušňovodičom v tento kritický deň bol s. Ivan Šimko. Týždeň pred jarnou rovnodennosťou v čase príchodu vlaku bolo už dostatočne vidno. Pritom všetkom rušňovodič pred vchodom do staničnej časti jazdnej dráhy svojou nedostatočnou pozornosťou, resp. momentálnou stratou schopnosti orientovať sa a v dôsledku toho aj oneskoreným brzdením spôsobil, že vlaková súprava o celkovej váhe cca štyristo ton svojou zotrvačnosťou pokračovali v ceste aj pred budovou železničnej stanice v značnej rýchlosti, čo spôsobilo narazenie celej súpravy na zakončenie koľajníc, t.j. na tupík, železničiarmi zvané aj šturc, ktorý bol spevnený zeminou do výšky jeden a pol metra. Veľká váha v značnej rýchlosti sa pohybujúca súprava rozrazili tupík a potom lokomotívu tlačili dopredu po zemi ešte asi 15 metrov, pri čom lokomtíva prerazila budovu skladu s materiálmi pre miestnu konzerváreň na pozemku hostinca zv. u Maroša. Táto havária spôsobila veľký lomoz. V priebehu tejto udalosti asi traja - štyria cestujúci z osobného vozňa vyskočili a na stanici sa neprihlásili - ako priami svedkovia havárie. Lokotraktor sa zastavil v rozbúranej budove skladu, služobný vozeň bol nárazom zdemolovaný najviac a osobný vozeň značne poškodený na svojich koncoch, niektoré ďalšie vozne boli vykoľajené. Nevšedná udalosť, v histórii tejto železničnej

stanice ojedinelá, vyvolala veľký záujem občanov v okolí železničnej stanice, ktorí sa zhromaždili na mieste udalosti, kde mohli už len konštatovať nešťastnú udalosť v živote miestnych železničiarov a železničnej stanice.-

V nasledujúcich dňoch prišla na stanicu komplexne vybavená technická čata s ťažkými žeriavmi, ktorí pracovali na odpratávaní vozňov a presťahovaní lokotraktora na koľajnice.

Materiálne škody boli značné.

Miesto nešťastia navštívil som hneď ráno uvedeného dňa, niektoré spresnenia údajov získal som v rozhovore s náčelníkom železničnej stanice súdr. Viliamom Szabóom.

Neskoršie zašiel som do bytu dôchodcu Štefana Hubinu, ktorý je v susednej budove pri rozbúranom sklade, ktorí mi rozprávali svoje zážitky v čase tejto udalosti. Veľmi sa naľakali, takže musel zakročiť aj lekár. V čase úderu nazdávali sa, že ide o veľké zemetrasenie, ktoré búra domy.

Výstava P o l i t i c k ý p l a g á t .

Grafik Milan Spál, stupavský rodák, už skoršie sa zaujímal o usporiadanie výstavy svojich prác v Stupave. Napokon v polovici mesiaca apríla roku 1974 po dohode s predsedom MNV v Stupave priniesol plagát tohto znenia: MNV v Stupave usporiada výstavu Milan Spál P o l i t i c k ý p l a g á t 1964 - 1974. Zasadačka MNV v Stupave 30. 4. - 20. V. 1974.

Plagát veľkého formátu modernej úpravy bol vyvesený vo výkladných skriniach obchodov na ul. kpt. Nálepku, na MNV v Stupave, v kultúrnom dome, v závodoch i úradoch.-

Na slávnostné otvorenie výstavy boli osobitnými pozvánkami pozvaní miestni činitelia, predstavitelia závodov, úradov, zástupcovia škôl, organizácií, ako aj predstavitelia ONV Bratislava vidiek, ÚV KSS, tlače, umeleckých inštitúcií a i.-

Za veľmi peknej účasti o 17 hod. 15. min. dňa 30. apríla privítal prítomných poslanec MNV s. Vojtech Erdélyi a uviedol program vernisáže výstavy. V úvodnom slove povedal, že ide o prvú výstavu známeho slovenského grafika Milana Spála, rodáka stupavského, ktorá sa uskutočňuje na pôde MNV jeho rodnej obce.

Plagátovú tvorbu Milana Spála zhodnotil v slávnostnom prejave vedecký pracovník SAV, umelecký kritik súdr. Igor Gazdík.

V programe vernisáže ďalej vystúpili s. Ladislav Kudijovský, ktorý recitoval báseň Ladislava Novomeského a súdr. Július Kvietik, učiteľ ĽŠU v Stupave, ktorý predniesol na akordeone skladbu Milana Bláhu Intermezzo.

Vystupujúcim v programe a prítomným poďakoval sa za účasť poslanec MNV s. V. Erdélyi a výstavu Milana Spála Politický plagát vyhlásil za slávnostne otvorenú.

Prítomní s uznaním hodnotili vkusne inštalovanú výstavu a autorovi k veľkému úspechu blahoželali.

Na čelnej stene je moto výstavy: Plagát je najmasovejším druhom výtvarného umenia, s ktorým idú umelci medzi ľud.
Pod textom sú vkusné plagáty - holubica a vlajky krajín socialistického tábora s textom Mierové sily sú neporaziteľné, druhý plagát s textom Zastavte agresiu vo Vietname, tretí na čelenj strane je venovaný 30. výr. SNP - plamene.
Pravú stenu vypĺňajú plagáty: 28. X. 1918 s textom Vznik Československej republiky, plagát s textom október 1917; ďalej Dni kultúry a umenia Zväzu sovietskych socialistických republík; plagát s textom 50 rokov bojovej a víťaznej cesty KSČ, plagát s textom 1. máj - Proletári všetkých krajín, spojte sa !
Plagáty s tématikou Február 1948, ďalší s textom Víťazstvo vo februári - víťazstvo našej spoločnosti, ďalší plagát s textom Zjazd slovenského zväzu žien, ďalší venovaný deťom - s textom 1. jún - Medzinárodný deň detí.
Na ľavej stene je skupina návrhov plagátov venovaných 30. výročiu Slovenského národného povstania, ktorému výročiu je aj výstava venovaná, kompozične a farebne vkusne prevedené s textami 30 S N P ; 30 S N P Bratstvo - Priateľstvo - Spojenectvo.
Na skupine troch plagátov vyjadruje symbolmi a textami Spoluprácu - Svornosť - Spolunažívanie.
V predsieni ďalšie plagáty s textami Mesiac československo - sovietskeho priateľstva, ďalší plagát k výročiu oslobodenia : 1945 - 1974 s textom Vďaka Vám za oslobodenie. Plagát k 1. máju s textom Sláva hrdinom práce !
Ďalší plagát je venovaný úspechom v akcii Z: s textom 10 rokov akcie Z - hodnota diela 8,4 miliardy Kčs - 911 miliónov bezplatne odpracovaných hodín v brigádach.
Na čelnej stene budovy MNV upozorňuje na výstavu pútač s textom Výstava Politický plagát so základnými informáciami.

Už nasledujúci deň v slávnostnom výtlačku orgánu Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska s červeno tlačeným motom Prvý máj - manifestácia triednej solidarity pracujúcich celého sveta - denníku Pravda, streda 1. mája 1974 - Ročník 55, číslo 102 na druhej strane titulného listu v rubrike Krátke informácie bolo otvorenie výstavy oznámené týmto textom: Súbornú výstavu grafika Milana Spála, predstaviteľa slovenskej plagátovej tvorby, otvorili včera v jeho rodisku v Stupave. Výstavu inštalovali pri príležitosti 30. výročia SNP. Tvorí ju 30 originálov politických plagátov - výber z autorovej tvorby za posledných 10 rokov.

Výstavu ešte v deň otvorenia okrem pozvaných navštívilo ešte niekoľko desiatok záujemcov.

Na priateľskom posedení v obradnej sieni MNV s pozvanými autor diskutoval o svojej tvorbe a o svojich pracovných zámeroch v blízkej budúcnosti.

Dňa 22. mája MNV vydal nasledujúce vyjadrenie o výstave:

Hodnotenie výstavy Milana Spála - grafika.

MNV v Stupave usporiadal súbornú výstavu grafika Milana Spála, popredného predstaviteľa slovenskej plagátovej tvorby, rodáka stupavského.

Výstava bola vkusne inštalovaná v zasadacej sieni MNV a slávnostne otvorená v predvečer 1. mája - Sviatku práce dňa 30. apríla 1974 za účasti predstaviteľov MNV, závodov, úradov, škôl, politických, vedeckých a umeleckých pracovníkov.

Výstava Politický plagát bola usporiadaná pri príležitosti 30. výročia SNP a svojím vysoko angažovaným politickým obsahom bola dôstojným príspevkom do rámca kultúrno-politických podujatí, ktoré v roku významného jubilea MNV v Stupave zbezpečuje.

Výstava bola denne otvorená, verejnosti sprístupnená a do kon-

ca jej trvania do 20. mája 1974 navštívilo ju vyše dvetisíc návštevníkov.

Stupava 22. mája 1974. Jozef Martinkovič v.r., predseda MNV.

Okrúhla pečiatka MNV v Stupave.

Hodnotenie bolo vydané autorovi a tiež v ďalších dvoch exemplároch zaslané na adresy: Československá tlačová kancelária, Bratislava, ul. Obrancov mieru, ktorá je zamestnávateľom autora výstavy a tiež Zväzu výtvarných umelcov v Bratislave.

Po demontovaní výstavy bol demontovaný aj príležitostný interiér zasadacej siene MNV / inštalovaný nár. podn. Výstavníctvo z Bratislavy / dodaný k výstave Život a dielo Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku, otvorenej pri príležitosti 30. výročia hrdinskej smrti kpt. Jána Nálepku a slávnosti odhalenia pomníka Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku dňa 17. novembra 1973. Táto výstava bola sprístupnená verejnosti do druhej polovice mesiaca decembra 1974. Vkusne upravený interiér zasadacej miestnosti použili ešte k ďalšej výstave MO SZŽ, ktorá tuná inštalovala výstavu výšiviek stupavských žien - členiek krúžku MO SZŽ v Stupave pod názvom Krása životu - a ktorá bola slávnostne otvorená v Stupave zač. mesiaca apríla 1974 k 29. výročiu oslobodenia Stupavy slávnou Červenou armádou. Niektoré práce boli už predtým v mesiaci marci k MDŽ inštalované v Dome umenia v Bratislave na rovnomennej výstave Krása životu.

Po skončení výstavy Milana Spála Politický plagát v nasledujúcom týždni bol odstránený vnútorný interiér a murárska skupina, ktorá pracuje t.r. na prístavbe a tiež generálnej oprave budovy odstránila staré okná miestnosti a postupne založila nové. Zo zasadacej miestnosti urobia tri kancelárie, čím sa rozšíria úradní miestnosti MNV na prízemí budovy o tri ďalšie. Prístavba a GO budovy má sa skončiť v priebehu leta t.r. / 1974. /

Zasadnutie pléna MNV v Stupave.

Správu o smrti Hrdinu ZSSR generálmajora A. N. Saburova v úvode zasadnutia MNV v Stupave dňa 26. apríla 1974 oznámil predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič a požiadal zasdnutie, aby pamiatku nášho verného priateľa a súdruha Hrdinu ZSSR generálmajora Alexandra Nikolajeviča Saburova, bojového druha Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku uctili minutou ticha. - Po skončení pietneho aktu pokračovalo plenárne zasadnutie MNV podľa programu.-

Zomrel Hrdina ZSSR generálmajor
Alexander Nikolajevič S a b u r o v .

Legendárny partizánsky veliteľ Veľkej vlasteneckej vojny Hrdina ZSSR generálmajor Alexander Nikolajevič Saburov navštívil Stupavu prvýkrát dňa 1. novembra roku 1955 pri príležitosti svojej návštevy Slovenska, ktorá viedla po stopách spolubojovníka, bojového druha Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku.
V tento deň bol prijatý na Miestnom národnom výbore v Stupave a navštívil budovu školy, v ktorej učil kpt. Ján Nálepka v rokoch svojho učiteľského pôsobenia v Stupave.- Zaujímal sa o písomné pamiatky z rokov učiteľského pôsobenia Jána Nálepku v Stupave, s triednymi knihami, triednymi výkazmi, ktoré viedol Ján Nálepka a tiež s inými písomnosťami z čias pôsobenia Jána Nálepku v Stupave. Hovoril s učiteľkami Vilmou Potmanovou, nositeľkou Radu republiky a učiteľkou súdr. Jolanou Malatinskou, ktoré s Jánom Nálepkom učili na Obecnej ľudovej škole v Stupave. Z miestnych činiteľov sprevádzali A. N. Saburova vtedajší predseda MNV súdr. Július Kantor, z bývalých spolupracovníkov kpt. Jána Nálepku v miestnej RTJ súdruh Jozef Talač, neskorší riaditeľ Cementárne n. p. v Stupave. Zo sprievodu Hrdinu ZSSR je treba ešte spomenúť súdr. plukovníka gen. štábu inž. Ondreja Nálepku, v čase návštevy v hodnosti majora a tiež súdr. Dr. Miloša Krnu, spisovateľa, ako aj viacerých ďalších bývalých slovenských partizánov, príslušníkov Prvého československého práporu na Ukrajine.-Na Osemročnej strednej škole privítal celý sprievod vtedajší riaditeľ školy súdr. Vojtech Erdélyi. Návšteva sa uskutočnila v starej budove školy, na ktorej bola aj pamätná tabuľa na počesť Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku a ku ktorej Hrdina ZSSR generálmajor A. N. Saburov položil kyticu kvetov.
O vzácnej návšteve v Stupave priniesli vtedajšie noviny, vráta- Učiteľské noviny podrobné informácie.

Návšteva bola príležitosťou zoznámiť sa s vynikajúcim vojakom a veľmi dobrým človekom a bola súčasne podnetom k nadviazaniu osobných kontaktov a rozvinutiu družby medzi školami v Stupave a v Ovruči na Ukrajine, kde Nálepka padol v boji o oslobodenie mesta. A. N. Saburov na Stupavu rád spomínal a veľmi rád sa aj do Stupavy vracal pri príležitosti návštevy Československa. Podobne veľmi rád prijal v Moskve návštevníkov zo Stupavy, ktorí zavítali do Moskvy pri príležitosti zájazdov, boli to súdruhovia V. Erdélyi, Jozef Mader, predseda MNV, Peter Hauptvogel, učiteľ ZDŠ kpt. Nálepku. Súdr. Jozef Grunský, pracovník Cementárne prejavil záujem o návštevu v čase zájazdu do Moskvy, ale pre organizačné nedostatky sa neuskutočnila.-

Viaceré návštevy A. N. Saburova vStupave a tiež písomné styky trvajúce od čias jeho prvej návštevy v Stupave upevňovali naše priateľstvo k tejto vynikajúcej postave novodobých dejín.

Už v mesiaci novembri roku 1973 dozvedeli sme sa, že Hrdina ZSSR A. N. Saburov je chorý a nemôže navštíviť Stupavu pri príležitosti pietnej spomienky na 30. výročie smrti Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku a odhalenia jeho jazdeckej sochy v Stupave.-

Správu o smrti A. N. Saburova dňa 17. apríla 1974 tlmočil predsedovi MNV súdruhovi J. Martinkovičovi predseda kontrolnej a revíznej komisie pri ÚV KSS súdruh Viliam Šalgovič, spolubojovník kpt. Jána Nálepku.

Miestny národný výbor v zápätí poslal sústrastné listy tohto znenia:

Miestny národný výbor v Stupave, okres Bratislava vidiek.

Stupava 17. apríla 1974.

Vážená súdružka

Ina Markovová S a b u r o v o v á ,

M o s k v a ,

Ploščaď vosstanja, Vysotnyj dom No 1, kvartira 220.

V mene Miestneho národného výboru a obyvateľov mesta Stupavy vyjadrujem Vám hlbokú a úprimnú sústrasť nad stratou Vášho manžela, veľkého syna sovietskeho ľudu - Hrdinu ZSSR generálmajora Alexandra Nikolajeviča S a b u r o v a , statočného vojaka Veľkej vlasteneckej vojny, priateľa slovenského ľudu, organizátora československého partizánskeho oddielu v boji proti spoločnému nepriateľovi národov ZSSR a Československej republiky - nemeckému fašizmu.

Česť a sláva nehynúcej pamiatke Hrdinu ZSSR generálmajora Alexandra Nikolajeviča Saburova!

Okrúhla pečiatka MNV v Stupave. So štátnym znakom ČSSR.

Jozef Martinkovič, v.r. predseda MNV v Stupave, ČSSR.

Druhý list:

Miestny národný výbor v Stupave, okres Bratislava vidiek.

Stupava 17. apríla 1974.

Generálny konzulát ZSSR,

B r a t i s l a v a ,

Godrova ulica č. 4.

V mene Miestneho národného výboru a obyvateľov mesta Stupavy vyjadrujem Vám hlbokú sústrasť nad stratou veľkého syna sovietskeho ľudu - Hrdinu ZSSR generálmajora Alexandra Nikolajeviča Saburova, statočného vojaka Veľkej vlasteneckej vojny, priateľa slovenského ľudu, bojového druha Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku, nášho bývalého učiteľa, - organizátora československého partizánskeho oddielu v boji proti spoločnému nepriateľovi národov ZSSR a Československej republiky - nemeckému fašizmu.

Česť a sláva nehynúcej pamiatke Hrdinu ZSSR
generálmajora Alexandra Nikolajeviča Saburova!

Okrúhla pečiatka MNV v Stupave so štátnym znakom ČSSR.

Jozef Martinkovič, v.r.
predseda MNV v Stupave, ČSSR.

Dňa 18. apríla 1974 priniesli aj denníky správy o smrti Hrdinu ZSSR generálmajora A. N. Saburova:

Pravda zo dňa 18. apríla 1974, ročník 55., číslo 91 uvádza:

Odišiel partizánsky veliteľ.

Vo veku 66 rokov zomrel hrdina Sovietskeho zväzu generálmajor Alexander Nikolajevič Saburov, jeden z organizátorov partizánskeho hnutia za Veľkej vlasteneckej vojny, známy partizánsky veliteľ, Hrdina Sovietskeho zväzu a nositeľ Radu bieleho leva ČSSR. V nekrológu, ktorý podpísal Leonid Brežnev, Alexej Kosygin a ďalší poprední sovietski činitelia a vojenskí predstavitelia sa vysoko hodnotí jeho celoživotná služba komunistickej strane a sovietskej socialistickej vlasti.

Odišiel šľachetný človek, komunista, odvážny partizánsky veliteľ, príkladný vlastenec svojej vlasti a úprimný priateľ československého ľudu. A. N. Saburov patril k skupine sovietskych vlastencov, ktorí už v novembri roku 1941 vytvorili z ustupujúcich príslušníkov Červenej armády partizánsky oddiel v brjanskych lesoch. Neskôr, v marci 1942, stáva sa A. N. Saburov veliteľom zjednotených partizánskych oddielov, bojujúcich v severnej časti Sumskej oblasti a v južných častiach brjanskych lesov V tomto období partizánska činnosť na okupovaných územiach prerastá na výzvu strany bolševikov v celonárodné hnutie odporu a zohráva významnú úlohu pri oslabovaní a rozrušovaní zázemia nepriateľa.

Do histórie partizánskeho boja na území Sovietskeho zväzu sa zapísali aj stovky príslušníkov českého a slovenského národa,

ktorí po boku hrdinských sovietskych partizánov bojovali proti spoločnému nepriateľovi - hitlerovskému fašizmu.

S menom A. N. Saburova je spojený vznik a existencia Prvého československého partizánskeho práporu, ktorému velil Hrdina Sovietskeho zväzu kapitán Ján Nálepka. Vo zväzku žitomírskych partizánskych oddielov, za osobnej účasti a pomoci jeho veliteľa a ďalších spolubojovníkov sa formoval a pripravoval na nastávajúce akcie v zložitých a ťažkých podmienkach partizánskeho boja.

Príkladnú starostlivosť venoval politickej výchove a bojovej pripravenosti príslušníkov Prvého československého práporu, osobne členom jeho štábu a veliteľovi kpt. Nálepkovi, čím významnou mierou prispel k rýchlemu osvojeniu si taktiky a spôsobu partizánskeho boja práporom.

Dokázal spravodlivo oceniť vojenskú schopnosť a hrdinstvo príslušníkov práporu priamo v boji, ale i neskôr, keď navštívil Prvý československý armádny zbor v ZSSR, o čom sa hovorí i v knihe Od Buzuluku po Prahu.

Za mimoriadne zásluhy A. N. Saburova o rozvoj partizánskeho hnutia na Ukrajine a za bojové zásluhy príslušníkov Žitomírskych partizánskych oddielov, ku ktorému patril aj Prvý československý partizánsky prápor, mu udelilo Prezídium Najvyššieho sovietu ZSSR vysoké štátne vyznamenanie Hrdina Sovietskeho Zväzu.

A. N. Saburov bol verným a úprimným priateľom československého ľudu a mal radosť z každého nášho úspechu pri výstavbe socializmu. Po oslobodení niekoľkokrát navštívil Československo, zavítal do rodnej obce a na miesto učiteľského pôsobenia svojho verného kpt. Jána Nálepku. Zúčastnil sa na priateľských stretnutiach a besedách s pracujúcimi a mládežou, ktoré boli vždy manifestáci-

ou nerozborného československo - sovietskeho priateľstva a spojenectva.

Česť jeho nehynúcej pamiatke !

Uvedáza Pravda - orgán Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska.

Práca, denník Revolučného odborového hnutia zo štvrtka dňa 18. apríla 1974, č. 91, ročn. XXIX. na titulnej strane uvádza:

Popredný partizánsky veliteľ Zomrel A. N. Saburov

Moskva / čstk / - Vo veku 66 rokov zomrel dňa 15. apríla 1974 hrdina Sovietskeho zväzu generálmajor Alexander Nikolajevič Saburov. V období Veľkej vlasteneckej vojny bol Saburov jedným z organizátorov a vodcov partizánskeho hnutia na okupovanom území Ukrajiny. Od roku 1944 pracoval A. N. Saburov v orgánoch ministerstva vnútra.

V nekroloģu, ktorý podpísal Leonid Brežnev, Alexej Kosygin, Nikolaj Podgornyj a ďalší popredni sovietski činitelia a vojenskí predstavitelia sa vysoko hodnotí jeho celoživotná služba komunistickej strane a sovietskej socialistickej vlasti.

Bratislava - Za mimoriadne zásluhy A. N. Saburova o rozvoj partizánskeho hnutia na Ukrajine a bojové zásluhy príslušníkov žitomírskych aprtizánskych oddielov, ku ktorým patril aj Prvý československý partizánsky prápor, mu udelilo Prezídium Najvyššieho sovietu ZSSR vysoké štátne vyznamenanie Hrdina Sovietskeho zväzu.

A. N. Saburov bol verným a úprimným priateľom československého ľudu a mal radosť z každého nášho úspechu pri výstavbe socializmu. Po oslobodení niekoľkokrát navštívil Československo, zavítal do rodnej obce a na miesta učiteľského pôsobenia svojho verného bojového druha kpt. Jána Nálepku. Zúčastnil sa na priateľských stretnutiach a besedách s pracujúcimi a mládežou, ktoré boli manifestáciou nerozborného československo-sovietskeho priateľstva a spojenedtva. - Česť jeho nehynúcej pamiatke!

Celoobecný socialistický záväzok

Miestny národný výbor pri príležitosti 30. výročia Slovenského národného povstania a 26. výročia Februárového víťazstva a za úspešnú realizáciu úloh vyplývajúcich z volebného programu Národného frontu pre rok 1974 vytyčuje a prijíma tento celoobecný socialistický záväzok:

I. Investičná časť - akcia " Z "

Výstavba kúpaliska:

a, pokračovať vo výstavbe bazéna 50 x m. Výstavbu bazéna skončiť do 30. novembra 1974. Pri týchto prácach bude odpracovaných 1.300 brigádnických hodín.

b, Odovzdať do užívania sociálnu budovu na kúpalisku do 30. júna 1974.

c, Dokončiť oplotenie a úpravu areálu kúpaliska do 20. júla 74.

d, Vybudovať volejbalové ihrisko v areáli kúpaliska.

e, Postavenie montovaných šatní v areáli kúpaliska.

Na výstavbe kúpaliska na jednotlivých prácach od bodu a - až po bod e sa odpracuje 2.726 brigádnických hodín, čo predstavuje úsporu na MF 40.890.- Kčs. Realizovaním vyše uvedených úloh sa vytvorí hodnota diela na kúpalisku za 550.000.- Kčs.

II. Prístavba budovy MNV - akcia " Z "

Prístavbu budovy MNV dokončiť do 30. júna 1974. Odpracuje sa 1.500 brigádnických hodín. Po ukončení stavby bude vytvorená hodnota diela 250.000.- Kčs.

III. Dočasné zriadenie 2 tried materskej školy.

Zriadenie dvoch tried materskej školy do 1. mája 1974. Odpracuje sa 250 brigádnických hodín. Bude vytvorená hodnota diela 125.000.- Kčs.

I. Neinvestičná časť:

a, Údržba parkov a sadov v hodnote 50.000.- Kčs. Na údržbe parkov a sadov sa odpracuje 2.412 prac. hodín.

b, Údržba čistoty na verejných priestranstvách a miestnych komunikáciách. Odpracuje sa 2.800 prac. hodín. Vytvorená hodnota diela bude činiť 30.000.- Kčs.

c, Rekonštrukcia miestneho rozhlasu v 1. etape. Hodnota vytvoreného diela bude činiť 200.000.- Kčs.

II. Úsek miestnych komunikácií a chodníkov:

Výstavba bezprašných ciest na Slovenskej a Poľnej ulici. Vybudovať chodníky na uliciach: Vinohradskej, Kúpeľnej, Lipovej. Realizovaním týchto úloh bude dosiahnutá hodnota diela za 90.000.- Kčs. Odpracuje sa 1.500 brigádnických hodín.

Výstavba Domu mládeže:

Na dokončení Domu mládeže bude odpracovaných 3.400 brigádnických hodín. Hodnota vytvoreného diela bude činiť 150.000.- Kčs.

Asanácia " Pastierne " na prípravu staveniska na samoobsluhu. Asanácia sa ukončí ku koncu apríla 1974. Na asanačných prácach sa odpracuje 500 brogádnických hodín občanmi a 20 hodín mechanizačnými prostriedkami. Realizáciou tejto úlohy vytvorí sa hodnota diela v sume 14.850.- Kčs.

Na úseku kultúrnej a ideologickej výchovy:

Na tomto úseku prostredníctvom ZK Cementár za úzkej spolupráce komisie pre školstvo a kultúru pri MNV budú sa zabezpečovať kultúrne a politické podujatia zamerané na zlepšenie vzťahu občanov k socialistickému vlastníctvu a dodržiavanie socialistickej zákonitosti a k zvyšovaniu ideologickej úrovne našich občanov.

Za tým účelom sa budú v priebehu roku 1974 na základe uznesení ÚV KSČ a ÚV KSS z júla 1973 na poli výchovy a vzdelávania mlá-

deže v duchu socialistického vlastenectva a proletárskeho internacionalizmu a v duchu utužovania bratstva a spojenectva so ZSSR a ostatnými socialistickými krajinami organizovať pre mládež:

a, 3 samostatné ľudové univerzity mladých s tématikou vedeckého svetového názoru a objasňovania politiky KSČ a mierovej politiky Sovietskeho zväzu.

b, 2 samostatné ľudové akadémie s cieľom kultúrneho pozdvihnutia a cítenia mladého pokolenia ako aj kultúrneho a účelného využitia voľného času.

c, využívať a podporovať tvorivosť mládeže a jej uplatnenie v záujmových krúžkoch, ďalej pri verejných politicko-výchovných a kultúrnych podujatiach v obci.

d, pre školskú mládež v spolupráci so školou organizovať:

1. Cyklus prednášok s témou: Zo slávnych kapitol SNP.
2. V rámci kultúrnej a spoločenskej činnosti organizovať spoločenské posedenia žiakov s členmi BSP miestnych podnikov a závodov.
3. Oživiť činnosť dramatického krúžku a v rámci 10. výročia založenia klubu vystúpiť s vlastným divadelným predstavením.

Na úseku ochrany štátnych hraníc:

V zmysle uznesenia Rady ONV okresu Bratislava vidiek a uznesenia Rady a Pléna MNV prijímame podmienky súťaže o získanie titulu " Vzorná pohraničná obec. " Aby sme tento hrdý titul dosiahli, zaväzujeme sa:

1. Budeme dôsledne plniť úlohy volebného programu rozpracované do tohoto celoobecného socialistického záväzku pre rok 1974.
2. Ešte viac ako doteraz upevníme a rozšírime všestrannú spoluprácu s útvarom PS s cieľom viesť obyvateľstvo k aktívnej

účasti na ochrane štátnych hraníc.
Za tým účelom prevedieme dve besedy občanov s príslušníkmi PÚ s prednáškou na tému: Úlohy obyvateľstva pri ochrane štátnych hraníc spojenú s premietnutím filmu.
Jednotka PPS, ktorá je v obci utvorená a vyvíja dobrú činnosť bude rozšírená o jedno družstvo a bude zapojená do súťaže o získanie titulu Vzorná jednotka PPS - pre rok 1974.
V spolupráci so školou zaktivizujeme oddiely PO mladých strážcov hraníc.
Zaväzujeme sa, že vyvinieme maximálne úsilie, aby z radov našich občanov nedošlo v našej obci k napomáhaniu akejkoľvek formy z radov občanov k ilegálnemu prechodu štátnych hraníc.
Plnenie úloh v tejto časti nášho socialistického záväzku Rada MNV zhodnotí za účasti veliteľa PS - útvaru a správu zašle do 30. septembra 1974 Rade ONV okresu Bratislava vidiek.

Tento celoobecný socialistický záväzok je spracovaný na základe 14 kolektívnych socialistických záväzkoch a 556 individuálnych socialistic. záväzkoch, ktoré sú podložené 15.800 brigád. hodinami. Hodnota diela, ktorá sa realizáciou socialsit. záväzkov dosiahne predstavuje hodnotu 1,500.740.- Kčs.
Tento celoobecný socialistický záväzok bol vypracovaný za spolupráce zložiek NF v obci. Dňa 24. januára 1974 bol prerokovaný a schválený radou MNV a plénom MNV dňa 28. februára 1974.
Rada MNV a plénum NV budú vyvíjať maximálne úsilie pre splnenie záväzku tak, že:
Rada MNV jeho plnenie bude hodnotiť počnúc 2. štvrťrokom 1974 na svojich zasadnutiach mesačne;
Plénum MNV bude záväzok hodnotiť štvrťročne.
Záväzok v priebehu roka na základe iniciatívy občanov našej obce sa bude spresňovať prípadne rozširovať.

Š. Neradoviš, v.r.
tajomník MNV.

J. Martinkovič, v.r.
predseda MNV.

Prejav predsedu MNV v Stupave súdr. Jozefa Martinkoviča pri príležitosti odhalenia pomníka kpt. Jána Nálepku, hrdinu ZSSR a SNP dňa 17. novembra 1973.

Vážení občania, súdružky a súdruhovia, milá mládež!

V septembri minulého roku s úctou a vďakou spomenuli sme nádožité šesťdesiate narodeniny nášho bývalého učiteľa kpt. Jána Nálepku. V novembri tohto roku uplynie 30 rokov od jeho hrdinskej smrti v boji o oslobodenie mesta Ovruč na Ukrajine. Miestny národný výbor v Stupave v priebehu predchádzajúcich dvoch rokov robil prípravy a opatrenia, aby sa tridsiate výročie tejto historicky významnej udalosti z obdobia druhej svetovej vojny a nášho zahraničného odboja za oslobodenie Československa spomenulo dôstojným spôsobom.
Ján Nálepka prišiel do Stupavy v januári roku 1934 ako mladý učiteľ. Časť svojho mladého života vyplnil plodnou prácou v tunajšej obecnej ľudovej škole a mimo školy osvetovou prácou v radoch mládeže, najmä v Robotníckej telovýchovnej jednote. Vzhľadom na skutočnosť, že život a boj kpt. Jána Nálepku prerástol miestny význam a stal sa symbolom spolupráce medzi národmi Československa a Sovietskeho zväzu v rokoch druhej svetovej vojny a v mierovom budovaní, je potrebné, aby sme pri tejto príležitosti opäť oboznámili sa s jeho pomerne krátkym ale na činy plodným a bohatým životom.
Ján Nálepka pochádzal z mnohodetnej rodiny Michala Nálepku, maloroľníka a remeselníka zo Smižian pri Spišskej Novej Vsi, ktorý na uživenie početnej rodiny musel veľa pracovať doma i za hranicami svojej domoviny. Aj Ján Nálepka bol od detstva vychovávaný v rodine k pracovitosti a skromnosti. Ako žiak ľudovej školy bol usilovný a dosahoval veľmi dobrý prospech.

Jeho učiteľ prebúdzal v ňom i ostatných žiakoch národné povedomie. Poznatky získané v škole boli pre neho veľmi dôležité, lebo prispeli k formovaniu jeho vzťahov v nasledujúcom období k bratskému českému národu, k Slovanom vôbec a k národom Sovietskeho zväzu.

Ako študent na Učiteľskom ústave v Spišskej Novej Vsi zaujímal sa aj o politické dianie doma a o život v mladom Sovietskom zväze. Bol nadaným a usilovným študentom. Cez prázdniny poznával Slovensko a české krajiny. Bol aj v Poľsku a v Juhoslávii. Jeho cesty po týchto krajinách posilňovali jeho vedomie slovanskej spolupatričnosti. Venoval sa aj mimoškolskej práci, športoval a režíroval divadelné predstavenia. Svoje pokrokové myšlienky demonštroval aj pred verejnosťou.

Po skončení štúdia na Učiteľskom ústave prvou jeho učiteľskou stanicou bola Horná Mariková pri Považskej Bystrici. Chudoba a hlad boli zjavné na prvý pohľad v tom čase hospodárskej krízy v celej marikovskej doline. Mladého Nálepku privítali tu biedne chalúpky, otrhané deti s plátenými kapsičkami bez akýchkoľvek školských potrieb. Tu sa Nálepka stretol s krikľavými rozpormi kapitalsitickej spoločnosti a dozrievalo v ňom jeho triedne uvedomenie.

Z Marikovej preložili Nálepku na školu do osady Biele Vody v okrese Spišská Nová Ves.

Na Obecnej ľudovej škole v Stupave nastúpil učiteľské miesto dňa 1. januára 1934. V Stupave mal možnosť popri svojej učiteľskej činnosti uplatniť sa vo verejnoosvetovej práci a zbližovať sa s dobre organizovaným robotníckym hnutím najmä prostredníctvom telovýchovnej organizácie RTJ, kde pracoval ako cvičiteľ, organizátor výletov, v krúžkovej činnosti a nacvičovaní pokrokových piesní.

Tu sa začína zaujímať aj o marxistickú literatúru, zadovážil si niektoré spisy Karola Marxa a V. I. Lenina.
Pokrokové názory Jána Nálepku mali priaznivý vliv na politickú orientáciu miestnych učiteľov. Jeho výroky a otvorené konanie boli jednoznačne zamerané proti politike šovinizmu a separatizmu rozvíjaného Hlinkovou ľudovou stranou, čo vyburcovalo predstaviteľov miestnej vládnucej buržoázie. V očiach tejto časti stupavskej verejnosti stal sa Nálepka podozrivým a predmetom pozornosti školských orgánov. Jeho činnosť sledovali nielen jeho neprajníci a prisluhovači buržoázie v obci, ale aj na Okresnom úrade v Bratislave a na bývalom Referáte Ministerstva školstva a národnej osvety.
Po vyhlásení mobilizácie v septembri roku 1938 Nálepka narukoval a v dôsledku demobilizácie vrátil sa do Stupavy 12. decembra toho istého roku. Hneď po návrate do Stupavy uspodriadali mu gardistické živly pod oknami jeho bytu demonštráciu. Nálepka neskoršie trpko spomínal na tieto udalosti: Gardisti ma vysťahovali zo školy vraj preto, že som sa nechoval ako Slovák. Potom som im povedal: Moje vlastenectvo bolo, je a bude iného rázu, ako je vaše.
Vo februári roku 1939 Ministerstvo školstva a osvety v Brati - slave vymenovalo Nálepku za správcu trojtriednej Štátnej ľudovej školy v Nemeckej Porube pod Vihorlatom. Tu nastúpil miesto po prepustenom českom učiteľovi. Dlho sa však Nálepka v Nemeckej Porube nezdržal. Dňa 16. marca roku 1939 nastúpil dobrovoľne vojenskú službu u 20. pešieho pluku v Michalovciach.
Nálepka vstúpil do armády po významných životných skúsenostiach ako vyspelý, zrelý a vyrovnaný človek. Jeho doterajšie životné skúsenosti určovali aj jeho ďalšiu životnú cestu.
Do frontových jednotiek slovenskej armády bol zaradený v júli

roku 1941. Najskôr pôsobil v štábe divízie, roku 1942 bol aj náčelníkom štábu a pobočníkom veliteľa pluku. Nálepka už skoršie konštatoval, že klérofašistický režim na Slovensku je protinárodný. Po odsunutí Čechov zo Slovenska v novej slovenskej armáde na začiatku bolo len 400 aktívnych dôstojníkov a tak bola vláda nútená pozvať záložných dôstojníkov a týchto reaktivovať.

Napriek dočasným výhodám, ktoré politická zmena priniesla, zaoberal sa Nálepka problematikou československo-sovietskych vzťahov. Uvedomil si, že značná časť slovenskej armády je rusofilsky založená, čomu nasvedčovali prejavy nespokojnosti a vzbúry v niektorých posádkach na Slovensku.

Na východnom fronte prejavoval Nálepka vrelý vzťah k miestnemu obyvateľstvu a podarilo sa mu získať spojenie so štábom Spojených partizánskych oddielov v Žitomírskej oblasti, ktorého veliteľom bol generál Alexander Nikolajevič Saburov.

Už od začiatku roku 1942 bol Nálepka v styku s partizánskym veliteľom sovietskych partizánov. Chystal veľkorysý plán prechodu celého 101. pešieho pluku k sovietskym partizánom.

V máji t.r. uplynulo 30 rokov od jeho prechodu k sovietskym partizánom.

Celých 6 mesiacov bojoval Nálepka ako veliteľ Prvého československého partozánskeho oddielu v ZSSR po boku partizánskych jednotiek v Žitomírskej oblasti a Poleskej obl. vedených generálmajorom Alexandrom Nikolajevičom Saburovom.

Najväčšiu slávu získal Československý partizánsky oddiel v bojoch o mesto Ovruč z 15. na 16. novembra roku 1943. Boj bol nerovný. Tento boj začala čs. partizánska jednotka so súhlasom generála Saburova. Slovenskí partizáni vstupovali do ovručských ulíc s piesňou Slovenské mamičky, pekných synov máte.

Po dobytí mesta cez rieku pokračovala jednotka v boji o ovručskú železničnú stanicu. Bolo vidieť, že stanica je opevnená. Asi 50 slovenských vojakov bojovalo proti presile nepriateľa, ktorý bránil stanicu s jedným práporom. Bolo treba konať rýchlo a rozhodne. Nálepka vyrazil prvý. Uvedomoval si, že cieľ je neďaleko a víťazstvo je blízke. Svojou smelosťou strhol i svojich spolubojovníkov. Guľomentá paľba zasiahla partizánskeho veliteľa kpt. Nálepku, ktorý ešte vykríkol: Som ranený, - napred tovariši, bite nepriateľa!
Jeho slová zaväzovali partizánov k ďalšiemu boju.
V tomto boji kpt. Ján Nálepka padol hrdinskou smrťou spolu s ďalšími troma Slovákmi: Fabiánom Krištofíkom, Matúšom Michalíkom, Ondrejom Krčulom - a ukrajinským partizánom Andrejom Paskevičom.
Boj o mesto Ovruč prešiel do histórie Čs. partizánskeho oddielu a do dejín Veľkej vlasteneckej vojny. Bol to posledný boj samostatnej partizánskej jednotky. Príslušníci tejto skupiny boli začlenení do jednotiek I. Československého armádneho zboru v ZSSR.
Na pohrebe kpt. Jána Nálepku dňa 19. novembra na hlavnom námestí v Ovruči povedal komisár Čs. partizánskeho práporu súdr. Fiodorov: Všetko, čo človek môže obetovať pre svoj národ a vlasť - bez váhania obetoval kpt. Ján Nálepka. Padol ako hrdina na sovietskej pôde v boji za slobodu svojej vlasti, svojho národa - a všetkých pracujúcich. Padol - ale myšlienka, za ktorú obetoval svoj mladý život žije a bude žiť v srdciach a myšlienkach všetkých Slovanov.
Jeho zásluhy vysoko ocenilo Prezídium Najvyššieho sovietu ZSSR dňa 5. mája 1945 a udelilo mu titul Hrdina ZSSR.
MNV v Stupave odhalil na budove bývalej Obecnej ľudovej školy

jednu z prvých tabúľ na počesť bývalého učiteľa kpt. Jána Nálepku. V novembri roku 1948 bola pomenovaná miestna škola na Strednú školu kpt. Jána Nálepku.
Tohto roku - pri príležitosti 30. výročia jeho hrdinskej smrti bude pred budovou ZDŠ kpt. J. Nálepku odhalený pomník kpt. Jána Nálepku. Bude to prvá jazdecká socha na Slovensku, ktorá bude symbolom nášho druhého zahraničného odboja, pomník predstavujúci našu vnútornú a zahraničnopolitickú orientáciu zameranú na družbu národov Československa a Sovietskeho zväzu. Vysoké morálne kvality kpt. Jána Nálepku vzbudzovali úctu u jeho spolubojovníkov. Jeho boj za oslobodenie vlasti je dôkazom jeho vrelej lásky k ľudu. Stupava - miesto najdlhšieho pôsobenia Jána Nálepku bola poctená veľkým uznaním, keď dnes bude odhalený pomník tohto veľkého syna nášho ľudu.
Obyvateľstvu Stupavy - našej mládeži - a všetkému ľudu nech je pomník Jána Nálepku, učiteľa - partizánskeho veliteľa, dôstojným pamätníkom pripomínajúcim jeho statočnosť v boji za slobodu našich národov, za družbu národov ČSSR a Sovietskeho zväzu.

Vážení občania, súdružky a súdruhovia, milá mládež!
Miestny národný výbor pozýva Vás na slávnostné odhalenie pomníka kpt. Jána Nálepku ako aj na všetky podujatia pripravené k tomuto slávnemu výročiu. Zúčastnite sa sprievodu a manifestačne prejavte svoju vďaku a uznanie hrdinskému boju kpt. Jána Nálepku za slobodu našej vlasti, za jej socialistickú výstavbu, za nerozborné spojenectvo a družbu ČSSR s národmi Sovietskeho zväzu, - za pokrok a trvalý mier na celom svete.

Prejav predniesol predseda MNV súdr. J. Martinkovič v miestnom rozhlase ráno o 8. hod. dňa 17. novembra 1973.

R e z o l ú c i a

Po odhalení pomníka prečítal tajomník OV KSS súdruh Štefan V a c u l a nasledujúcu rezolúciu:

Občania, občianky, pracujúci okresu Bratislava - vidiek !

Pri dnešnej slávnostnej príležitosti odhalenia pamätníka Hrdinovi ZSSR a SNP kpt. Jánovi Nálepkovi obraciame Vašu pozornosť na blížiace sa jubilejné 30. výročie slávneho Slovenského národného povstania, ktoré oslávime v roku 1974.

Slovenské národné povstanie, jeho príprava a priebeh, sa ukázali ako názorný príklad tvorivého uplatňovania marxisticko - leninských ideí Komunistickou stranou Československa v našich konkrétnych podmienkach, tvorby základných predpokladov pre nastolenie nového spoločenského poriadku, pre víťazstvo socializmu v našej vlasti.

V nasledujúcom období budeme všetkými nám dostupnými prostriedkami a formami prispievať k vytrvalému a húževnatému zápasu Komunistickej strany Československa za to, aby sa v politickom živote uplatnili všetky komunistické idey, všetky hodnoty, ktoré Slovenské národné povstanie, ako vrcholné vzopätie síl slovenského národa vytvorilo, aby sa vniesli do všetkých sfér života nášho ľudu, do spoločenského vedomia.

Uvedomujeme si, že Slovenské národné povstanie bolo súčasťou internacionálneho boja európskych národov proti fašizmu a že jeho najvýraznejším prejavom internacionalizmu bola jednoznačná orientácia na Sovietsky zväz.

Slovenské národné povstanie výrazne potvrdilo základnú ideu marxisticko - leninského učenia o triednom boji ako hnacej sile dejín, jednoty boja robotníckej triedy za demokraciu, pod vedením marxisticko - leninskej strany. V ňom uvedomelá robotnícka trieda preukázala svoju ideovú, organizačnú a politickú

vyspelosť, ktorá sa prejavila na zlučovacom zjazde vytvorením jednotnej marxisticko - leninskej strany robotníckej triedy. 30. výročie Slovenského národného povstania organicky nadväzuje na 50. výročie vzniku Komunistickej strany Československa, prirodzene a úzko súvisí s 30. výročím Pražského povstania a s nadchádzajúcim 30. výročím oslobodenia našej vlasti slávnou a hrdinskou Sovietskou armádou. Tieto výročia predstavujú vo vzájomnom vzťahu a vzájomnej súvislosti komplex vnútorných ako aj zahranično-politických faktorov revolučných premien v našej vlasti.

Občania, občianky !

Obraciame sa na Vás, aby ste všade - v mestách, obciach, školách, podnikoch, na jednotných roľníckych družstvách, štátnych majetkoch a na všetkých pracoviskách - v okrese aktívne zúčastňovali a podieľali na dôslednom marxisticko-leninskom vysvetľovaní historicko-teoretických pohľadov na Slovenské národné povstanie, ako trvalého predpokladu ďalšieho rastu ideologickej aktivity nášho ľudu.

Rozvíjajte a posilňujte význam a poslanie Národného frontu v našom socialistickom politickom systéme; aktívne pomáhajte národným výborom dôsledne a kvalitne plniť volebné programy a prijaté socialistické záväzky.

Preukážte svoj uvedomelý postoj a správne pochopenie revolučného odkazu Slovenského národného povstania ďalším rozvojom pracovnej aktivity, socialistického súťaženia, zvyšovaním kvality práce a výrobkov, upevňovaním pracovnej disciplíny.

Plnením záverov XIV. zjazdu Komunistickej strany Československa vpred za splnenie revolučného odkazu Slovenského národného povstania, za naplnenie ideálov jeho hrdinských bojovníkov!

Nech žije Komunistická strana Československa - organizátorka

a vedúca sila Slovenského národného povstania !
Nech žije Sovietsky zväz - náš osloboditeľ, záruka nášho socialistického napredovania !

Účastníci odhalenia pamätníka Hrdinovi ZSSR a SNP kpt. Jánovi
N á l e p k o v i .
Stupava 17. novembra 1973.

Rezolúcia bola prijatá potleskom účastníkov slávnosti odhalenia pomníka kpt. Jána Nálepku.
Text rezolúcie bol vydaný tlačou. Vydalo Okresné osvetové stredisko Bratislava - vidiek a rozoslaný do miest a obcí okresu Bratislava vidiek.
Na tun. MNV a ZDŠ kpt. J. Nelepku bol doručený dňa 7. januára roku 1974.
S textom rezolúcie boli po jeho doručení bližšie oboznámení učitelia a vychovávatelia ZDŠ.
Rezolúcia bola vyvesená vo vyhláškovej skrinke MNV v Stupave, na vedomie ju vzali pracujúci v miestnych podnikoch a závodoch.

Položenie základného kameňa novostavby ZDŠ
kpt. Jána Nálepku v Stupave dňa 17.XI.1973.

Pri príležitosti osláv 30. výročia hrdinskej smrti kpt. Jána Nálepku a odhalenia pomníka, jazdeckej sochy Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku v Stupave bol dňa 17. novembra 1973 položený aj základný kameň novostavby Základnej deväťročnej školy kpt. J. Nálepku v Stupave.

Slávnosť položenia základného kameňa bola druhou časťou osláv, ktorá nasledovala po odhalení pomníka a jeho odovzdaní verejnosti. Táto časť oslavy uskutočnila sa na dvore ZDŠ / roč. 6. až 9. / Na pripravenej tribúnke nastúpili oficiálni hostia, predstavitelia ONV okresu Bratislava vidiek, MNV a školy.

Medzi slávnostnými hosťami boli prítomní: predseda kontrolnej a revíznej komisie pri ÚV KSS súdr. Viliam Šalgovič, zástupca Generálneho konzulátu ZSSR v Bratislave, generálny konzul súdr. Michail Michailovič D e j e v , veliteľ sovietskej posádky v Bratislave plk. Vitalij Fiodorovič J a k i m o v , námestníčka ministra školstva SSR súdr. Marta Vlačihová, zástupcovia ONV, MNV, miestnych úradov a podnikov, občania, žiaci so svojimi učiteľmi; učitelia miestnych škôl, učitelia a riaditelia škôl okolitých obcí.

Medzi hosťami boli prítomní bratia Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku, plk. gen. štábu súdr. inž. Andrej Nálepka, veľvyslanec ČSSR v Juhoslávii súdr. inž. Jozef Nálepka a synovec súdr. inž. Michal Nálepka z Bratislavy.

Slávnostný prejav pri príležitosti položenia základného kameňa novostavby ZDŠ predniesol predseda ONV okresu Bratislava vidiek súdr. inž. František B i z u b .

Vážené slávnostné zhromaždenie! Súdružky a súdruhovia!

XIV. zjazd našej strany vyzdvihol leninskú požiadavku urobiť našu školu oporou socializmu. Pred celú našu spoločnosť postavil úlohu pripravovať mladú generáciu v súlade s potrebami socialistickej spoločnosti.

Každý vie, aké významné miesto má škola v utváraní osobnosti dieťaťa a mladého človeka. Za roky socialistického budovania sme dokázali prebudovať zaostalé a živoriace školstvo, ktoré v podstate zatváralo brány prístupu k vyššiemu vzdelaniu deťom robotníkov a roľníkov, na modernú socialistickú školskú sústavu, ktorá vytvorila možnosti vzdelávania pre všetkých. Socialistické školstvo významne prispelo k tomu, že zo zaostalého Slovenska sa za štvrťsoročie stala vzdelanostne vyspelá krajina.

Aj dnešný akt - kladenie základného kameňa výstavby tak dlho očakávanej novej 22 triednej Základnej deväťročnej školy v Stupave dosvedčuje, že naša strana i vláda vytvárajú všetky podmienky pre zvyšovanie vzdelanostnej úrovne našich občanov.

Keď dnes v zastúpení stranických a štátnych orgánov nášho okresu kladiem základný kameň výstavby novej školy, želám si a želáme si to všetci, aby z tejto novej školy vychádzala mládež so základnými vedomosťami, potrebnými na uplatnenie sa v ďalšom štúdiu, prípadne v povolaní. Mládež so základnými vedomosťami pevného charakteru, morálnym profilom predchnutá internacionálnym cítením a socialistickým vlastenectvom, s uvedomelým vzťahom k práci pre našu spoločnosť tak ako ju mal Váš učiteľ, Hrdina ZSSR kpt. Ján Nálepka, ktorému sme pred chvíľou odhalili krásny pamätník na jeho večnú počesť a slávu.

Pri tejto príležitosti obraciam sa na učiteľov a vychovávateľov, ktorí budú v tejto škole pracovať v tom presvedčení, že kvalita výučby a výchovy mladej generácie bude záležať predovšetkým na

učiteľoch a výchovných pracovníkoch, na ich politickej, pedagogickej, odbornej, ale i morálnej úrovni.
Na druhej strane si všetci plne uvedomujeme, že škola, učitelia a výchovní pracovníci nemôžu ostať v tejto významnej práci osamotení. Veľmi konkrétne to zvýraznili posledné pléna ÚV KSČ a ÚV KSS z júla roku 1973 o socialistickej výchove mladého pokolenia a jeho príprave pre život a prácu v rozvinutej socialistickej spoločnosti.
Keď budeme všetci komplexne pôsobiť, keď budeme zvyšovať zodpovednosť celej spoločnosti za výchovu a vedomostnú úroveň mladej generácie, verím, že vychováme uvedomelých tvorcov našej novej socialistickej spoločnosti.
Želám novej škole veľa zdaru a krásne pracovné úspechy !

Prejav bol odmenený potleskom prítomných.
Po prejave predsedu ONV bolo do základného kameňa vložené pripravené kovové púzdro s pamätnou listinou. Poklep základného kameňa s pripraveným novým murárskym kladivkom urobili predstavitelia ÚV KSS, Ministerstva školstva SSR, ONV, MNV a školy.
Na základnom kameni je mramorová tabuľka s nápisom : Základný kameň novostavby ZDŠ kpt. J. Nálepku v Stupave - 17. XI. 1973.

V ďalšej časti programu v hale školskej budovy predniesli pripravené pásmo recitácií a piesní pionieri tunaj. ZDŠ.
Prítomní hostia, predstavitelia úradov a občania navštívili novoinštalovanú Izbu revolučných tradícií, ktorú škola v spolupráci s Osvetovým ústavom v Bratislave zabezpečili pre tunajšiu ZDŠ a ku dňu oslavy odhalenia pomníka Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku a položenia základného kameňa novostavby ZDŠ pripravilo Výstavníctvo, n. p. v Bratislave.- Základné materiály v originále zabezpečila škola. Tu je inštalovaný org. nár. umelca Júl. Nemčíka kpt. J. Nálepka. Interiér navrhol inž. arch. Stanček.

Zbor pre občianske záležitosti pri MNV v Stupave.

Od roku 1971 pôsobí pri Miestnom národnom výbore Zbor pre občianske záležitosti v tomto zložení / stav roku 1974 / : Predsedkyňa Zboru: súdr. Drahomíra Horváthová, riaditeľka ĽŠU. Tajomníčka: súdr. Marcela Myslovičová, matrikárka MNV v Stupave. Členovia: súdr. Ladislav Kudijovský, riaditeľ ZK ROH Cementár, súdr. Magdaléna Šimkovičová, učiteľka ĽŠU, súdr. Zlatica Činčurová, učiteľka ZDŠ, súdr. Matilda Bocanová, učiteľka MŠ I., súdr. Zlatica Brbuchová, riaditeľka MŠ I., súdr. Anastázia Lachkovičová, učiteľka ZDŠ, súdr. Mária Hledíková, učiteľka ĽŠU, súdr. Alexander Kóša, učiteľ ĽŠU, súdr. Matilda Balážová, študentka, členka SZM, súdr. Bohdanka Kudijovská, študentka, členka SZM, súdr. Irena Trvalíková, zdravotná sestra, členka MO SZŽ, súdr. Agnesa Märzová, zdravotná sestra v Dom. dôch. Tento stav zistil a zaznamenal dňa 15. júla 1974 Vojtech Erdélyi, kronikár MNV. ROK 1974 je výročím Zborov pre občianske záležitosti, v tomto roku uplynie dvadsať rokov činnosti zborov, resp. aktívov pre občianske záležitosti, ako sa na začiatku tieto inštitúcie menovali. Aktív pre občianske záležiosti rozvíjal činnosť už od roku 1954, z toho raného obdobia aktívov sa však nezachovali žiadne písomné záznamy. Prvý písomný záznam z činnosti aktívu je zo dňa 26. marca 1960. Nachádza sa MNV v Stupave.
Pri príležitosti celoslovenskej súťaže Zborov pre občianske záležitosti, ktorá prebiehala od 1. apríla 1973 do 30. júna 1974 a bola organizovaná k 20. výročiu činnosti zborov, Zbor pre občianske záležitosti pri MNV v Stupave získal v rámci okresu Bratislava vidiek prvé miesto.
Vo vyhodnocovacej správe Zboru pre občianske záležitosti pri MNV v Stupave sa hovorí: Práca Zboru pre občianske záležitosti pri MNV v Stupave vychádzala pri svojej celkovej činnosti z jednotného politického pôsobenia všetkých spoločenských organizácií

v obci, s ktorými sme spolupracovali. V tejto oblasti nám išlo o účinnú výchovu socialistického človeka, o prehlbovanie socialistického vedomia našich občanov. Keďže sme vychádzali pri svojej činnosti z tohto hľadiska, za prvoradú sme si určili svetonázorovú výchovu vychádzajúc z novej koncepcie ZPOZ, ktorá vyplýva z rezolúcie XIV. zjazdu KSČ a z dlhodobého postupu v oblasti cirkevnej politiky a svetonázorovej výchovy na Slovensku, čo bolo schválené predsedníctvom ÚV KSS.

Svoju činnosť sme podriaďovali potrebám MNV v Stupave. Rada MNV počas celého obdobia vytvárala pre ZPOZ a jeho činnosť dobré podmienky. Možno povedať, že sme sa stali súčasťou kultúrno-osvetovej a politicko-výchovnej práce v obci. Počet a úroveň akcií z roka na rok stúpali.

ZPOZ v sledovanom období, t.j. od 1. apríla 1973 do 30. júna 1974 uskutočnil 28 aktov slávnostného uvítania detí do života, z čoho bolo 16 individuálnych aktov uvítania detí do života. Ďalej bolo 83 aktov uzavretia manželstva, z čoho bez náboženského obradu bolo 36. Ďalej ZPOZ uskutočnil 17 pohovorov so snúbencami, na ktorých sa zúčastnilo 71 párov. Pohovory mali náležitú úroveň, ktorú zabezpečoval predsedajúci pohovorov súdr. JUDr. Vojtech Mader, podpredseda MNV v Stupave.

Z ďalších akcii je treba uviesť 4 občianske pohreby.

ZPOZ zúčastnil sa slávnostného odovzdania občianskych preukazov pre 231 žiakov tun. ZDŠ, zorganizoval oslavy životných a pracovných jubileí v 21 akciách. Spolupracoval s aktívom pre obč. zál. v podniku Cementáreň n.p. v Stupave. V rámci celkovej aktivity získal 3.119 bodov.

Od roku 1971 ZPOZ zameral sa na vytvorenie nových spoločenských aktov, ako: zlaté sobáše, diamantové sobáše, životné jubileá občanov, životné jubileá významných a zaslúžilých občanov Stupavy,

uvítanie detí do života, individuálne i hromadné, odovzdávanie občianskych preukazov, rozlúčka s brancami.

V období od 1. apríla 1973 do 30. júna 1974 ZPOZ rozšíril svoju činnosť v novej forme práce ZPOZ, ktorou sú pohovory so snúbencami a ktoré sa vykonávajú pred uzavretím manželstva. Pohovory vedie súdr. JUDr. Vojtech Mader, podpredseda MNV. Na pohovoroch sa zúčastňujú snúbenecké páry, ktoré uzatvárajú manželstvo po prvý raz, z členov ZPOZ predsedkyňa ZPOZ, tajomníčka a niektoré členky ZPOZ.

Úroveň ZPOZ z roka na rok stúpa, zvyšuje sa počet a kvalita programov zabezpečovaných akcií. V programoch sa striedajú recitácie príležitostných básní a piesní, hra na husle a elektrofonický organ. Umelecké prednesy piesní a hry na hudobných nástrojoch zabezpečujú učitelia ĽŠU v Stupave. V úradných aktoch vystupujú predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič, predsedkyňa ZPOZ súdr. Drahomíra Horváthová, tajomník MNV súdr. Štefan Neradovič a tajomníčka ZPOZ súdr. Marcela Myslovičová. Akty sa uskutočňujú v obradnej sieni MNV v Stupave za účasti spolupracovníkov, príbuzenstva i občanov. Niektoré akty sa uskutočňujú aj v rodine v kruhu príbuzenstva. Pri týchto príležitostiach vystupujú členky ZPOZ a deti MŠ I. v Stupave sprevádzaní učiteľkami MŠi.

ZPOZ zabezpečuje návštevy prestárlych občanov umiestnených v Domove dôchodcov v Stupave, najmä počas vianočných sviatkov, pri oslavách MDŽ a niektorých štátnych sviatkov. Pri týchto príležitostiach odovzdávame upomienkové darčeky / jubilejná plaketa, grafika Stupavy od Milana Spála, kvety./

V mesiaci apríli roku 1974 Rada MNV v Stupave za dobrú činnosť ZPOZ darovala Zboru fotografický aparát, ktorý sa používa na zachytenie fotodokumentácie z činnosti Zboru. Fotodokumentáciu zabezpečuje tajomníčka Zboru súdr. Marcela Myslovičová.

K reorganizácii Zboru pre občianske záležitosti pri MNV v Stupave došlo na jar roku 1971. Funkciu tajomníčky vykonáva od 1. mája 1971 súdr. M. Myslovičová. Na ustanovujúcej schôdzke bola zvolená za predsedkyňu súdr. Drahomíra Horváthová. Obe menované vykonávajú svoje funkcie zodpovedne. Ako riaditeľka ĽŠU zaktivizovala aj učiteľov ĽŠU, ktorí pravidelne prispievajú do programov Zboru a vedú aj svojich žiakov k účasti na programoch, hrou na akordeón a v komornom spevokole, ktorý vedie súdr. Drahomíra Horváthová, riaditeľka ĽŠU.
Dlhoročným pracovníkom Zboru je súdr. Ladislav Kudijovský, od začiatku aktívne organizoval programy a sústavne zabezpečuje dekorované zápisy do pamätnej knihy obce.
Zbor pre občianske záležitosti schádza sa pravidelne na členské schôdzky, na ktorých rokuje o svojej činnosti, spolupracuje so školskou a kultúrnou komisiou a spoločenskými organizáciami. V sledovanom období podarilo sa Zboru získať pre spoluprácu Stupavskú cementáreň. Svoju prácu zameriavajú na uvítanie detí do zväzku obce, na prípravy osláv pracovných jubileí, aktov odchodu pracovníkov do dôchodku ako aj na pohreboch svojich pracovníkov. Organizujú posedenia s deťmi pri príležitosti príchodu Deda Mráza a pripravujú slávnosti k Medzinárodnému dňu detí a zúčastňujú sa sviatku žien k MDŽ.
V dlhodobom pláne ZPOZ je zakotvená úloha vytvoriť ďalšie aktívy pri miestnych závodoch / Slovlik, AVANA, Štátny majetok./ ZPOZ účinkuje aj pri akte - rozlúčka s brancami, ktorí odchádzajú na vojenskú prezenčnú službu. Tieto akcie sa konajú v ZK Cementár, za účasti funkcionárov MNV.
Členovia ZPOZ zúčastňujú sa slávnosti pionierskeho sľubu, v apríli t.r. i osláv 25. výročia vzniku PO SZM, ako aj akcie prijatia pionierskych vedúcich v obradnej sieni MNV v Stupave.

ZPOZ zabezpečuje pre vystupujúcich na programoch / dospelých aj deti / stupavské kroje, od minulého roka dekoruje obradnú sieň aj kolíska, ktorú zhotovil súdr. Š. Neradovič.

Odbor kultúry ONV Bratislava vidiek zo dňa 2. okt. 1974 oznámil Miestnemu národnému výboru výsledok umiestnenia Zboru pre občianske záležitosti v spomínanej súťaži. Mestá okresu Bratislava vidiek umiestnili sa v tomto poradí: MsNV Pezinok, MsNV Malacky, MsNV Modra, MsNV Senec. Z dvadsaťšesť obcí, ktoré sa zúčastnili súťaže, na prvom mieste sa umiestnil MNV Stupava počtom bodov 3119. Druhé miesto obsadil MNV Láb s počtom bodov 1848. Z veľkých obcí Jur pri Bratislave získal v súťaži len 1308 bodov.

Prípisom Odboru kultúry ONV okresu Bratislava vidiek číslo 213/1974 zo dňa 15. októbra 1974 bolo Miestnemu národnému výboru v Stupave oznámené nasledujúce: Odbor kultúry ONV Bratislava vidiek Vám oznamuje, že v celoslovenskej súťaži zborov pre občianske záležitosti, ktorá bola vyhodnotená k 30. výročiu Slovenského národného povstania, Váš zbor pre občianske záležitosti umiestnil sa na 1. mieste v II. kategórii v tunajšom okrese.

Rada ONV Bratislava vidiek dňa 27. VIII. 1974 číslo 172/R - 1974 Vám dala k dispozícii 6.000.- Kčs na vecnú odmenu / neinvestičného charakteru - predmety DKP / na vylepšenie materiálneho zabezpečenia zboru pre občianske záležitosti.

Vážení súdruhovia, obratom nahláste odboru kultúry ONV, čo by ste potrebovali na skvalitnenie a vylepšenie práce zboru pre občianske záležitosti. Vecnú odmenu zakúpi odbor kultúry v spolupráci s odborom vnútorných vecí ONV a slávnostne Vám bude odovzdaná na otvorení II. ročníka dvojročného cyklického zborov pre občianske záležitosti.

Presný termín oznámi Okresné osvetové stredisko Bratislava vidiek dodatočne. Vedúci odboru: Klostermann v.r.
/ bez pečiatky. /
Prezentačná pečiatka MNV: Miestny národný výbor v Stupave okres Bratislava vidiek. Došlo: 18.10.1974, Značka 1958/74. s. preds.

S o b á š n e o b r a d y .

V decembri roku 1974 uplynie dvadsaťpäť rokov od zavedenia obligátneho sobáša predmiestnym národným výborom, resp. predpismi, ktoré ustanovujú sobášne obrady na MNV.

Podarilo sa mi v archíve MNV nájsť orig. dokument týkajúci sa tejto záležitosti. Ide o prípis Povereníctva vnútra / SNR / Zn.: 275-17/12-1949-V/3. Bratislava dňa 29. decembra 1949. Všetkým krajským národným výborom, okresným národným výborom, jednotným národným výborom Ústrednému národnému výboru v Bratislave, Štátnym matričným úradom v Bratislave, Košiciach a v obci Vysoké Tatry a všetkým matričným obvodom. - D N E S !

Pečiatka Okresného národného výzoru Bratislava - okolie v Bratislave pod zn. 275 - 2/I - 1950. Všetkým MNV - 2. I. 1950. Prezent. pečiatka v Stupave: Obvodný úrad MNV v Stupave, číslo 58, došlo 4. január 1950.

Sobášne obrady - pokyny.

Zavedenie obligátneho sobáša pred miestnym národným výborom povereným viesť matriky vzniknú týmto miestnym národným výzorom nové povinnosti, a to jednak obstaraním a dôstojným zariadením obradných siení, jednak dôstojným prevedením samotného sobášneho obradu.

Pokiaľ ide o sobášny obrad, stanoví Ministerstvo vnútra obežníkom zo dňa 10. XII. 1949, zn.: 275/27-6/12-1949-I/5, ktorým sa pozmeňuje obežník Povereníctva vnútra zo dňa 30. XI. 1949 zn.: 275-29/11-1949-V/3, usporiadať ho takto:

1. Snúbencov a hostov, ktorí sa zhromaždia buď v miestnosti susediacej s obradnou sieňou a slúžiacej ako šatňa, alebo v priľahlej chodbe, uvedie matrikár za zvuku slávnostného pochodu do obradnej siene, ktorá má byť vhodne zariadená a upravená / najmä s malým štátnym znakom a s portrétom - bustou - prezidenta re-

publiky opatrená a kvetinami vyzdobená/. Tam zaujmú snúbenci miesto pred stolom sobášiaceho, za nimi budú svedkovia a ďalej na miestach pre hostov zaujmú miesta ostatní hostia.

2. Ešte za zvuku hudby vojde do miestnosti sobášiaci, dojde ku stolu na pódiu, vyjme zo schránky svoj odznak a zavesí si ho okolo krku, / Odznaky pre predsedov miestnych národných výborov vedením matrík poverených zašle Ministerstvo / Povereníctvo / vnútra prostredníctvom okresných národných výborov postupne tak, ako budú zhotovené/ .

3. Potom hudba skončí, matrikár predstaví snúbencov sobášiacemu a zvoľna a zreteľne mu podľa obsahu sobášneho protokolu oznámi, že snúbenci nie sú si vedomí okolností, ktoré by im prekážali uzavrieť manželstvo, že znajú vzájomne svoj zdravotný stav a ďalej ich dohodu o priezvisku, ktoré ponesú oni a ich deti.

4. Potom sobášiaci prehovorí k snúbencom / osnovu úvodnej reči zašle dodatočne Ministerstvo / Povereníctvo / vnútra.

5. Po skončení úvodnej reči spýta sa sobášiaci každého snúbenca zvlášť, či hodlá vstúpiť do manželstva s druhým snúbencom. Nato odpovedia snúbenci slovom: áno.

6. Po obdržaní tohto súhlasu od oboch snúbencov vyhlási sobášiaci sobáš za právoplatne uzavretý a požiada manželov, aby si vzájomne vymenili snubné prstene.

7.Len čo bol sobáš vyhlásený za uzavretý a manželia si vzájomne vymenili snubné prstene, požiada ich sobášiaci, aby pred ním podpísali sobášny protokol.

8. Po podpísaní sobášneho protokolu / manžel a manželka podpíšu ho ešte svojím menom za slobodna! , zaznie opäť hudba a sobášiaci blahopraje manželom. Potom snímе svoj odznak a tým ukončí svoju úradnú funkciu. Až potom pristúpia k manželom svedkovia, príbuzní a hostia, aby im blahopriali. Hudba hrá až do odchodu

všetkých z obradnej miestnosti,

Z uvedeného je zjavné, že ak má byť sobášny obrad dôstojný a bezvadný, treba, aby sa sobášiaci a matrikár, prv, než pristúpia k prevedeniu prvého sobáša, s týmito pokynmi dôkladne oboznámili.

Pokiaľ ide o hudbu, odporúča sa v miestach, kde je zavedený miestny rozhlas, použiť tento rozhlas tým spôsobom, že by do obradnej siene bol zavesený reproduktor. Hlasitosť reprodukcie musí však byť predom posúdená. Pre tento účel odporúčajú sa najmä tieto skladby:

B. Smetana: Věrne milování / Prodaná nevěsta / - spev,

B. Smetana: Jsme svoji / Hubička / - spev,

B. Smetana: Ó, blaho neskonalé lásky / Dalibor / - spev,

B. Smetana: Svatební scény - instr.

A. Dvořák: Květiny bíle po cestě / Rusalka / spev,

J. Suk: Píseň lásky - instr.

Vítězsl. Novák: Zamilovaní / Slovácka suita / - instr.

Milan Balcar/ Svatební píseň - spev,

Fr. Spilka: Svatební - spev,

V. Kaprál/ Svatební pochod - instr.

V. Smetáček/ Svatební pochod - instr.

B. Wiederman: Svatební pochod - instr.

F. A. Tichý: Svatební preludium - instr. - organ,

M. Smatek: Svatební průvod - instr.,

Národní písně/ Lásko, Bože, lásko - spev, lebo inštrument.
Dievča, dievča, lastovička - spev alebo instr.
a iné.

Hudobné skladby tu uvedené sú iba príkladným výpočtom a je samozrejme možno doprevádzať obrad skladbami podľa vlastného výberu snúbencov, najmä tiež slovenské svadobné piesne, pokiaľ,

pravda, nebudú to skladby, ktoré by znevažovali celý obrad.
Ministerstvo / Poverenictvo / vnútra považuje za potrebné upozornit sobášiace orgány i matrikárov na niektoré nepredvídané okolnosti, ktoré môžu pri obrade nastat. Ak dôjde napr. niekto k obradu v stave podnapilom, vykáže ho matrikár, ak ide o hostaz obradnej siene. Ak pôjde o snúbenca, odmietne sobášiaci previest sobášny obrad a odloží ho na pozdejšiu dobu. Keby jeden zo snúbencov nedal súhlas k uzavretiu sobáša, bude sobášiaci svoj dotaz o súhlas opakovat, a ak dostane znovu zápornú odpoved, alebo keby snúbenec opustil miestnost, vyhlási sobášiaci, že z toho dôvodu upúšta od pokračovania v obrade.
Tieto pokyny určujú len hlavné body svadobného obradu. Nový občiansky sobáš však nedostáva len novú formu. Manželstvo podla nového rodinného zákona získava i nový obsah a i to je potrebné zdôraznit vhodnou účastou zložiek Národnej fronty, spolkov, závodných organizácií a pod. / napr. pri sobášoch úderníkov, členov ČSM, roľníkov, funkcionárov ľudovej správy a pod./ Miestnym národným výborom sa tu otvára široká možnost priameho styku s pracujúcim ľudom a možnost za jeho spolupôsobenia vyzdvihnút novú náplň manželstva.
Tento obežník vydáva sa ha presné dodržanie a bezodkladné rozposlanie všetkým matričným obvodom Vášho okresu. K tomuto účelu dostatočný počet obežníkov sa Vám pripojuje.
Za správnost vyhotovenia: nečitat. podpis v.r. Za poverenika: Dr. Dlugopolský, v.r.
Dokument, ktorý nám zachováva predstavy o prvých sobášnych obradoch na miestnom národnom výbore.
Je doplnkom zápisu o činnosti ZPOZ, ktorý bol vyhotovený pri príležitosti činnosti najprv aktívov - neskoršie zborov pre občianske záležitosti k dvadsiatemu výročiu ich pôsobenia pri MNV.

Miestne národnohistorické pamiatky.

Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave prípisom č.j. 5388/74 - PS/II. Vyb. V.J. vyzval Miestny národný výbor v Stupave, prez. pečiatka MNV zo dňa 4. novembra 1974, číslo 2073/74 vo veci výhľadového plánu výstavby pamätníkov národných dejateľov v SSR týmto prípisom:
MNV, Stupava, Ministerstvo kultúry SSR listom č.j. 8136/1974 zo dňa 10. X. 1974 prikázalo nášmu ústavu zostaviť výhľadový plán výstavby, resp. úpravy pamiatok národných dejateľov na Slovensku a na jeho základe vypracovať koncepciu starostlivosti o tieto pamiatky. Návrh výstavby nových pomníkov, pamätníkov a pamätných tabúľ ako aj návrhy na úpravu pamätných hrobov resp. pamätných izieb do roku 1985 majú vychádzať z naliehavých požiadaviek, pričom treba upredňostňovať celospoločenský význam týchto národnohistorických pamiatok.
Pri spracovaní takejto koncepcie budovania pamiatok sme sa rozhodli vychádzať z pripomienok národných výborov, odborných expertíz vedeckých a kultúrnych inštitúcií, ako aj zo starších materiálov. Keďže pri poslednom spracovaní koncepcie budovania pamiatok z roku 1966 sa počítalo s tým, že vo Vašej obci /meste/ sa vybuduje: pamät. tabuľa nár. umelcovi F. Kostkovi, žiadame Vás, aby ste nás láskavo informovali:

1. či sa akcia realizovala,
2. uviedli lokalizáciu pamiatky /adresa /,
3. autor, dátum odhalenia,
4. investor a prípadne finančné náklady.

V prípade ak pamiatka nebola realizovaná, uveďte, či vo Vašom výhľadovom pláne počítate s pamiatkovým stvárnením vyššie uvedenej osobnosti.
Dúfame, že pochopíte veľký politický a kultúrny význam celej

akcie a svojou odpoveďou, ktorú očakávame do 15. novembra 1974 prispejete k jej úspešnému zdaru.

Česť práci! Ing. arch. Ján Lichner, CSc., riaditeľ ústavu.

Miestny národný výbor v Stupave okres Bratislava vidiek prípisom číslo 2073/1974 zo dňa 20. novembra 1974 podľa návrhu školskej a kultúrnej komisie pri MNV zo dňa 11. XI. 1974 predložil tento návrh: Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody - Bratislava - Hrad. Vec: Výhľadový plán výstavby pamätníkov národných dejateľov v SSR.

Rada MNV v Stupave na návrh školskej a kultúrnej komisie pri MNV prerokovala predmetnú záležitosť Vaša zn. 5388/74 - PS/II a predkladá Vám tento návrh:

V rodnom dome národ. umelca F. Kostku bolo vybudované Múzeum F. Kostku, vo výstavbe sa pokračuje, pracuje sa na murovanej ohrade. Naliehavá je dostavba soc. zariadenia, alpínia a parku okolo staveb. objektov. Otvorené 3. júla 1968. Návštevnosť: ročne 6 - 8 tisíc návštevníkov. Finančne zabezpečuje odbor kultúry ONV Bratislava vidiek. Na budove sú dve bronzové tabule pamiatke umelca, autor Jozef Kostka, nár. umelec. V roku 1978 spomenieme sté výročie narodenia umelca. Navrhujeme vydanie plagátu na propagáciu Múzea.

Pamiatke kpt. Jána Nálepku, býv. učiteľa v Stupave - Hrdinu ZSSR bol odhalený pamätník pri príležitosti 30. výročia jeho hrdinskej smrti dňa 17. novembra 1973. Prvá jazdecká socha na Slovensku - autor Ján Kulich, zasl. umelec, t.č. rektor Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave. Investícia spoločná: MNV v Stupave pozemok a asanácia budovy, náklady cca 150.000.- Kčs. Realizácia pomníka, inv. ONV Bratislava vidiek, náklady cca 2,500.000.- Kčs.

V ZDŠ kpt. J. Nálepku je inštalovaná Izba revolučných tradícií.

V súčasnosti prevažujú materiály propagujúce nálepkovskú tradíciu. IRT má sa dobudovať. Doterajšie náklady hradil Osvetový ústav v Bratislave. Originál národ. umelca Júliusa Nemčíka - kpt. Ján Nálepka - partizánsky veliteľ na Ukrajine pre IRT dodal MNV v Stupave. Odborné vybudovanie naliehavé. Návštevnosť: školy a inštitúcie z ČSSR, návštevy zo ZSSR.

Na počesť 30. výročia oslobodenia Stupavy slávnou Červenou armádou bude na jar roku 1974 odhalený pamätník pri ZK Cementár v Stupave. Investormi sú ZK Cementár a Cementáreň n. p. Stupava. Návrh: Milan Spál, grafik, Materiál: beton a kov.

V rodnom dome F. Kostku narodil sa aj národný umelec Jozef Kostka / narod. 29. január 1912 v Stupave /. Pri niektorom nasledujúcom výročí / 65 výročie narodenia v januári 1977 / navrhujeme v areáli Múzea F. Kostku v Stupave vyhotoviť jeho pamiatkе pamätnú tabuľu.

V rokoch 1848/49 pôsobil v Stupave Ignác Juračka, kaplán - štúrovec. Pre propagáciu revolúcie zatknutý, odsúdený na smrť, väznený v Budapešti. Navrhujeme pamätnú tabuľu na budovu farského úradu, kde ho zatkli a odviedli.

Rímska vojenská stanica - roku 1974 uskutočnil sa tu revízny archeologický prieskum - Arecheolog. ústav SAV v Nitre. Navrhujeme pokračovať vo výskume, vybudovať múzeálnu expozíciu tejto významnej starovekej pamiatky a túto sprístupniť verejnosti. MNV k lokalite vybuduje asfaltovú cestu v Rímskej uličke a k lokalite prístupovú cestu.

Tabuľkou označiť Domov dôchodcov - býv. renesančný kaštieľ zo začiatku 17. stor., pôvod. majiteľ gr. Pavol Pálffy, od roku 1867 gr. A. Károlyi do roku 1945. Naliehavá je údržba priľahlého parku - aspoň jeho časti, ktorý devastáciou bol zmenšený, zvyšok v anglickej koncepcii.

Na námestí / Mierové - pri rím. kat. kostole - barok / stojí stĺp hanby - označiť jeho býv. funkciu. Je na ňom letopočet z čias Márie Terézie.

Doporučujeme postupne zabezpečovať jednotlivé akcie, ktoré budú propagovať kultúrne a historické pamiatky obce a vblízkej budúcnosti - už nový mestský obvod - súčasť bratislavskej aglomerácie.

Š. Neradovič, v.r. Tajomník MNV. Jozef Martinkovič, v.r.
predseda MNV.

Okrúhla pečiatka: Rada Miestneho národného výboru v Stupave, okres Bratislava vidiek. Uprostred štátny znak ČSSR.

Zvláštnosti počasia roku 1974.

Zima roku 1974 - t.j. mesiace január a február vyznačovali sa nedostatkom snehovej pokrývky. V polovici mesiaca januára t.r. mierne mrholilo. Práve som išiel od dolnej budovy ZDŠ ulicou kpt. J. Nálepku do starej budovy ZDŠ s dáždnikom. Čoskoro som spozoroval, že môj dáždnik je stále ťažší. Utvárala sa na ňom námraza, podobne ako aj na chodníku, na ceste, na strechách domov a na stromoch. Námraza nielenže spomalila dopravu a chôdzu, ale obalila priesvitným sklovitým ľadovým obalom rastlinstvo - na poliach, trávy, nevykosené kukuričniská - a najmä stromy. Na stromoch sa vytvorila taká hrubá vrstva ľadového obalu, že mnohokonáre stromov ťarchu ľadu nevydržali - a odlamovali sa, Námraza poškodila ovocné stromy - v Bratislave dolámané konáre spôsobili zastavenie dopravy električiek a trolejbusov. Ľadový kruniер udržal sa na stromoch tri dni, mierne oteplenie ho odstránilo. Obraz ľadovej krajiny utkvel v pamäti ľudí, bol to úkaz, aký sa často u nás nevyskytuje.-

Jarné mesiace roku 1974 boli suché a pomerne teplé. Už v polovici mesiaca februára sme sadili v záhrade cibule, zimný cesnak mal už v tom čase vňať trojcentimetrovú. Mesiac marec bol veľmi pekný, teplý a suchý. Teplomer ukazoval vyše 20 st. C. Na 1. jarný deň bolo už mimoriadne pekne, slnečno a teplo. V povetrnostných správach z Rakúska hlásili v tento deň v niektorej časti Álp vyše 40 st. C. - Pekne, teplo a sucho sa udržalo naďalej aj v mesiaci apríli. - Prvý mierny jarný dáždik prišiel len k 1. máju. Obavy zo sucha spôsobili starosti poľnohospodárom.-

Práca, denník ROH z piatka dňa 14. júna 1974, č. 139, ročn. 29. prináša túto správu: Vyčíňajú dažde. Koncom týždňa oteplenie. Od nedele vládne na Slovensku dážď a studený vietor. Znepokojuje nielen teplomilných občanov ale aj poľnohospodárov.

Prvá polovica tohtoročnej jari priniesla spočiatku pre naše po-

lia veľmi málo vlahy najmä na juhozápadnom Slovensku. Na východe krajiny začali v máji zrážky pribúdať. Na niektorých miestach vystúpili aj vysoko nad normál. Dažde posledných dní vyrovnali nedostatok vlahy a začínajú už robiť nepríjemnosti. Stúpli aj hladiny našich riek. Na východnom Slovensku ešte takmer 80 % krmovín nie je ešte pod strechou, nedarí sa jahodám ani novým zemiakom. Hladina Laborca v Humennom dosiahla 331 cm, vyhlásili tu druhý stupeň povodňovej aktivity. Podobná situácia je aj na Hornáde, Latorici, Bodrogu, Orave, Hornom Váhu a Kysuci.
Dážď a studené počasie nám priniesol chladnejší oceánsky prúd, ktorý začal prúdiť do strednej Európy. Sprevádzala ho intenzívna búrková činnosť. Podľa informácie Hydrometeoroligického ústavu: V tomto ročnom období pociťujeme mimoriadny chlad. Priemerný 120 ročný normál v Bratislave pre 12, jún je 18,3 stupňa C. V tomto roku dosiahol iba 11, 5 stupňova C. Aj vo Vysokých Tatrách vládne ešte zima. Včera namerali na Lmnickom štíte 50 cm vrstvu snehu. V závere týždňa očakávame ešte oblačné počasie ale už so slabnúcou prehánkovou a búrkovou činnosťou., pričom sa cez deň bude aj mierne oteplovať.
Mesiac júl vyznačoval sa množstvom zrážok, čo malo za následok aj oddialenie tohtoročnej žatvy. Koncom júla a v auguste vystúpili teploty nad 30 stupňov C.
Jesenné mesiace september a október t.r. boli studené a bohaté na zrážky. Práca, denník ROH z pondelka dňa 21. okt. 1974 majú na prvej strane tieto titulky: Sobota a nedela na poliach Zachraňujú úrodu. Závody pomáhajú JRD a ŠM Celoslovenská smena mládeže Využili každú chvíľu zlepšeného počasia. Desaťtisíce družstevníkov, pracovníkov priemyselných podnikov, obchodu, študentov a vojakov nastúpilo v sobotu a v nedeľu na poliach pri zbere cukrovej repy a zemiakov. Poľnohospodári využili čo i len chvíľku dob-

rého počasia, aby mohli pokračovať v orbe a sejbe i v ďalších jesenných prácach. Na poliach Západoslovenského kraja pracovalo vyše 83,000 družstevníkov a takmer 20,000 brigádnikov, z toho viac ako polovica mládeže. Mládežníco takto odpovedali na výzvu Predsedníctva ÚVKSS, vlády SSR a krajských orgánov a zapojili sa veľmi aktívne na pomoc JRD a ŠM.

Na 3. strane pod titulkom Postupné ochladenie. Oblasť vysokého tlaku vzduchu, ktorá sa v posledných dňoch minulého týždňa vytvorila nad alpskou a karpatskou oblasťou priniesla aj na našom území zlepšenie počasia a cez deň sa aj oteplilo. Jej účinok na povetrnosť bol však len prechodný, nakoľko pri silnom výškovom západnom prúdení začal prúdiť z miernych šírok Atlantického oceánu do vnútrozemia opäť vlhký, ale prítom však trocha teplejší vzduch Predpokladá sa, že jeho vplyv na počasie u nás bude trvať ešte aj v nasledujúcich dňoch tohto týždňa. V súvislosti s tým sa očakáva počasie s veľkou oblačnosťou a občasným dáždom. Nočné teploty 3 - 7 stupňov, denné 8 - 13 stupňov. V druhej časti obdobia prechod k premenlivej oblačnosti s prehánkami, na horách vo forme snehu. Nočné teploty okolo 0 stup. cez deň opäť chladnejšie s dennými teplotami 4 - 8 stupňov C.

Práca z utorka 22. októbra 1974, č. 250, roču. 29. titulky na prvej strane denníka: Výzva Predsedníctva Ústrednej rady odborov Na pomoc poliam. - Iný titulok: Akcie na záchranu životov a majetku. Vodný živel vystrája. Prerušená železničná doprava Ohrozená práca závodov. Mimoriadne vážna situácia v okrese Rožňava Účinná pomoc. Na druhej strane listu titulok Dostatok vody v priehradách. Elektrárne vážskej kaskády pripravené. Výdatné zrážky po celý rok narobili veľa starosti poľnohospodárom, no potešili energetikov. Hladina vody vo Váhu je vysoká, v zimnom období možno účelne využívať prietoky na všetkých vodných elek-

trárňach vážskej kaskády.

Práca z pondelka 18. nov. 1974, č. 272, roč. 29. prináša tieto titulky: Po ťažkej jeseni, v článku sa hovorí V posledných dvoch rokoch dosiahlo naše poľnohospodárstvo vynikajúce výsledky: rekordné úrody obilia, ale i repy, zemiakov, kukurice. Do toho úspešného procesu nečakane zasiahla tohtoročná jeseň. Výdatné dažde vyvrcholili povodňami, ktoré narobili veľa škôd poľnohospodárom, zničili úseky železnice a ciest, domy, poškodili výrobné zariadenia v mnohých podnikoch, znehodnotili mnoho tovaru v skladoch.... Aj túto sobotu a nedeľu pomáhali ešte brigádnici tam, kde to poľnohospodári potrebovali. Posledné správy hovoria, že sa skončil zber zemiakov a pomaly končí aj zber repy. Celospoločenské úsilie prinieslo svoje ovocie. ... Na tretej str. listu/ Rekordná teplota v Bratislave Premenlivejšie ako doteraz, v texte sa hovorí: Počasie v prvej polovicu novembra bolo neporovnateľne priaznivejšie ako v minulom mesiaci, najmä pre poľnohospodárov. Rozdelenie tlakových útvarov podmienilo prílev teplého subtropického vzduchu od juhozápadu do európskeho vnutrozemia. V Bratislave v sobotu 16. novembra dosiahla maximálna teplota až 18,2 stupňa C,čo je absolútny rekord za posledných 122 rokov. Doteraz najteplejší 16. november bol roku 1926 s teplotou 17,3 stupňa C.

Pretože prudké oteplenie zasiahlo aj hory, snehová pokrývka sa dosť výrazne znížila. V najvyšších polohách dosahuje jej výška 85 cm. - Teraz sa teplé juhozápadné prúdenie mení nad západnou a strednou Európou na západné, preto treba rátať v nasledujúcich dňoch s premenlivejším počasím. Spočiatku bude zmenšená, v strede týždňa prevažne veľká oblačnosť a miestami prehánky, vo vyšších polohách snehové. Nočné teploty 0 - 5 stup. C, najvyššie denné teploty 8 - 13 stupňov C.

Tridsiate výročie hrdinskej smrti
kpt. Jána Nálepku, Hrdinu ZSSR.

Meno Jána Nálepku je úzko späté so Stupavou. Ján Nálepka pôsobil v Stupave ako učiteľ v rokoch 1934 - 1938. V rokoch druhej svetovej vojny stal sa významným predstaviteľom zahraničného odboja, organizoval partizánsky boj so sovietskymi partizánmi proti spoločnému nepriateľovi - fašistickým okupantom. Stal sa veliteľom prvého československého partizánskeho oddielu. V boji o mesto Ovruč na Ukrajine padol hrdinskou smrťou dňa 16. novembra roku 1943.

Miestny národný výbor v Stupave už od konca roku 1971 pripravoval sa dôstojne spomenúť tridsiate výročie jeho hrdinskej smrti. Komisia pri MNV v Stupave zabezpečovala jednotlivé úlohy súvisiace s postavením a odhalením pomníka Jána Nálepku v Stupave. V spolupráci s Okresným národným výborom okresu Bratislava vidiek a ďalšími inštitúciami / OVKSS, Ministerstvo kultúry SSR, Ministerstvo školstva SSR, ÚV KSS v Bratislave / boli získaní spolupracovníci a finančné prostriedky.

V mesiaci júni roku 1972 navštívil Stupavu prof. Ján Kulich, akademický sochár, ktorému bola zverená úloha postaviť v Stupave pomník kpt. Jána Nálepku. Dňa 26. júna pri návšteve Stupavy oznámil, že sa rozhodol pre jazdeckú sochu kpt. Nálepku. Členovia komisie prijali jeho vyhlásenie so sympátiami, lebo v predbežných úvahách aj v komisii mali podobné predstavy a želania. - V pomerne krátkom čase - už v mesiaci decembri roku 1972 videli model pomníka, prácu prof. Jána Kulicha na výstave angažovanej tvorby slovenských výtvarníkov v Dome umenia v Bratislave.- Času bolo málo a práce bolo veľa. Prof. Ján Kulich však usilovne pracoval na diele. Na jar roku 1973 bol model odvezený do zlievárne v Budapešti.

V mesiaci septembri roku 1973 robili sa pred budovou ZDŠ v Stupave prípravy. Priestranstvo bolo uvoľnené, navážala sa pôda, vyrovnávala sa plocha. Pracovali tu asfaltéri, cesty a chodníky boli oddelené obrubníkmi. Koncom mesiaca októbra plocha bola pripravená. Podstavec na pomník bol položený v priebehu leta do patričnej hĺbky a určenej výšky. Asi jeden týždeň pred odhalením pomníka priviezli leštenú žulovú tabuľu pod bronzový pomník a uložili ju žeriavom na betónový podstavec. Žulovú tabuľu dodali kamenolomy z Liberca.
V tom čase už komisia, ktorá pripravovala oslavy odhalenia pomníka vydala plagáty s týmto textom:
Okresný národný výbor v Bratislave a Miestny národný výbor v Stupave pod záštitou Okresného výboru Komunistickej strany slovenska Bratislava - vidiek Vás pozývajú na odhalenie pamätníka kpt. Jána Nálepku, Hrdinu ZSSR, pri príležitosti 30. výročia jeho hrdinskej smrti. Program - 16. novembra 1973 - piatok: 17,00 hod. - Otvorenie výstavy Kapitán Ján Nálepka, život a dielo: 19,00 hod. - Slávnostné predstavenie filmu Zajtra bude neskoro a beseda s tvorcami filmu v ZK Cementár;
17. novembra 1973 - sobota: 7,00 hod. - Budíček dychovej hudby Cementár. 8,00 hod. - Príhovor predsedu MNV v miestnom rozhlase; 10,00 hod. - Sprievod účastníkov k pamätníku. 10, 30 hod. - MIEROVÁ MANIFESTÁCIA - Hymny ČSSR a ZSSR, - Báseň, - Slávnostný prejav, - Odhalenie pamätníka, - Prevolanie k 30. výročiu SNP a Mesiacu ČSSP, - Kladenie vencov, - Internacionála;
11, 30 hod. - Položenie základného kameňa výstavby novej ZDŠ, 16, 00 hod. - Vystúpenie Vojenského umeleckého súboru kpt. Jána Nálepku - / v ZK Cementár v Stupave. /
Zraz účastníkov osláv 17. novembra 1973 pri starej budove ZDŠ v Stupave o 9,30 hod.

Výstavu Kapitán Ján Nálepka, život a dielo inštalovalo Výstavníctvo, n. p. v Bratislave. Bola umiestnená v zasadacej sieni MNV na prízemí vpravo. V pomerne malom priestore bola výstava zabezpečená odborne a kvalitne. Obdobnú inštaláciu exponátov zo života a boja kpt. J. Nálepku urobili aj v budove ZDŠ.
Podľa programu dňa 16. novembra 1973 - v piatok o 17, 00 hod. boli pozvaní hostia zhromaždení v obradnej sieni MNV. Medzi hosťami boli súdruh Viliam Šalgovič, predseda kontrolnej a revíznej komisie ÚV KSS, brat hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku - inžinier Jozef Nálepka, veľvyslanec ČSSR v Juhoslávii s manželkou, predstavitelia Ministerstva kultúry, ONV, MNV, miestnych závodov a MV KSS. - Vernisáž výstavy otvoril s. Vojtech Erdélyi, poslanec MNV, privítal prítomných a požiadal o prívet súdr. Ctibora Tahyho, riaditeľa Osvetového ústavu v Bratislave. - Po skončení prejavu poďakoval sa prítomným za účasť, rečníkovi za prejav - a požiadal prítomných, aby navštívili výstavu Kapitán Ján Nálepka - život a dielo v zasadacej sieni na prízemí. Vyhlásil výstavu za slávnostne otvorenú.-
Medzi prítomnými bol aj súdr. Július Nemčík, národný umelec, autor diela Ján Nálepka / olej / - ktoré bolo inštalované v Izbe revolučných tradícií v ZDŠ kpt. Jána Nálepku v Stupave.-
Prítomní so záujmom navštívili výstavu a exponátom venovali pozornosť. - Po prehliadke opäť sa vrátili na 1. poschodie do obradnej siene, kde v priateľskom rozhovore venovali spomienku Jánovi Nálepkovi a zaujímali sa o súčasný život v Stupave.
O 19. 00 hod. nasledoval ďalší bod programu prvého dňa spomienkovej oslavy. Hostia a občania zúčastnili sa v miestnom ZK filmového predstavenia na počesť kpt. Jána Nálepku. Bol premietnutý film Zajtrabbude neskoro za účasti autorov diela, režiséra s. M. Ťapáka a predstaviteľa Jána Nálepku súdr. Kňažku.

Prítomných privítal podpredseda ONV okresu Bratislava vidiek s. B. Bula. Boli tu prítomní súdrodenci kpt. Jána Nálepku: s. inž. Ondrej Nálepka v rovnošate plukovníka čs. ľudovej armády, súdr. inž. Jozef Nálepka, veľvyslanec ČSSR v Juhoslávii s manželkou, predstavitelia ONV, MNV, zástupcovia závodov, škôl a občania. Po predstavení nasledovala beseda pozvaných so zúčastnenými predstaviteľmi filmu, režisérom M. Ťapákom a predstaviteľom Jána Nálepku súdr. Kňažkom v kaviarni závodného klubu.

Druhý deň spomienkovej oslavy:

17. novembra 1973 - sobota: O 7,00 hod. bol budíček dychovej hudby Cementár. O 8,00 hod.povedal predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič príležitostný príhovor do miestneho rozhlasu. Text príhovoru je súčasťou zápisu spomienkovej oslavy v miestnej kronike. O 10,00 hod. priestranstvo pred starou budovou ZDŠ / bývalá obecná ľudová škola, v ktorej Ján Nálepka učil / bolo už naplnené miestnymi občanmi, občanmi a mládežou zo susedných obcí, hosťami, oficiálnymi predstaviteľmi, kde sa zoradovali do slávnostného sprievodu. V čase od 9,00 hod. do 10,00 hod. boli pozvaní hostia sústredení v starej budove školy na prízemí, kde na ich počesť bola usporiadaná výstava ručných prác členiek MO Slovenského zväzu žien. Vkusne inštalovanú výstavu výšiviek si všetci so záujmom prezreli. Medzi prítomnými boli súdr. Viliam Šalgovič, zástupcvia ONV okresu Bratislava vidiek, námestníčka ministra školstva SSR súdr. Marta Vlačihová, generálny konzul ZSSR súdr. Michail Michailovič Dejev, veliteľ posádky sovietskych vojsk v Bratislave súdr. podpl. Vitalij Fiodorovič Jakimov, zástupca Slov. výboru Zväzu ČSSP súdr. Gustáv Čech, dôstojníci čs. ľudovej armády, bratia kpt. Jána Nálepku súdr. plukovník inž. Ondrej Nálepka, s. inž. Jozef Nálepka s manželkou a ďalší príbuzní, predstavitelia spoločenských organizácií združených v NF, zástupcovia OV KSS na čele so súdr. Štefanom

Vaculom, predstavitelia MV KSS na čele so súdr. inž. Alexandrom Hasoňom, funkcionári miestnych závodov. Žiaci ZDŠ vedení svojimi učiteľmi boli včas nastúpení, pripojili sa k nim žiaci susedných obcí, občania hostia na čele sprievodu niekoľko minút po desiatej hodine odpochodovali ulicou kpt. Jána Nálepku na priestranstvo pred budovou ZDŠ.

O 10,30 min. začala sa tu MIEROVÁ MANIFESTÁCIA. Štátna cesta bola uzavretá a zabezpečená bola obchádza. Na asfalte štátnej cesty bola nastúpená posádková vojenská hudba z Bratislavy a čestná vojenská jednotka v slávnostnej uniforme.

V súlade s programom na úvod odznela štátna hymna ČSSR a štátna hymna ZSSR v podaní vojenskej posádkovej hudby.

K rečníckemu pultu pri zahalenom pomníku pristúpil súdr. Vladimír Durdík, člen činohry SND z Bratislavy a recitoval báseň Fraňa Kráľa Na slávu slovenským partizánom!

Slávnostnú manifestáciu otvoril a prítomných privítal tajomník OV KSS súdruh Štefan Vacula.

Slávnostný prejav predniesol súdruh Viliam Šalgovič, predseda Ústrednej kontrolnej a revíznej komisie ÚVKSS. Text slávnostného prejavu je súčasťou zápisu priebehu spomienkovej oslavy.

Po prejave nasledoval akt odhalenia pomníka, ktorý urobil súdr. Viliam Šalgovič, spolubojovník kpt. Jána Nálepku, Hrdinu ZSSR.

Po akte odhalenia predniesol prehlásenie predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič, text prehlásenia predsedu MNV je súčasťou zápisu o spomienkovej oslave a slávnosti odhalenia pamätníka.

Po prejave predsedu MNV nasledovalo prevolanie k 30. výročiu Slovenského národného povstania a Mesiaca ČSSP, ktoré prečítal tajomník OV KSS súdr. Š tefan Vacula. Text prehlásenia je súčasťou zápisu o spomienkových oslavách v miestnej kronike.

Mierová manifestácia prijala Prevolanie súhlasným potleskom.

Potom nasledoval akt kladenia vencov, pri každom venci stáli dvaja vojaci v slávnostnej uniforme. Za zvukov Pochodu padlých revolucionárov, ktorý hrala posádková vojenská hudba slávnostne kráčali nasledujúci predstavitelia: Za prvým vencom súdruh Viliam Šalgovič, v zastúpení ÚV KSS, súdružka Marta Vlačihová, námestníčka ministra školstva SSR v zastúpení vlády SSR a tajomník OV KSS okresu Bratislava vidiek, súdr. Štefan Vacula.
Za druhým vencom kráčali zástupcovia ONV okresu Bratislava vidiek- uprostred súdr. inž. František Bizub, predseda ONV okresu Bratislava vidiek, vedľa neho podpredsedovia ONV, súdr. Ján Šimek a s. B. Bula.
Za tretím vencom kráčali predstavitelia spoločenských organizácii združených v NF na čele so súdr. Jindrichom Majerským, predsedom OV NF okresu Bratislava vidiek, boli tu prítomní najmä zástupcovia OV ZPB okresu Bratislava vidiek.
Za štvrtým vencom kráčali predstavitelia MNV v Stupave v tomto zložení: predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič, tajomník MNV s. Štefan Neradovič, podpredseda MNV s. JUDr. Vojtech Mader, a predseda MV KSS súdr. inž. Alexander Hason.
Za piatym vencom kráčali zástupcovia ZDŠ kpt. Jána Nálepku v tomto zložení: súdr. Milan Matlovič, riaditeľ školy, súdr. Júlia Koželová, preds. ZO KSS pri ZDŠ, preds. MV ROH pri ZDŠ. s. Antónia Ďurajková a preds ZO ZČSSP pri ZDŠ s. Ondrej Zamboj.
Pri položení venca predstavitelia poklonili sa pamiatke Kpt. Jána Nálepku, Hrdinu ZSSR.
Po skončení aktu kladenia vencov odznela Internacionála.
Napokon nasledovalo slávnostné defilé čestnej vojenskej jednotpred odhaleným pomníkom kpt. Jána Nálepku, Hrdinu ZSSR.
Po skončení programu - pristúpili k odhalenému pomníku pionieri ZDŠ v organizovanom útvare a položili k pomníku veniec vďaky.
Medzitým hostia a časť obecenstva presťahovali sa na dvor ZDŠ, kde nasledoval program položenia základného kameňa novostavby

Základnej deväťročnej školy, ktorá bude postavená v blízkej budúcnosti na východnej strane terajšej budovy ZDŠ ohraničená novou časťou Mariánskej ulice. Na upravenom pódiu zhromaždili sa hostia. Príležitostný prejav povedal predseda ONV okresu Bratislava vidiek súdr. inž. Fr. Bizub. Text prejavu je súčasťou zápisu týchto spomienkových slávností. Text pamätnej listiny, uloženej do základného kameňa v kovovom púzdre je tiež súčasťou zápisu tejto významnej udalosti. Poklep základného kameňa murárskmy kladivkom zhotoveným pre tento akt urobili prítomní hostia: súdr. Viliam Šalgovič, súdr. Marta Vlačihová, námestníčka ministra školstva SSR, súdr. inž. František Bizub, súdr. Štefan Vacula, tajomník OV KSS okresu Bratislava vidiek, súdr. Jozef Martinkovič, predseda MNV a ďalší.-
Záväzok ZDŠ k tejto významnej udalosti prečítala súdr. Júlia Koželová, preds. ZO KSS pri ZDŠ kpt. J. Nálepku v Stupave.-
Po tomto akte položenia a poklepu základného kameňa novostavby ZDŠ hostia a niektorí občania presťahovali sa do budovy ZDŠ, kde na 1. poschodí bola otvorená novoinštalovaná Izba revolučných tradícií, kde si prítomní prezreli exponáty týkajúce sa života a boja kpt- Jána Nálepku, Hrdinu ZSSR, ktorého meno tunajšia škola nesie.- Na úvod prehliadky Izby revolučných tradícií v hale na 1. poschodí predviedli príležitostný program pionieri tunajšej ZDŠ, ktorí k tejto príležitosti pripravili s nimi súdružky učiteľky ZDŠ.
Po prehliadke Izby revol. tradícií časť hostí presťahovala sa do kaviarne ZK Cementár v Stupave, kde bol pripravený slávnostný obed. Na oslavách boli prítomní aj autori pamätníka súdr. Ján Kulich, akademický sochár, zaslúžilý umelec, v tom čase už aj rektor Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave a jeho spolupracovník, inž. arch.Oto Vrána.

Na slávnostnom obede odovzdal predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič vzácnym hosťom upomienkové dary: jubilejné plakety Stupavy, odznaky Stupavy vydané k 700. výročiu prvej písomnej správy o Stupave, grafiku Stupavy od Milana Spála - rodáka so Stupavy, výšivky venované výšivkárskym krúžkom MO SZŽ a kvety.-
Druhá časť hostí miestnych osláv zhromaždila sa v telocvični ZDŠ, ktorá bola zariadená na jedáleň vhodne dekorovaná. Obed pripravili pracovníčky školskej jedálne, podľa kritiky odborníčok - bol vynikajúci. Zástupcovia závodov, úradov - MNV - hostia zo susedných škôl, učitelia tunajšej ZDŠ, zástupcovia ONV - odboru školstva a ďalší sa na tomto slávnostnom obede cítili veľmi dobre - slávnostný prípitok na úvod tejto udalosti povedal zást. riaditeľa ZDŠ súdr. Vojtech Erdélyi.
V družnom posedení zotrvali hostia zčasti do 16. hodiny, kedy sa odobrali do ZK ROH Cementár, kde bol ďalší program dňa: Vystúpenie vojenského umeleckého súboru kpt. Jána Nálepku z Bratislavy, na ktorom sa zúčastnili hostia a občania.
Po programe v ZK nasledovalo posedenie hostí s predstaviteľmi MNV v obradnej sieni MNV, kde autor pamätníka súdr. rektor Ján Kulich vyjadril svoje osobné sympátie k Hrdinovi ZSSR Jánovi Nálepkovi a svoj vzťah k umeleckému dielu - jazdeckej soche Hrdinu - dnešný deň odhalenej v Stupave.-
Účastníci Mierovej manifestácie v Stupave - občania a hostia zhromaždení vo veľkom počte v sprievode a ďalšom programe tejto významnej spomienkovej slávnosti budú s pocitmi spokojnosti a uznania spomínať na tieto spoločensky a politicky významné udalosti, v ktorých prejavili svoje vďaky hrdinskému boju bývalého učiteľa tunajšej obecnej ľudovej školy Jánovi Nálepkovi a manifestačne prejavili vernosť jeho odkazu, spojenectvu našich národov s národmi ZSSR, boju za mier a výstavbu socializmu v našej vlasti.

Koncert konzervatoristov z K i j e v a .

Závodný klub Cementár pozvánkou obrátil sa na občanov pri príležitosti koncertu, ktorý v spolupráci s miestnou Ľudovou školou umenia a Vysokou školou muzických umení v Bratislave pripravili na mesiac október v Stupave. V pozvánke sa hovorí: Vážené súdružky a súdruhovia, priatelia hudby! Vedenie Závodného klubu Cementár v Stupave pozýva Vás na K O N C E R T konzervatoristov z Kijeva.

Môžete si ich vypočuť vo štvrtok dňa 24. októbra 1974 o 19. hodine v divadelnej sieni Závodného klubu v Stupave.
Príďte privítať, vypočuť si a pozdraviť našich sovietskych bratov. Na Vašu návštevu sa teší Vás ZK Cementár.
Pretože išlo o vážnu hudbu, bolo treba zabezpečiť účasť pozvánkami. Na uvedený čas dostavilo sa okolo dvesto záujemcov z radov dospelých občanov, najmä učiteľov tun. ZDŠ a ĽŠU, mládeže a žiakov oboch uvedených škôl.-
Koncert otvorila prívetom súdr. J. Koželová, preds. školskej a kultúrnej komisie pri MNV v Stupave. Privítala sovietskych umelcov ako zvestovateľov prichádzajúceho Mesiaca ČSSP, ktorý sa u nás každoročne začína oslavami výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie.
Umelcov uvádzala súdr. Kamila Vyskočilová z VŠMU v Bratislave.
Vo svojom reprezentačnom repertoári uviedli nasledujúce diela:
1. Dmitrij Šostakovič: 6 prelúdií, na klavíri hrala Ľudmila Zajkovskaja.
2. Henri Wieniawski: Polonéza A - dur, na husliach hral Vladimír Uškov, pri klavíri Alexander Kuznecov.
3. Wolfgang Amadeus Mozart: Sonáta D - dur, 1. časť a
   Igor Šamo: Beriozka. Na klavíri hral Alexander Kuznecov.
4. Alexander Dargomižskij: Ária Mlynára z opery Rusalka,

Sergej Rachmaninov: Kavatina Aleko z rovnomennej opery Aleko,

Giusepe Verdi: Ária Filipa z opery Don Carlos,

Ukrajinská ľudová pieseň,

speival Vasilij K a l i n k i n , pri klavíri Ľudmila Zajkovskaja.

Vystúpenie umelcov malo vynikajúcu úroveň, prítomné obecenstvo odmenilo ich interpretačne umenie nadšeným potleskom.

V závere programu vystupujúci umelci boli poctení kvetinovými darmi - červenými klinčekmi.

Na pamiatku ich vystúpenia v Stupave MNV v Stupave odovzdal im jubilejné odznaky Stupavy a súbor pohľadníc zo Stupavy.

Prítomné obecenstvo vypočulo prednesy vysokej umeleckej úrovne, konzervatoristi sa predstavili ako umelci vysokých kvalít a tým aj vysokú úroveň práce Kijevského konzervatória a jeho profesorského zboru.

Koncert konzervatoristov z Kijeva v Stupave priniesol aj sviatočnú atmosféru do všedných dní občanov, bol vynikajúcou kultúrnospoločenskou udalosťou a politicky významným príspevkom v predvečer podujatí pripravovaných na počesť Mesiaca ČSSP v Stupave. Prítomné obecenstvo si odnieslo z koncertu nevšedný umelecký zážitok.

V priateľskom posedení konzervatoristov s usporiadateľmi programu a koncertu v Stupave rozvinuli sa so zástupcami ZK a MNV otvorené priateľské rozhovory, v ktorých sa najvzájom oboznamovali so životom a prácou občanov družobných miest Bratislavy a Kijeva ako aj kultúrnym životom v Stupave.

Toto vystúpenie kijevských konzervatoristov v Stupave bolo v poradí druhé a v budúcnosti veľmi radi opäť do Stupavy zavítajú.

Plenárne zasadnutie Miestneho národného výboru
v Stupave dňa 25. októbra 1974

bolo zvolané pozvánkou ako inokedy predtým. V texte pozvánky je uvedené: Vážený poslanec - poslankyňa! Zvolávam týmto riadne zasadanie pléna Miestneho národného výboru v zmysle zákona čís. 69/67 Zb. § 42. odst. 2. na deň 25. októbra 1974 o 15. h. do miestnosti: zasadačka MNV.

Program: 1. Kontrola uznesenia - tajomník MNV. 2. Správa o činnosti rady MNV - tajomník MNV. 3. Komplexná správa o výstavbe v obci - ing. Daráš a s. Adamovský. 4. Správa o činnosti zložiek NF - predseda MNV. 5. Interpelácia - diskusia. 6. Návrh na uznesenie - záver.

Žiadame všetkých poslancov, aby si veci na pracovisku zariadili tak, aby sa zasadnutia mohli zúčastniť.

V Stupave dňa 15. 10. 1974. Jozef Martinkovič, v.r. predseda MNV. Program zasadnutia i zasadnutie samo boli atraktívne, pretože sa zasadnutie pléna konalo v novovybudovanej zasadacej sieni MNV, čo zvyšovalo záujem poslancov MNV. Podľa listiny prítomných na zasadnutí pléna MNV v Stupave, konaného dňa 25. októbra 1974 zúčastnili sa nasledujúci poslanci: Barinková Anna, Blažíčková Margita, Ing. Daráš Anton, Dudáš Pavol, Erdélyi Vojtech, Filípek František, Gama Anton, Gorbár Mikuláš, Gramblička Tomáš, Haramia Vít, Jančár Štefan. Jedenástik Jozef, Klčo Ján, Koželová Júlia, Král František, Králová Jozefína, Kudijovský Ladislav, Kubrický František, Martinkovič. Jozef, Makovinský Cyril, JUDr. Mader Vojtech, Mešková Helena, Moricová Žofia, Neradovič Štefan, Pešl Milan, Počuch Jozef, Sabol Matej, Škrovanová Mária, Tejedy Ján, Trvalík Viktor.

Členovia ONV: Hodul Bohumír, Macák Martin.

Hostia: - predsedovia občianskych výborov: Šandrej, Stankovský, Sopúšek Štefan, Sokol. Vedúci odboru výstavby MNV M.Adamovský.

Vyhodnotenie uznesení prijatých dňa 6.IX.1974 na pléne MNV.

Na plenárnom zasadnutí dňa 6. septembra 1974 boli prijaté spolu tri uznesenia, ktoré sú plnené nasledovne:
k uzneseniu čís. 1 : - možnosť výstavby detských ihrísk. Podobnými uzneseniami sa Rada MNV už v minulosti zaoberala. Boli už určené lokality - za rybníkom na Hviezdoslavobej ulici a pri samoobsluhe - v cementárskej kolónii. Tieto miesta by boli i aktuálne, na čo boli vyčlenené aj finančné prostriedky v sume 50.000.- Kčs na tento rok, pretože ZO Socialistického zväzu mládeže pri Cementárni sľúbila, že toto ihrisko urobia. Teraz, pred koncom roka peniaze vrátili, s odkazom, že na túto prácu nestačia.
Návrh Rady MNV je taký, že pokiaľ si túto úlohu do konečného vyriešenia nezoberie poslanec, ktorý je pre túto vec nadšený, nebudú ihriská vybudované. Preto Rada MNV navrhuje, aby, či už súdr. Koreň / poslanec MNV / alebo s. Stankovský / predseda občianskeho výboru /si túto úlohu vzali za svoju, k čomu im budú vyčlenené finančné prostriedky cca 50.000.- Kčs s tým, aby túto úlohu zabezpečili do ukončenia.
K uzneseniu čís. 2 : odstránenie stavebného materiálu z ulíc. Vedúci odboru výstavby MNV súdr. Adamovský túto úlohu započal plniť tým, že za účasti predsedu výboru ľudovej kontroly súdr. Haramiu osobne upozornili občanov na uliciach Bitunkovej, Leningradskej, Zápotockého, Veternej, Lipovej, Agátovej, Záhradnej, Krížnej, Továrenskej, Cementárskej, Nálepkovej, Februárového víťazstva, Pažitnej, Kalinčiakovej, aby občania stavebný materiál z ulíc odstránili. V mesiaci novembri urobí sa kontrola a v prípade, že občania výzvu neposlúchli, budú pokutovaní a zároveň im bude vyrúbený nájom. Je treba pripomenúť, že stavebníci, ktorí dostali stavebné povolenie a požiadali o

možnosť skladovania na uličných plochách. Títo odstránia zbytok materiálu ihneď po uplynutí platnosti stavebného povolenia. Uznesenie je trvalé a bude sa stále uplatňovať.

K uzneseniu čís. 3 : - Zabezpečenie popolníc u KS Malacky. Toto uznesenie je splnené tak, že sme požiadali písomne KS v Malackách o dodávku popolníc. Popolnice na sklade nemajú. MNV objednávku na popolnice nemôže dať, pretože tieto si má objednať užívateľ.
KS v Malackách po obdržaní zásielky popolníc nás budú môcť len čiastočne uspokojiť a to pravdepodobne až v roku 1975.

Správa o činnosti Rady MNV v Stupave od 6.IX.1974 do dnešného dňa.

Rada MNV za toto obdobie zasadala štyrikrát a riadila sa podľa vopred vypracovaného plánu, schváleného na 2. polrok. Na každom zasadaní sa kontroluje plnenie uznesení.
Na zasadaniach Rady boli riešené nasledovné úlohy:
Na úseku činnosti komisií pri MNV:
- činnosť zboru pre občianske záležitosti,
- činnosť komisie sociálnej,
- činnosť komisie zdravotnej,
činnosť komisie JSBVO / jednotný systém brannej vých. obyv./
- činnosť komisie pre umiestňovanie detí do DJ a MŠ.
Predsedovia komisií podávali správu o svojej činnosti. Komisie pracujú uspokojivo. Ich práca by mala byť iniciatívnejšia a pružnejšia. Pri zabezpečovaní prednášateľov pre školenie komisií bude sa v roku 1975 voliť taká forma, aby komisie školili prednášatelia, ktorí pracujú na tomto úseku a majú jak teoretické tak i praktické skúsenosti. Zbor pre občianske záležitosti je treba rozšíriť o členov z radov učiteľov. Je nutné pamätať aj na takého člena Zboru, ktorý bude mať povinnosť

pri pohreboch rozlúčiť sa s občanom našej obce.

Na úseku školstva:

Boli predvolaní vedúci pracovníci MŠ I. a DJ, MŠ II. a MŠ 3., ktorí podali správu o započatí práce v školskom roku 1974 - 1975. Jestvujúce zariadenia sú využité na 100%. Neprijatých detí do DJ je 87 a do MŠ 71, teda spolu 158 detí.

Taktiež boli prizvaní na zasadnutie Rady MNV riaditelia ZDŠ, ĽŠU a OŠ. Pri podávaní správy riaditeľ ZDŠ sťažoval sa na preplnenosť školy, s ňou súvisiacou dvojsmennosťou a na zlú dochádzku jednotlivých žiakov na vyučovanie. Pre zlepšenie situácie Rada MNV bude sa všemožne starať o započatie výstavby novej ZDŠ. Čo sa týka zlej dochádzky niektorých žiakov na vyučovanie, MNV zariadi, že rodičia týchto žiakov budú predvolaní na MNV k s. tajomníkovi a za účasti riaditeľa, resp. zástupcu bude urobený rozhovor s rodičmi. Pri opakovaní sa prípadu bude na rodičov podané trestné oznámenie.

Na OŠ javí sa nedostatok vyučovacích a dielenských priestorov pre deti, ktoré OŠ navštevujú. Táto škola by mala byť rozšírená asi o 15 žiakov, avšak pre nedostatok priestorov zámer sa nebude môcť realizovať.

Na úseku poľnohospodárstva:

Na tomto úseku bola prejednaná situácia v jesenných poľnohospodárskych prácach na JRD i na ŠM. Celkove je situácia dobrá, zostáva zobrať úrodu repy na ŠM z 8 hektárovej plochy.

Na JRD treba zobrať úrodu krmnej mrkvy, na ktorú je zabezpečená brigáda z patronátneho závodu automobilky. Taktiež je treba zobrať repu, ktorú majú rozdelenú družstevníci a ich rodinní príslušníci. Kapusta sa zberá kapustným kombajnom podľa potreby odbytu.

Na úseku výstavby:

Tento bod programu bol často prerokovaný na zasadnutiach Rady MNV, pretože výstavba školy a sídliska sú doteraz nepluené body volebného programu. Na dnešnom plenárnom zasadaní MNV je venovaný hlavný bod programu výstavbe v obci, v ktorom si vypočujete komplexnú správu o činnosti na tomto úseku.

V bode rôzne:

Rada MNV sa zaoberala kádrovými otázkami, zabezpečovaním Mesiaca československo-sovietskeho priateľstva, činnosťou organizácií Národného frontu, hodnotením poslancov na všetkých stupňoch ako aj schválením materiálu na plenárne zasadanie národného výboru.

V zmysle plánu práce MNV za 2. polrok 1974 stavebná komisia sa zaoberala terajším stavom stavebných prác a celkovej výstavby v obci so zameraním na plnenie volebného programu.

A - Investície v okresnom riešení plánované v ONV

V rámci uvedených investícií sa v našej obci plánuje KBV / komunálna bytová výstavba / vrátane podmienených investícií. Uvedená výstavba je z hľadiska volebného programu jednou z ťažiskových úloh a jej započatie má kľúčový význam k ďalším investíciám plánovaným v Stupave. Aj keď dnes môžeme konštatovať, že najväčši prekážky so započatím uvedenej výstavby boli v podstate prekonané, je potrebné z tohto miesta zmieniť sa o ťažkostiach, ktoré bolo potrebné za spolupráce nadriadených orgánov a s vynaložením maximálneho úsilia miestnych orgánov vyriešiť. Vyriešil sa problém sídlištnej kanalizácie a tým pokročili práce na projektovej dokumentácii. Jedným z najvážnejších problémov zostalo majetkoprávne usporiadanie pozemkov pre uvedenú výstavbu, najmä zabranie časti záhrad v prvom zábere výstavby od občanov na Bezručovej ulici. V tejto záležitosti po niekoľkých pohovoroch so zainteresovanými občanmi sa nedospelo ku kladnému riešeniu a bolo nutné na základe požiadania Stavoinvesty Bratislava vidiek ako priameho imvestora uvedenej výstavby v Stupave započať s vyvlastňovaním nehnuteľností.- Na základe tejto skutočnosti bol vybavený súhlas na doprovod prislušníkov VB / verejnej bezpečnosti / pre súdnych znalcov za účelom ocenenia nehnuteľností, taktiež pre pracovníkov Stavoprojektu Bratislava, ako generálneho projektanta za účelom meračských prác pre sídlisko. Tieto práce boli prevedené a tým sa zabezpečilo včasné ukončenie projektových prác pre realizáciu sídliska.

V zmysle stavbného poriadku nemôže byť žiadna výstavba započa-

tá, pokiaľ nepríde k majetkoprávnemu vysporiadaniu pozemku, na ktorom má byť výstavba realizovaná. Aby táto základná podmienka mohla byť splnená, pristúpilo sa k vyvlastňovaciemu konaniu v zmysle zákona 87/1956 Zb. a vyhlášky 164/1959 prevedené Odborom výstavby MNV v Stupave na základe požiadania Stavoinvesty Bratislava - vidiek dňa 9. septembra 1974. Rozhodnutie bolo vlastníkom doručené. Vlastníci nehnuteľností podali odvolanie v stanovenej lehote na Odbor výstavby ONV Bratislava - vidiek, ktorý je odvolávacím orgánom. Odbor výstavby ONV dňa 7. októbra 1974 vydal rozhodnutie, ktorým potvrdil právoplatnosť rozhodnutia MNV v Stupave, kde uviedol, že proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie. Toto rozhodnutie bolo tiež doručené pôvodným vlastníkom.

V tomto rozhodnutí medzi iným je uvedené: " Sídlisko sa rieši ako územne a objektovo ucelený komplex. Nie je možné jednotlivé objekty umiestniť v iných lokalitách, ako to navrhujú občania, ale podľa schválenej zastavovacej štúdie."

Sťažnosť občanov za porušenie zákona bola riešená Okresnou prokuratúrou Bratislava - vidiek, ktorá vec po prešetrení odložila ako bezdôvodnú. Ani ostatné orgány, ktoré vec do dnešného dňa prešetrovali, nenašli dôvod pre protest.

Na základe tohoto rozhodnutia ONV mohlo sa prikročiť k zvolaniu odovzdania staveniska, ktoré sa uskutoční 30. októbra 1974. Tým možno realizovať hospodársku zmluvu, ktorú podpísali Pozemné stavby ako generálny dodávateľ so započatím výstavby sídliska v tomto roku.

Preto sme Vás o tomto obšírnejšie informovali, lebo napriek tejto pozitívnej skutočnosti vyskytujú sa znova ohlasy a sťažnosti z radov občanov z Bezručovej ulice na najvyššie straníckе miesta.

B - investície na úrovni MNV - hradené z účelových pro - striedkov Okresného národného výboru.

V rámci týchto investícií je plánovaná a bude realizovaná výstavba 22 triednej ZDŠ včítane telocvične a 12 bytových jednotiek pre učiteľov.

Ako vieme, nie je to pre nás novinka, že s touto problematikou bojujeme prakticky viac ako desať rokov. Po dlhých rokoch neúspešnej práce sa tohoto roku za veľmi konkrétnej pomoci podpredsedu ONV s. Šimeka podarilo prebojovať, aby výstavba školy bola zaradená do plánu so započatím v 12. mesiaci tohoto roku. Môžeme konštatovať, že k dnešnému dňu je podpísaná dodavateľsko-odberateľská zmluva medzi Pozemnými stavbami Bratislava a Stavoinvestou Bratislava. Týmto bola korunovaná aj snaha pracovníkov a funkcionárov MNV.

Započatie výstavby školy bude prevedené výstavbou trafostanice a elktro prípojky. Započatie konkrétneho objektu školy je v zmysle schváleného harmonogramu a bude zahájené v mesiaci apríli roku 1975. Toto všetko mohlo byť dovedené do tohoto štádia, pretože majetkoprávne usporiadanie bolo včas prevedené.

Treba však povedať, že pokiaľ sa týka projektovej prípravy výstavby školy, neboli vždy zmluvné termíny projektových prác zo strany IPO školských stavieb splnené, napriek osobným sľubom vedúceho ateliéru s. Ing. arch. Kančeva.

Toto veľmi sťažovalo prácu a pozíciu funkcionárov MNV už aj preto, že nie vždy Odbor výstavby ONV Bratislava - vidiek vynaložil potrebné úsilie pre zabezpečenie projektovej prípravy školy.

- Dobudovanie vodovodnej siete v obci.

V zmysle tejto úlohy dokončujú Vodohospodárske stavby ako ge-

nerálny dodávateľ prepojenie zachytených prameňov v oblasti Hámre do jestvujúceho primárneho vedenia. V zmysle hospodárskej zmluvy je plánované ukončenie v októbri 1974. K dnešnému dňu Vás môžeme informovať, že Vodohospodárske stavby previedli prepojenie zachytených prameňov a do konca októbra prevádzavjú pokusný odber. Treba pripomenúť, že súčasne so zachytávaním a prepojovaním uvedených prameňov prevádza sa aj zachytenie vyvieračky pre účely pitnej vody.
Tieto práce sú väčšieho charakteru a po ich dokončení zabezpečia absolútny dostatok pitnej vody pre Stupavu.

- Rekonštrukcia miestneho rozhlasu.
Z hľadiska investícií bola zakúpená rozhlasová aparatúra a toho času sa prevádzajú dokončovacie práce. Celkový náklad tejto investície je 380.000.- Kčs.

C - Investície plánované na úrovni MNV a hradené z akcie "Z".

V zmysle volebného programu a celoobecného socialistického záväzku úlohou číslo jeden je výstavba kúpaliska. Práce v priebehu roka prebiehali a pokračujú podľa plánu, t.j. prevedenie hrubej stavby 50x25 m bazénu. Je potrebné konštatovať, že v prvom polroku MNV nemal bilančne zabezpečenú dodávku cementu a preto nemohol v tomto období v plnom rozsahu zabezečiť betonárske práce. Poznamenávame, že betónovú zmes na stavbu dodáva Staving z centrálnej betonárky, ktorý požadoval dispozíciu cementu. V 2. polroku sa situácia zlepšila a práce budú podľa plánu dokončené.
Ďalej bolo na tejto stavbe dokončené definitívne oplotenie.
V tomto roku do 30. sept. bolo na uvedenej stavbe prestavané 200.000.- Kčs.
- V investičnej časti akcie "Z" bola dokončená škôlka pre - stavbou starého rodinného domu, kde bolo preinvestované cca

127.000.- Kčs a bola vytvorená hodnota diela 191.000.- Kčs. Uvedená stavba bola daná do prevádzky a slúži svojmu účelu, bolo tu umiestnených 50 detí predškolského veku.

- Ďalšou stavebnou akciou bola uskutočnená prístavba zasadacej miestnosti MNV ako aj generálna oprava starej budovy MNV, kde v tomto roku bolo prestavané 180.000.- Kčs a hodnota diela predstavuje 272.000.- Kčs.
Aj keď zasadacia sieň je dokončená, čoho dôkazom je aj dnešné zasadnutie pléna MNV, na prácach prestavby budovy sa bude pokračovať aj v budúsom roku.

- Na úseku cestnej siete bola prevedená bezprašná úprava na ulici Kalinčiakovej, Bottovej, Slovenskej a ďalej bolo vybudované v akcii "Z" 600 m chodníkov.
Uvedené akcie by nebolo možno uksutočniť bez aktívnej pomoci podnikov a občanov našej obce ako aj patričného zanietenia jednotlivých funkcionárov MNV. Z tých, ktorí sa najviac podieľajú na týchto prácach, treba menovať a z tohoto miesta sa im poďakovať, a to brigádam socialistickej práce Stupavskej cementárne, kolektívom Komunálnych služieb, DO SZM, základnej organizácii ZPB / Zväz protifašistických bojovníkov / a tiež útvaru PS / Pohraničná stráž /, ktorý výdatne pomohol pri výstavbe kúpaliska a prístavby MNV.

D - investičné úlohy iných organizácií.
V súčasnej dobe v našej obci prebieha výstavba skladov a dielní národného podniku Elektrovod Bratislava.
Ďalej prebieha výstavba študijného strediska Domu techniky Bratislava, avšak táto už mešká a nakoľko podľa plánu mala postavená spodná stavba, k dnešnému dňu betonujú sa základy.
V roku 1974 bola ukončená výstavba nového kravína v areáli ŠM Stupava, v súčasnej dobe je v tomto podniku rozostavaný objekt teľatníka.

V priebehu roka uskutočnila sa prestavba kravínov s novou technológiou na JRD v Stupave.
ŠM pre stabilizáciu kádrov vo svojom podniku pokračujú vo výstavbe 10 bytových jednotiek. Tieto byty by mali byť odovzdané do užívania v tomto roku, avšak zo strany Okresného výstavbového bytového družstva ako aj zo strany ŠM nie je vyvinuté potrebné úsilie na dokončenie tohoto objektu.
Podobne aj JRD pre zamestnancov stavajú 6 bytových jednotiek na Devínskej ceste.
V priebehu roku 1974 Stupavská cementáreň v podnikovej výstavbe dala do užívania 24 b.j.
V mesiaci februári t.r. nasťahovali sa užívatelia do 72 bytových jednotiek v družstevnej bytovke na Železničnej ulici.
Štátne lesy závod Bratislava odovzdali do prevádzky drevosklad s mechanizovanou nákladkou v areáli železničnej stanice.
MNV pripravil stavenisko pre výstavbu predajne potravín na rohu Námestia SNP a Malackej cesty. Podľa dostupných informácií má sa výstavba započať v roku 1975.

I B V

V tomto roku bolo Odborom výstavby MNV vydaných 25 stavebných povolení na výstavbu rodinných domov. Uvedený počet je v limite určenom ONV Bratislava - vidiek. Celková rozostavenosť v oblasti IBV je 56 rodinných domov. Toto je tiež v súlade s platnými predpismi o dobe výstavby 36 mesiacov. Plán ukončena na tento rok bol splnený v 1. polroku, keď bolo odovzdaných 17 rodinných domov a sú predpoklady, že bude prekročený o ďalšie tri rodinné domy.
Je nutné pripomenúť, že naši občania - stavebníci rodinných domov obdržali zo štátneho rozpočtu tohto roku formou cenového vyrovnania dočasne nenávratnej pôžičky a príspevku za do-

končenie stavby v termíne 800.000.- Kčs.

Zastavovacia štúdia na IBV / individuálna bytová výstavba / Kremenica / v intraviláne Stupavy / bola vypracovaná Stavoprojektom Bratislava. Na návrh Rady MNV / na základe pripomienok /bola predložená na revíziu. V súčasnosti však už ju narúša Územná prognóza Bratislava - Záhorie / vypracovaná Útvarom hlavného architekta hlav. mesta SSR - Bratislavy /, ktorá v tejto oblasti má iný zámer.

Záverom možno konštatovať, že na úseku investičnej výstavby sme dosiahli istých úspechov, keď v tomto roku započneme s výstavbou sídliska a novostavbou Základnej deväťročnej školy.

Investičná časť akcie " Z ".

Kúpalisko, hodnota diela	550.000.- Kčs
Zasadačka MNV, -"-	250.000.- Kčs
Materská škola III. -"-	125.000.- Kčs
celková hodnota diela	925.000.- Kčs
Plán	925.000.- Kčs
skutočnosť	640.000.- Kčs
brigád. hodiny, plán	4.476 hodín
- " - , skutočnosť	6.500 hodín

Neinvestičná časť akcie " Z ".

V neinvestičnej časti akcie "Z" bola vytvorená hodnota diela celkove za 282.000.- Kčs a bolo odpracovaných 31.625 brigád. hodín a to spoločenskými organizáciami, podnikmi a tiež školskou mládežou. Plán uvažoval vytvoriť hodnotu diela vo výške 334.000.- Kčs. Keďže sa neuskutočnila výstavba Klubu mládeže, nebola vytvorená hodnota diela v sume 150.000.-Kčs. Ostatné plánované akcie boli splnené, ba aj prekročené. Práce na miestnych komunikáciách boli urobené v hodnote diela 250.000.- Kčs

Priebeh plenárneho zasadnutia Miestneho národného výboru v Stupave dňa 25. októbra 1974.

Plenárne zasadnutie Miestneho národného výboru v Stupave dňa 25. októbra 1974 / piatok / sa konalo v novej zasadacej sieni MNV / v prístavbe na západnej strane budovy./ Účasť poslancov na tomto zasadnutí bola pomerne malá, ako to vyplýva aj z listiny prítomných. Zasadnutie s miernym meškaním o 15. hod. 15. min. otvoril predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič, privítal prítomných poslancov, poslanca ONV súdr. Martina Macáka, predsedov občianskych výborov súdruhov Sopúška, Sokola, Stankovského a Šandreja. Napokon prečítal program zasadnutia podľa pozvánky, k čomu neodzneli pripomienky, preto nebol doplnený ani zmenený. Do návrhovej komisie boli navrhnutí súdr. poslanci Mikuláš Gorbár, Jozef Počuch a Ladislav Kudijovský. Súdr. Počuch namietal, aby do návrhovej komisie bol navrhnutý miesto neho člen komisie pre výstavbu pretože v programe zasadnutia je správa o výstavbe v obci. Návrh bol prijatý a bol navrhnutý do návrhovej komisie poslanec súdr. Gama. Neskoršie však súdr. L. Kudijovský oznámil, že v priebehu zasadania odíde na stretnutie s bývalými žiakmi a doporučil, aby v návrhovej komisii zaujal jeho miesto súdr. J. Počuch.
Za zoverovateľov zápisnice boli navrhnutí poslanci súdr. Jozef Počuch a súdr. Mešková.
V ďalšej časti prívetu povedal predseda MNV súdr. J. Martinkovič, že dnešné zasadnutie sa koná v novej zasadacej sieni MNV, čo je dôkazom veľkého úsilia všetkých, ktorí sa na výstavbe prístavby budovy MNV podieľali, pretože od započatia výstavby uplynulo len 14 mesiacov. Vyjadril vďaku a uznanie všetkým poslancom i členom MNV, ktorí sa o výstavbu pričinili. / Potlesk prítomných. /

V ďalšom bode programu predniesol správu o činnosti Rady MNV a o plnení uznesení z predošlého zasadnutia pléna MNV. tajomník MNV súdr. Štefan Neradovič.

V nasledujúcom bode programu predniesol správu o výstavbe v obci predseda komisie pre výstavbu súdr. inž. Anton Daráš. Vzhľadom na dôležitosť tejto správy jej znenie je súčasťou informácie z tohto plenárneho zasadania MNV.

O činnosti Národného frontu v Stupave informoval plenárne zasadnutie jeho predseda, predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič. Konštatoval, že z pôvodných 14 zložiek NF t.č. jestvuje a vykazuje činnosť 13 spoločenských organizácií. Osobitnú pripomienku venoval zlepšeniu činnosti MO Socialistického zväzu mládeže - MO SZM.

V ďalšom informoval poslancov, že vyhodnotenie činnosti poslancov MNV sa uskutoční v dňoch 30. a 31. októbra t.r. a to denne od 14. do 20. hodiny na MNV. Neprítomným poslancom bude táto informácia oznámená písomne.

Po skončení prejavu predsedu MNV bola navrhnutá 10 minutová prestávka pre fajčiarov v predsieni zasadacej siene MNV.

Po prestávke nasledovala diskusia. Korefeerát k správe predsedu komisie pre výstavbu inž. A. Daráša povedal súdr. Michal Adamovský podal informáciu o novej technológii uplatnenej pri výstavbe kravína JRD v Stupave a tiež oznámil, že na tomže JRD začali výstavbu 6 bytových jednotiek pre zabezpečenie stabilizácie pracovníkov na JRD.

Ďalší v diskusii vystúpil súdr. Ladislav Kudijovský, ktorý oboznámil prítomných s návrhom Milana Spála, grafika, na výstavbu betónového pamätníka pred budovu ZK Cementár na počesť 30. výročia oslobodenia našej obce slávnou Červenou armádou, ktorý finančne zabezpečia ZK a Stupavská cementáreň n.p. po predbežnom odsúhlasení v príslušných komisiách OV KSS a Zväzu výtvar-

ných umelcov v Bratislave.

Poslanec Vojtech Erdélyi v diskus. príspevku povedal, že v správe predsedu MNV ako aj predsedu komisie pre výstavbu bolo jednoducho oznámené, že na výstavbe prístaby budovy MNV sa podielali poslanci a pracovníci MNV. Navrhol, aby menovite boli vyhlásení tí poslanci a pracovníci MNV, ktorým ťarcha výstavby ležala na pleciach, ktorí veľa času a námahy vynaložili, aby táto pekná zasadacia sieň a kvalitne prevedená stavba sa stala skutočnosťou a mohla slúžiť potrebám MNV. Navrhol, aby títo poslanci a pracovníci MNV, ako aj majstri za kvalitnú prácu boli na na budúce zasadnutie pléna MNV pozvaní, kde by im bolo vyjadrené uznanie a udelené vecné pripomienky, diplómy, príp. plakety za vysokú angažovanosť pri zabezpečení výstavby tejto krásnej zasadacej siene.

V ďalšej časti diskus. príspevku požiadal MNV, aby nestrácali zo zreteľa naliehavosť zabezpečovania výstavby areálu ZDŠ, pretože mnoho rokov trvajúca dvojsmennosť na tunajšej ZDŠ má svoje negatívne dôsledky na zdravotný stav učiteľov i žiakov ako aj na výchovnovyučovacie výsledky školy. Žiadal, aby funkcionári MNV a prisluš. komisia boli v stálom kontakte s ONV a spojenými silami zabezpečili dodržanie začiatku výstavby ZDŠ v novostanovenom termíne.

Vo veci návrhu súdr. poslanca L. Kudijovského oznámil, že školská a kultúrna komisia doporučuje Rade MNV, aby iniciatívu ZK a Cementárne pri výstavbe pamätníka pred budovou ZK pddporila aj Rada MNV.

Poslanec ONV súdr. M. Macák v diskus. príspevku oznámil, že s Pozemnými stavbami bola uzavretá zmluva, ktorá určuje začiatok výstavby ZDŠ na mesiac apríl roku 1975 a dokončenie v mesiaci máji roku 1977. Energetické závody majú začať stavbu trafostanice už t.r. Dnes - t.j. dňa 25. okt. 1974 bolo roko-

vanie na ONV, kde súdr. Encinger zo Stavinvesty podal informáciu, že zmluva s Energet. závodmi je uzavretá a uvažuje sa so začiatkom výstavby trafostanice v mesiaci dec. t.r.
V ďalšom navrhuje projekčné zabezpečenie individuálnej bytovej výstavby / IBV /, aby sa táto v Stupave umožnila.
K správe o výstavbe sídliska poznamenáva, že prvá bude sa stavať bytovka 40 b.j. Súčasne však poznamenáva, že územná príprava je zatiaľ nevyriešená.
Predseda MNV súdr. J. Martinkovič doporučuje návrh s. Kudijovského schváliť postavenie pamätníka pred ZK.
V ďalšom pripomína, že pri pamätníku kpt. Jána Nálepku majú JRD a ŠM v Stupave rekultivovať plochu na obsiatie a vysadenie borovíc a briez podľa návrhu arch. inž. Vránu, tak aby na 1. výročie odhalenia pamätníka k 17. nov. t.r. úloha bola aj splnená. Zodpovední za prevedenie sú preds. JRD súdr. Frant. Kubrický a riad. ŠM. Štátne lesy vysadia stromky.
Nadviazal na pripomienku poslanca súdr. V. Erdélyiho a vyhlásil, že na budúce zasadnutie pléna MNV budú pracovníci, ktorí sa najviac pričinili o výstavbu prístavby MNV pozvaní a bude im vyjadrené morálne uznanie a udelená grafika Milana Spála ako upomienka na ich angažovanosť pri výstavbe zasadacejsiene.
O výstavbe školy hovoril, že je zabezpečená a všetko je pripravené aby sa mohla začať. úlohy zakotvené vo volebnom programe sa teda plnia.
O smernom územnom pláne povedal, že je v revízii, lebo sa pripravujú podklady pre začlenenie Stupavy do Bratislavy.
súdr. Sokol pripomenul, aby sa pri pomníku kpt. J. Nálepku zabezpečilo aj osvetlenie, ktoré by bolo vhodnejšie než doterajšie, aby pamätník vynikal aj vo večerných hodinách. Súčasne sa informovalako je plánované rozšírenie vodovodnej siete a ply-

novej v Stupave.

Súdr. Koželová v diskus. príspevku podporovala prijatie návrhov školskej a kultúrnej komisie.

Súdr. Fr. Kubrický hovoril o racionalizačných opatreniach a úpravách na tunaj. JRD. Prestavali maštaľ, znížili počty pracovníkov a zvýšili produktivitu v kravíne. Hovoril o súčasných úlohách pro zbere kapusty, kde sa používa kombajn, sami chcú zakvasiť 40 vagónov kapusty. Uvedené úspechy všímajú si na ústredných úradoch. Tun. JRD navštívil aj minister poľnohospodárstva SSR a prichádzajú aj záujemci z iných JRD zo Slovenska. Prisľúbil pomoc pri rekultivácii plochy pri pamätníku kpt. Jána Nálepku.

Súdr. F. Král hovoril o vedúcich iniciátoroch pri zabezpečovaní prístavby, o súdruhoch Mrtinkovičovi, predsedovi MNV a o s. Neradovičovi, tajomníkovi MNV, o s. Adamovskom a majstroch pracujúcich na výstavbe, ktorých prácu treba osobitne vyzdvihnúť. Poskytol informáciu v súvislosti s výstavbou Stupavy v blízkej budúcnosti. V príslušných inštitúciách pripravuje sa ideový návrh Záhorie, ktorý bude mať 160 až 180.000 obyvateľov ako samostatný mestský obvod do roku 1985 a ktorý bude administratívne začlenený do mesta / t.j. do Bratislavy. / Tu majú byť okrem iného vysoké školy, univerzitné mesto, stredné školy, športové haly a do roku 2.000 má byť táto časť zapojená na mesto metrom.

Ing. A. Daráš pokračoval v informáciách, povedal, že vo svojej správe fakty len konštatoval v predpoklade, že ostatné veci zabezpečí rada MNV. Informáciu súdr. F. Krála doplnil a pomenoval akciu presnejšie, menuje sa Záhorský sídelný útvar, ktorý bude ohraničený Lamačom - Malými Karpatami a Stupavou. K výstavbe tohto úseku sa údajne prikročí po realizácii sídliska Petržalka.

V ďalšom pripustil možnosť, že budeme v tom skôr - ako si myslíme, t.j. ešte pred rokom 1980. Hovoril aj o nevhodnosti tun. zemín, ktoré podmieňujú tunajšiu zástavbu, vzhľadom na túto skutočnosť nebudú sa tu stavať výškové stavby.
Súdr. Gama reklamoval odstránenie stavebných materiálov z ulíc.
Súdr. Tejedy opäť reklamoval nedostatočné osvetlenie ulíc. Taktiež na adresu Cementárne, že v noci naďalej praší,
Súdruh Matej Sabol hovoril o potrebe pitnej vody a o nedostatku vody vôbec. Údržba okolia pamätníka kpt. Nálepku je nedostatočná a za jeho vzhľad v letnom období sa osbne hanbil. Vyzval plénam, aby sa venovala pozornosť vzhľadu nášho mestečka aj v súčasnosti, je nedostatočne udržiavaná čistota.
Poslanec ONV s. Hodul hovoril o morálnom ocenení pracovníkov MNV za ich iniciatívu. V súvislosti s doterajšími úspechmi je vyzdvihovaný stupavský MNV aj na ONV, spomenul, že na podobné akcie nebudú problémy so zabezpečovaním finanč. prostriedkov. Podporoval myšlienku zabezpečovania výstavby MŠ zo združených prostriedkov miestnych závodov, ako aj návrh školskej a kult. komisie na výstavbu pamätníka k 30. výr. oslobodeniu Stupavy Červenou armádou. Pokiaľ ide o výstavbu ZDŠ, povedal, že pôjde tak, ako to vo svojom príspevku povedal aj súdr. Macák, poslanec MNV, ktorý tam zastáva funkciu preds. komisie pre výstafbu.
Súdr. Martinkovič v ďalšej informácii povedal, že sa osvetlenie vyrieši s ďalšou úpravou, množstvo vody sa skúma a prípojky do ulíc a domov sa rozšíria postupne, ako určia vodári.
Pokiaľ ide o ocenenie iniciatívy poslancov a menovite jeho osoby, hovorl, že prácu pokladá za svoju povinnosť a predpokladá, že v kolektívnom vyjadrení " urobili sme ", vyjadril, že sa o ten úspech zaslúžili všetci.-
Pokiaľ ide o údržbu okolia pamätníka kpt. Nálepku pripomína aj záväzok zo dňa 17. novembra 1973.

Pripomienka bola adresovaná ZDŠ. O pripomienke poslanca Mateja Sabola zmienil sa predseda MNV poznámkou, že vody je dostatok aj hadice sú, len polievanie treba zabezpečovať. Úprava parku pri pomníku sa urobí v spolupráci s inž. arch. Vránom. O Rímskej uličke sa zmienil s pripomienkou, že sa urobí v 6. päťročnom pláne dá sa do výstavby cintorín aj dom smútku. Osvetlenie obce zabezpečujú Komunálne služby v Stupave, MNV za to mesačne platí 2.000.- Kčs. V súčasnosti však platí 1. stupeň a má svietiť len každý tretí svetelný bod. Je to obdobie šetrenia elektrickou energiou. O prašnosti Cementárne sa vyjadril krátkou pripomienkou, že je už obmedzená, ale občas stroje vypnú, najmä v noci, keď je odber prach. materiálu menší.
O čistote v mestečku povedal, že občania majú zametať pred svojimi domami a vedúci predajní majú zabezpečiť čistenie pred obchodnými miestnosťami. Nadviazal na diskus. príspevok poslanca ONV súdr. B. Hodula a jeho príspegok hodnotil kladne.
V závere svojho vystúpenia oznámil poslancom MNV, že v dňoch 25. - 28. okt.budú agitačné dni, prípadné pripomienky občanov nech poslanci predložia predsedovi MNV. Taktiež oznámil poslancom MNV, že koncom mes. okt. t.r. budú pohovory s poslancami, v ktorých pôjde o hodnotenie činnosti poslancov.
Poslanec ONV s. M. Macák oznámil, že zač. dec. t.r. má byť zasadnutie pléna ONV okresu Bratislava vidiek s hlavným programom rokovania o investičnej výstavbe v okrese. Za miesto konania zasadnutia je vybrná Stupava, žiada predsedu MNV zabezpečiť miestnosť. Navrhuje buď novú zasadaciu sieň MNV, alebo ZK Cementár, príp. rekr.stredisko na Píle. Predseda MNV ponúka novú zasadačku ako vhodnú pre toto plenárne zasadanie ONV.
Súdr. Ž. Moricová, ako správkyňa MĽK hovorí ešte o nedostatočných priestoroch Miestnej ľudovej knižnice, je umiestnená v ma-

lej miestnosti o rozemroch 5x5 m. Pri presťahovaní mala len 2.600 zväzkov, v súčasnosti je tam uložených 12.000 kníh na tom istom mieste. priestory sú nedostatočné a už nevyhovujú.
Predseda MNV súdr. Martinkovič v odpovedi pripomenul, že sme sa na MNV už viackrát zaoberali a navrhuje, aby bolo rade MNV uležené hľadať možnosť zlepšenia podmienok MĽK.
Preds. občianskeho výboru s. Stankovský žiadal, aby sa zabezpečil prísun zeminy na budúce detské ihrisko pri býv. rybníku t.j. na konci Hviezdoslavovej ulice, v južnej časti obce.
Po skončení diskusie požiadal predseda MNV preds. návrhovej komisie súdr. M. Gorbára, aby prečítal návrh na uznesenie.
Po prednesení pripomienok bol návrh na uznesenie prijatý a poslancami MNV jednomyseľne schválený.
Predseda MNV súdr. J. Martinkovič poďakoval sa poslancom za účasť na zasadnutí a plenárne zasadanie MNV zakončil o 18. hodine a 30. min.
Prvé zasadanie v novej zasadacej sieni MNV bolo pracovné a vo vkusne zariadenej, novým nábytkom vybavenej, dobre osvetlenej krištáľovými lustrami a príjemne vykúrenej miestnosti plynovými radiátormi sa prítomným dobre pracovalo, bola tu sviatočná atmosféra, príjemná pohoda, milá politicko - spoločenská udalosť, na ktorú si účastníci tohoto plenárneho zasadania MNV budú dlho spomínať a všetci vďačiť iniciátorom a pracovníkom MNV, majstrom murárom, stolárom, inštalatérom, dlaždičom a ostatným, ktorí sa na tejto stavbe prácou podielali a vytvorili kvalitnú stavbu s moderným interiérom, aby MNV umožnili plniť úlohy súvisiace so správou obce v dôstojnom, kvalitne vybavenom prostredí.
Pri rozchode poslancov z plenárneho zasadania cestou domov všetci kladne hodnotili prvé zasadnutie pléna v novej zasadacej sieni.

U z n e s e n i e

z plenárneho zasadania Miestneho národného výboru v Stupave, konaného dňa 25. októbra 1974.

Plenárne zasadnutie MNV v Stupave dňa 25. 10. 1974 prejednalo správu tajomníka MNV o plnení úloh vyplývajúcich z uznesenia predchádzajúceho pléna MNV a správu o činnosti rady MNV. Ďalej bola prejednaná komplexná správa stavebnej komisie a odboru pre výstavbu v obci. V snahe zabezpečiť úlohy vyplývajúce z prerokovaných materiálov ako i pripomienok a návrhov poslancov, plenárne zasadnutie prijíma nasledovné opatrenia:

Plenárne zasadnutie schvaľuje: 1. Správu tajomníka o plnení úloh vyplývajúcich z uznesení predchádzajúceho pléna MNV a správu o činnosti rady MNV za uplynulé obdobie. 2. Komplexnú správu o činnosti stavebnej komisie a odboru pre výstavbu MNV o celkovej výstavbe v obci.

Ukladá: 1. Rade MNV prerokovať možnosť rozšírenia celoobecnej knižnice adaptáciou, resp. novou výstavbou, nakoľko jestvujúce priestory v súčasnej dobe už nevyhovujú.

2. Rade MNV, aby sústavne hľadala možnosti výstavby DJ / detských jaslí/ a MŠ / materskej školy / zo združených prostriedkov podnikov a závodov v obci na kapacitu 100 detí pre MŠ a 50 detí pre detské jasle.

3. Rade MNV, aby zaslúžilým budovateľom zasadacej miestnosti MNV, novej materskej školy / adaptáciou / a ďalších akcií menovite sa dostalo verejného uznania vhodnou formou na budúcom zasadnutí pléna MNV.

4. Ukladá sa poslancovi MNV s. J. Koreňovi a predsedovi občianskeho výboru s. Stankovskému, aby v spolupráci so zainteresovanými poslancami MNV, odborom výstavby MNV organizovali budovanie detských ihrísk v lokalitách bývalý rybník a v priestore Molcov-

ňa v roku 1975. Do konca hospodárskeho roka 1974 materiálne zabezpečiť menovanú akciu.

5. Plénum MNV doporučuje ideový návrh na výstavbu pamätníka 30. výročia oslobodenia Stupavy Červenou armádou tak, ako bol predložený na dnešnom plenárnom zasadnutí.

V Stupave dňa 25. októbra 1974.

Anton H o l l ý , grafik, rodák stupavský.

Pochádza z rodiny dedinského učiteľa. Narodil sa dňa 6. novembra roku 1915 v Stupave. Skoro osirel a bol vychovaný u starých rodičov v Pustom Fedýmeši, u strýca v Pezinku, v sirotinci a stredoškolskom internáte v Bratislave. Na štúdiách mu hmotne pomáhali dve matkine sestry.

Už na štátnej reálke v Bratislave vynikal ako zručný kresliar, ktorý mal mimoriadne dobrý vzťah k prírode a prírodným vedám. Do životného zamerania na vysokej škole v Prahe / České vysoké učenie technické a Karlova univerzita/, kde študoval profesúru kreslenia a zemepisu, vplyvne zasiahli po stránke umeleckej najmä Cyril Bouda a profesori Blažíček, Folkman, Toman a Pokorný. Na formovanie politického názoru mocne vplýva poézia Seifertova, Holasova, Bieblova, Holanova, Neumannova a Nezvalova, ďalej divadelné predstavenia u Voskovca a Wericha, E. F. Buriana a Vlastu Buriana a výstavy v Mánese a v Hollare.

Po rozpade prvej republiky odchádza s politicky vyhraneným protifašistickým názorom na autonomné Slovensko, kde nastupuje 1. decembra 1938 v Turčianskom Sv. Martine ako supl. profesor na Štátnom reformnom reálnom gymnáziu. Po polročnom pôsobení v Martine je zaistený v ilavskom koncentračnom tábore a od týchto čias sa jednoznačne angažuje v ilegálnej komunistickej strane / Alex. Markuš/. V Ilave ilegálne kreslí karikatúry spoluväzňov. Po vypustení z väzenia 23. augusta 1939 upravuje hlbkotlačové stránky časopisu Slovenský rozhlas, stáva sa výpomocným hlásateľom / za lapsusy linguae je vyšetrovaný na ÚŠB / a zúčastňuje sa pravidelne na výstavách svojimi grafickými listami.

Ako aktívny účastník Slovenského národného povstania vo vedú-

cej funkcii Slobodného slovenského vysielača zúčastňuje sa aj na súťaži na prvé,poštové známky ČSR. Po oslobodení v hodnosti odb. radcu Povereníctva informácií pomáha pri organizovaní vysielania v rozhlase, organizovaní výtvarných umelcov vo zväze a v družstve výtvarných umelcov Tvar. V tomto období sa prvý pokúša o návrhy na typografické písmo, vytvára desiatky politických plagátov, navrhuje prebaly na knihy, ex - librisy, poštové známky, divadelné scény a pod. Vedie kurzy politického školenia, kde prednáša najmä o dialektickom materializme ako o vedeckom svetonázore. Prekladá z marxistickej literatúry / spolu so Soňou Hollou / : Engelsov Podiel práce na poľudštení opice, Marxovu Námezdnú prácu a Kapitál, Rudašov Marxizmus a prírodné vedy. Po aktívnej účasti vo februárových udalostiach r. 1948 zúčastňuje sa na politickom živote v rozličných funkciách v OV KSS, ÚNV i v radoch Ľudovej milície. Pomáha na stavbe Trate mládeže. Počas dvanásťročnej funkcie šéfredaktora Roháča sporadicky kreslí karikatúry, zúčastňuje sa súťaží na plagáty, vydáva sériu grafických listov v najrôznejších technikách s tématikou dramaticky prežitých čias života / väzenia, SNP / a neskôr najmä s prírodnými motívmi. R. 1960 zúčastňuje sa súťaže na nový štátny znak. Silný vplyv na jeho novšiu tvorbu mali študijné cesty po Číne, Kube a Sovietskom zväze.

Na jar roku 1973 usporiadal výstavu kresieb a akvarelov v ZOO záhrade v Bratislave.

Na jar roku 1974 usporiadal komornú výstavu kresieb v Malo - karpatskom vinohradníckom múzeu v Pezinku.

Na jeseň roku 1975 pripravuje jubilejnú výstavu kresieb a akvarelov vo svojom rodisku v Stupave, pri príležitosti 60. narodenín. Stvárnil starší stupavský znak v art.protise.